

Broj 1/2013. - Godina CXXVII - Sarajevo

VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Godina vjere





VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:

Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

Nakladnik:

Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:

Vinko kardinal Puljić
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:

Ilija Orkić, kancelar

Grafička obrada:

MCVN

Tisak:

Suton - Široki Brijeg





Sadržaj

UVODNA RIJEČ

Petar uđe i povjerova	5
-----------------------------	---

SVETA STOLICA

Novi poglavar Katoličke crkve je kardinal Jorge Mario Bergoglio – papa Franjo	7
Papa Benedikt XVI. najavio odreknuće od papinske službe	8
Poruka pape Benedikta XVI. za 21. Svjetski dan bolesnika	8
Poruka pape Benedikta XVI. za korizmu 2013.....	10
Propovijed pape Benedikta XVI. na Pepelnicu 2013.....	12
Posljednja kateheza pape Benedikta XVI. na općoj audijenciji	14
Poruka Svetog Oca za 50. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja	16

BK BIH

Čestitka predsjednika Biskupske konferencije BiH Franje papi Franji	19
Priopćenje sa XV. redovnog godišnjeg zasjedanja HBK i BK BiH	19
Priopćenje s prve sjednice Stalnog vijeća Biskupske konferencije BiH	20
Priopćenje s druge sjednice Stalnog vijeća Biskupske konferencije BiH	21
Izjava Komisije "Justitia et pax" Biskupske konferencije BiH	21
Imenovanja BK BIH	23

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Pontifikali u prvostolnici Vrhbosanskoj u 2013. godini	24
Dani i mjesta potpunog oprosta u Godini vjere za Vrhbosansku nadbiskupiju.....	25
Premet: Susreti po dekanatima... 25	
Predmet: Poziv na susret „Umrežavanje struktura“ u Vrhbosanskoj nadbiskupiji	26
Predmet: Poziv na XI. sjednicu Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije	27
Predmet: Radni susret profesora KBF-a i poglavara VBS-a	28
Dan posvećenog života u Vrhbosanskoj nadbiskupiji	28
Predmet: Krizme u 2013. godini u Vrhbosanskoj nadbiskupiji i upute kod dočeka biskupa-krizmatelja	29
Predmet: Imenovanje POVJERENSTVA SINODE VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE	30
Odluka o osnivanju inicijativnog odbora Hrvatske katoličke akcije Vrhbosanske nadbiskupije	31
Predmet: Upute župama za vrijeme ispražnjenosti Svete stolice	32
Predmet: Susret Župnih ekonomskih i pastoralnih vijeća	32
Predmet: XIX. Sabor prezbitera Vrhbosanske nadbiskupije	33
Predmet: Tema proljetne dekanatske korone	33
Godišnji susret „Umrežavanja struktura“ u Vrhbosanskoj nadbiskupiji	34
Održan radni susret profesora KBF-a, poglavara VBS-a i članova Ordinarijata	35
Susreti po arhiđakonatima u veljači 2013	35
Novi papa - Franjo	36
Skupljanje za sjemenište u novcu i hrani - 2012. godina	37
Skupljanje po župama te dar ustanova i osoba za uzdržavanje Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u 2012. godini	38
Popis sudionika svećeničkih duhovnih vježbi	39
Predmet: Dostava kolekte prikupljene u župama Vrhbosanske nadbiskupije za Centar za mlade "Ivan Pavao II."	40



Predmet: Dostava kolekte prikupljene u župama Vrhbosanske nadbiskupije za Centar za mlade "Ivan Pavao II."	42
Imenovanja i premještaji	44
Dozvole	44
Novi pečati	44
Nadbiskupova kronika	45

IZ KORESPONDENCIJE

--- pogledati str	51
--- pogledati str	52
--- pogledati str	53
--- pogledati str	54
Pismo potpore biskupa Komarice kardinalu Puljiću prigodom odlaska na konklave	55

PRILOZI

Kardinalova homilija u katedrali Presv. Srca Isusova na svetkovinu rođenja Gospodina našega Isusa Krista	56
Kardinalova homilija u katedrali Presv. Srca Isusova na blagdan Prikazanja Gospodinova (Svijećnica) i Dana posvećenoga života	57
Kardinalova propovijed u katedrali 28. veljače 2013.	58
Propovijed biskupa mons. dr. Tome Vukšića u Staroj pravoslavnoj crkvi u Molitvenoj osmini za jedinstvo kršćana	61
Predavanje biskupa Pere Sudara o redovništvu i novoj evangelizaciji	63

BILJEŽIMO

Nastupno Misno slavlje nuncija Pezzuta u sarajevskoj katedrali	72
Susret članova župnih vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	73
Novo vodstvo Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH	74
Kardinal Vinko Puljić o novoizabranom papi Franji	75
Svećeničko ređenje 2012. godine u Sarajevu	76

NOVE KNJIGE

Zbornik radova u čast prof. Dr. Tomislava Jožića	78
--	----

IN MEMORIAM

+ Fra Vinko Petrović (1930.-2013.)	79
--	----

DODATAK

Statistički podaci župa po dekanatima za 2012. godinu - Vrhbosanka nadbiskupija	80
---	----



Petar uđe i povjerova

Na svetkovinu Uskrsa čitamo iz Ivanova evanđelja odlomak gdje žene javljaju apostolima da je grob prazan. Nakon toga trče apostoli Petar i Ivan provjeriti vijest koju su im žene priopćile. Mlađi apostol Ivan je stigao prije, ali je ipak Petra pustio da uđe prvi u prazan grob, a onda je Ivan za njim ušao. *Petar je prvi koji se osvjedočuje da je grob prazan. On je prvi svjedok Kristova uskrsnuća. Ivan jest ljubljani učenik, ali i ovdje, kao i u mnogim drugim prilikama u novom zavjetu, se očituje Petrovo prvenstvo. Petar ima primat, čast i obvezu, prvi ući u grob i osvjedočiti se da bi i drugima to mogao navješćivati.* Obojica su svjedoci praznog groba, ali evanđelist Ivan očitovao tada prepoznaje i poštuje Petrov primat. I Ivan zapisa, da su povjerovali našavši prazan grob, složene plahte i rubac čime je Isusovo mrtvo tijelo bilo zamotano u grobu.

Tu vjeru u uskrslog Krista će još utvrditi kada ga osobno susretnu u svojoj sredini. Istu vjeru će prenositi budućim pokoljenjima navješćujući Uskrslog Krista: izvor nade, snage i utjehe. I još više, za tu vjeru su spremni trpjeti i umrijeti.

Ovo pišem dok je Petrova stolica upražnjena i dok se spremamo izabrati Petrovog nasljednika. Prije nego sam pošao u konklave primio sam brojne poruke, gdje se osjetila potreba u Crkvi za Petrovom vjerom. Kao da se osjeti jedina nesigurnost u životu Crkve. Treba nam Petar naših dana, za kormilom Petrove lađe. Duh Božji je milijune ujedinio u molitvi za izbor novoga Pape. I nama danas, Isusovim učenicima, treba iskustvo osobnog susreta s uskrslim Gospodinom koji će ojačati našu vjeru kako bismo je mogli hrabro naviještati i još prepoznatljivije svjedočiti. Uskrsli Krist je živ i pred nama je ne samo u Galileji nego svugdje i za svagda. Treba nam ta sigurnost vjere kojom ćemo se suočiti sa svim izazovima današnjeg nemirnog života.

U konklavama Crkva je dobila Petra naših dana i kormilara Petrove lađe u osobi kardinala Bergoglia koji je uzeo ime Franjo. Odmah je jasno zasvjedočio optimizam koji izvire iz vjere, iz ljubavi prema čovjeku koju nam je Isus ostavio u poslanje. Ta vjera i ljubav daju smisao našem životu. Jasno nam je poručio da se ne smijemo prepustiti pesimizmu ni gorčini, jer su to đavolske napasti. Kršćanin živi radosno vjeru koja je utemeljena na uskrsnom Kristu.

Opasan je za čovjeka sekularizam koji mu

se agresivno nameće u ime demokracije. Plod takva sekularizma je relativizam koji ruši naravni zakon i ugrožava identitet ljudskog bića kao muško i žensko te ugrožava svetost braka kao naravne ustanove od samog početka stvaranja. Kako ne dići glas u obranu naravnog zakona kada se ubija nada u čovjeku što ga vodi u izravnu u smrt, bilo da sam diže ruku na sebe, bilo da ubija život prije rođenja, bilo da ozakonjuje ubojstvo prije prirodne smrt, bilo da proglašava znanošću ubijanje embrija u epruveti začeta, bilo da se na svakom koraku ostvaruje nasilje nad čovjekom...

U svim ovim upitnostima koje razaraju ljudski život treba nam Petar naših dana koji će jasno zasvjedočiti istinu o životu, istinu o vječnosti, istinu o čovjeku, istinu o ljudskim pravima, istinu o smislu patnje koja izvire iz Kristova Križa i Uskrsnuća. Toliko nam je potrebna svetost braka, obiteljskog zajedništva, svećeničkog poslanja, redovničkog posvećenja...

Zapaljena uskrsna svijeća treba zasjati u našim srcima kao snaga nove evangelizacije u ovoj Godini vjere. To Uskrsno svjetlo treba obasjati i prožeti naše životno uvjerenje kojim ćemo izgrađivati javno mnijenje, društveno uređenje i čovjekovo dostojanstvo.

Na slavlje Uskrsa pripremali smo se razmatranjem Kristove muke u pobožnosti Križnog puta, povlačili se u osamu i molili druge molitve. Pripremali smo se također djelima milosrđa i ljubavi te obavili uskrsnu ispovijed. Svatko osobno je nalazio načina kako pročistiti svoje srce, kako se približiti Gospodinu u Njegovoj mucu kako bi se s Njim mogao sjediniti i u Uskrsnuću. Novi papa Franjo u svom prvom Angelusu poručuje da se Bog nije umorio u svom milosrđu, nego se čovjek umorio tražeći Božje milosrđe. Zazivamo uskrslog Gospodina da zacijeli sve naše rane. Posebno one rane koje je mržnja nanijela, koje je sebičnost i oholost nametnula. Trebamo snagom vjere u uskrslog Krista liječiti sve ono što su sekularizam i relativizam zatrovali u ljudskim srcima a što nije moguće samo ljudskim snagama ozdraviti.

Ohrabreni živom vjerom Crkve koja svjedoči uskrslog Krista, želimo produbiti svoju vjeru i podijeliti radost jedni drugima iskrenim čestitkama i željama. Zato i ja s posebnom radošću želim da Vas uskrsno svjetlo obasja i



učini vaše korake sigurnijim i hrabrijim. Želim također puninu radosti Uskrsnuća Kristova svakom osobno i vašim obiteljima, koja će vas povezivati u zajedništvo svjedoka vjere. Podijelimo radost Uskrsa sa svim ljudima dobre volje s kojima dijelimo ovo izranjeno ali Bogom dano podneblje.

Zato neka Vam je sretan i blagoslovljen Uskrs. Majka Marija neka vas prati i pomogne da

ustrajete u uskrsnoj vjeri, kako bismo je osnaženi Duhom uskrslog Gospodina prenijeli budućim pokoljenjima. Svjedočeći uskrsnu radost neka "Aleluja!" odjekuje u našim srcima.

Dijeleći s vama vjerničku radost na sve vas zazivam obilje uskrsnog blagoslova i srdačno pozdravljam.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*



Novi poglavar Katoličke crkve je kardinal Jorge Mario Bergoglio – papa Franjo

Novi je Papa Jorge Mario Bergoglio. Prvi kardinal iz reda đakona Jean-Louis Tauran oko 20.15 sati pojavio se na svečanoj urešenoj loži vatikanske bazilike i nakon tradicionalne objave na latinskom: "Habemus Papam!" (Imamo Papu!) obznanio da su kardinali elektori danas na konklavama izabrali za papu argentinskog kardinala Bergoglia koji je izabrao ime Franjo.

Novi, 266. papa, isusovac je, Argentinac, Jorge Mario Bergoglio, sedamdesetšestogodišnji dosadašnji nadbiskup Buenos Airesa. Novi papa izabrao je ime Franjo. To je prvi puta u povijesti Crkve da je jedan rimski biskup uzeo to ime, a i prvi puta da je jedan isusovac izabran za papu, te da papa dolazi iz Latinske Amerike.

Jorge Mario Bergoglio rođen je 17. prosinca 1936. u Buenos Airesu, u obitelji s petero djece, a otac mu je bio talijanski imigrant, te novi papa ima i argentinsko i talijansko državljanstvo. Diplomirao je kemijsku tehnologiju, no poslije se odlučio za svećenički poziv te stupio u bogosloviju. U novicijat Družbe Isusove stupio je 11. ožujka 1958. godine. Humanističke studije završio je u Čileu, a 1963., po povratku u Buenos Aires, završio je filozofiju na Filozofskom fakultetu kolegija "San Jose" u San Miguelu.

Sljedeće dvije godine predavao je književnosti i psihologiju na kolegiju "Immacolata" u Santa Feu, a 1966. predavao je iste predmete na kolegiju "Salvatore" u Buenos Airesu.

Od 1967. do 1970. studirao je teologiju na Teološkom fakultetu kolegija "San Jose" u San Miguelu.

Za svećenika je zaređen 13. prosinca 1969. godine, a unutar Družbe Isusove proveo je svoj treći probandat 1970. - 1971. u Alcali de Henares u Španjolskoj, te je 22. travnja 1973. položio svoje doživotne zavjete.

Bio je magister novaka u Villa Barilari u San Miguelu (1972. - 1973.), profesor na Teološkom fakultetu, konzultor u svojoj Provinciji te rektor kolegija. Za provincijala Argentine izabran je 31. srpnja 1973. i tu je službu obnašao šest godina.

Između 1980. i 1986. godine bio je rektor kolegija i Filozofskoga i teološkog fakulteta u istoj kući, te župnik u biskupiji San Miguel.

U ožujku 1986. pošao je u Njemačku kako bi ondje dovršio rad na svojoj doktorskoj dise-

rtaciji, nakon čega su ga poglavari smjestili u kolegij "Salvatore" odakle je premješten u crkvu Družbe Isusove u gradu Cordobi, gdje je obnašao službu duhovnika i ispovjednika.

Blaženi Ivan Pavao II. imenovao ga je 20. svibnja 1992. pomoćnim biskupom Buenos Airesa, a 27. lipnja iste godine primio je u katedrali u Buenos Airesu biskupski red po rukama kardinala Antonija Quarracina. Suzaređitelji su bili apostolski nuncij Ubaldo Calabresi i biskup Mercedes-Lujana Emilio Ognjenović.

Nadbiskupom koadjutorom Buenos Airesa imenovan je 3. lipnja 1997., a 28. veljače 1998., nakon smrti kardinala Quarracina, naslijedio ga je u nadbiskupskoj službi.

Kao nadbiskup putovao je javnim prijevoznim sredstvima, a umjesto biskupske palače, stanovao je u iznajmljenom stanu, te si je zaslužio nadimak "kardinal siromašnih".

Govori španjolski, talijanski, a služi se i njemačkim jezikom. Poznat je i kao dobar kuhar, ljubitelj opere, prijatelj grčke klasike, Shakespearea i Dostojevskoga te kao dobar plivač, premda od djetinjstva ima poteškoća s plućima.

Napisao je knjige: "Meditationes para religiosos" (Razmatranja za redovnike) 1982., "Reflexiones sobre la vida apostolica" (Razmišljanja o apostolskom životu) 1986., i "Reflexiones de esperanza" (Razmišljanja o nadi) 1992.

Bio je ordinarij i za vjernike istočnoga obreda koji prebivaju u Argentini, a nemaju ordinarija vlastitoga obreda. Usto je bio i Veliki kancelar Argentinskog katoličkog sveučilišta.

Na 10. redovitoj općoj skupštini Sinode biskupa u listopadu 2001. bio je generalni relator.

Od studenoga 2005. do studenoga 2011. bio je predsjednik Argentinske biskupske konferencije.

Blaženi Ivan Pavao II. imenovao ga je kardinalom na konzistoriju 21. veljače 2001., a naslovna mu je crkva bila crkva Sv. Roberta Bellarina. Bio je član Komisije za Latinsku Ameriku, Vijeća za obitelj, Kongregacije za bogostovlje i disciplinu sakramenata, te Kongregacije za ustanove posvećenog života.

Doktorirao je u Njemačkoj. Ima sveučilišnog iskustva (rektor filozofsko-teološkog fakulteta u San Miguelu).



Bio je predsjednik Argentinske biskupske konferencije od 2005. do 2011. Imenovan kardinalom 2001. godine.

Član je Kongregacije za bogoslužje i sakramente, Kongregacije za kler, Kongregacije za

institute posvećenog života i družbe apostolskog života, Papinskog vijeća za obitelj i Papinske komisije za Latinsku Ameriku.

(kta/ika)

Papa Benedikt XVI. najavio odreknuće od papinske službe

Sveti Otac Benedikt XVI. je na redovitom janom konzistoriju u ponedjeljak, 11. veljače 2013. obznanio svoju odluku da se dana 28. veljače 2013. u 20 sati odriče svoje službe rimskog biskupa i nasljednika svetog Petra. Ovo odreknuće od papinske službe prenio je Radio Vatikan. Papa je to učinio tijekom konzistorija povodom triju kanonizacija.

“Predraga braćo, sazvaao sam vas na ovaj konzistorij ne samo zbog triju kanonizacija, već i zato da vam priopćim jednu veoma važnu odluku za život Crkve. Nakon što sam se više put preispitao pred Bogom, došao sam do uvjerenja da mi moje snage, zbog poodmakle dobi, više ne dopuštaju vršiti na prikladan način moju papinsku službu. Veoma sam svjestan da se tu službu, zbog njezine duhovne naravi, mora obnašati ne samo djelima i riječima, već ništa manje patnjom i molitvom. No, u današnjem svijetu, izloženom brzim promjenama i potresanom veoma važnim pitanjima za život vjere, za upravljanje lađom svetog Petra i naviještanje evanđelja potrebni su također tjelesna i duševna snaga, koja se,

posljednjih mjeseci, kod mene smanjila tako da moram priznati da nisam više sposoban dobro vršiti povjerenju mi službu. Zbog toga, duboko svjestan težine ovoga čina, u punoj slobodi, izjavljujem da se odričem službe Rimskog biskupa, nasljednika svetog Petra, koju su mi 19. travnja 2005. povjerali kardinali, tako da će od 28. veljače 2013., u 20 sati, stolica Svetog Petra biti upražnjena i morat će se sazvati - od strane onih kojima je to zadaća - konklave za izbor novog Pape. Draga braćo, zahvaljujem vam od sveg srca za svu ljubav i rad kojima ste sa mnom nosili teret moje službe i molim oprostjenje za sve moje pogreške. Povjerimo, sada, svetu Crkvi brizi Vrhovnog Pastira, Našega Gospodina Isusa Krista i zazovimo svetu Majku Mariju da svojom majčinskom dobrotom bude na pomoć ocima kardinalima u izboru novog Pape. Što se mene osobno tiče, želim i ubuduće služiti svojim srcem, čitavim životom posvećenim molitvi, svetu Crkvi Božju”, rekao je Papa u izjavi kojom se odriče papinske službe.“

U Vatikanu, 10. Veljače 2013. godine
Papa Benedikt XVI.

Poruka pape Benedikta XVI. za 21. Svjetski dan bolesnika

“Idi pa i ti čini tako!” (Lk 10, 37)

Draga braćo i sestre!

1. Dana 11. veljače 2013., na liturgijski spomen Gospe Lurdske, svečano će se slaviti, u marijanskom svetištu u Altöttingu, 21. Svjetski dan bolesnika. Taj je dan za bolesnike, zdravstvene djelatnike, kršćanske vjernike i sve ljude dobre volje “snažni trenutak molitve, zajedništva, prinošenja trpljenja za dobro Crkve i podsjetnik svima da u licu bolesnog brata prepoznaju sveto Kristovo lice koji je, svojim trpljenjem, smrću i uskrsnućem,

spasio čovječanstvo” (Ivan Pavao II., Pismo povodom ustanovljenja Svjetskog dana bolesnika, 13. svibnja 1992., 3). U toj prigodi osjećam posebnu blizinu sa svakim od vas, dragi bolesnici koji, u zdravstvenim centrima ili u svome domu, prolazite kroz teške trenutke kušnje zbog bolesti i trpljenja. Neka do svih dopru umirujuće riječi otaca Drugog vatikanskog koncila: “Niste ni napušteni ni beskorisni: vi ste pozvani od Krista, vi ste njegov jasni odraz” (Poruka siromašnima, bolesnima i onima koji trpe).



2. Kako bih vas pratio na duhovnom hodočašću koje od Lurda, mjesta i simbola nade i milosti, vodi prema svetištu u Altöttingu, želim vam predložiti da razmišljate o simboličnom liku dobrog Samarijanca (usp. Lk 10, 25-37). Evanđeoska prisposoba koju je napisao sveti Luka uklapa se u niz slikâ i događajâ preuzetih iz svakodnevnog života, kojima nam Isus želi pomoći da shvatimo duboku Božju ljubav prema svakom ljudskom biću, osobito prema onima koji su pogođeni bolešću ili patnjom. No, istodobno, završnim riječima iz prisposobe o dobrom Samarijanca, "Idi pa i ti čini tako!" (Lk 10, 37), Gospodin pokazuje koji stav svaki njegov učenik mora zauzeti prema drugima, navlastito prema onima koji su u potrebi. Iz beskrajne Božje ljubavi, kroz snažnu povezanost s njim u molitvi, moramo crpiti snagu da svakoga dana iskazujemo stvarnu brigu, po uzoru na dobrog Samarijanca, za one koji su ranjeni u tijelu i duhu, za one koji traže pomoć, pa bili oni nepoznati i ma koliko siromašni bili. To vrijedi ne samo za pastoralne i zdravstvene djelatnike, već za sve, pa i za same bolesnike, koji svoje stanje mogu proživljavati s vjerom: "Čovjek ne ozdravlja tako da se kloni i bježi od patnje, već tako da bude sposoban prihvaćati nevolje, po njima sazrijevati i naći smisao po jedinstvu s Kristom, koji je patnje podnosio s beskrajnom ljubavlju" (Enc. Spe salvi, 37).

3. Više je crkvenih otaca vidjelo u liku dobrog Samarijanca samog Isusa a u čovjeku napađnutom od razbojnika Adama, ljudski rod izgubljen i ranjen zbog vlastitoga grijeha (usp. Origen, Homilija XXXIV na Lukino Evanđelje, 1-9; Ambrozije, Komentar na Lukino Evanđelje, 71-84; Augustin, Govor 171). Isus je Sin Božji, Onaj koji uprisutnjuje Očevu ljubav, koja je vjerna, vječna i bezgranična. Ali Isus je također onaj koji je "svukao" sa sebe "ruho božanstva", koji se spušta iz svojega božanskog "stanja" da preuzme na sebe ljudsko obličje (Fil 2, 6-8) i koji se približio ljudskoj patnji, sve dotle da je sišao nad pakao, kao što molimo u Vjeronvanju, i donio nadu i svjetlo. On ne čuva ljubomorno svoju jednakost s Bogom, svoje božanstvo (usp. Fil 2,6), već se, pun milosrđa, prigrinja nad ponor ljudske patnje, da izlije ulje utjehe i vino nade.

4. Godina vjere koju slavimo predstavlja povlaštenu prigodu za jačanje službe ljubavi u našim crkvenim zajednicama, da bi svatko bio

dobri Samarijanac prema drugome, prema svojim bližnjima. U vezi s tim želim podsjetiti na neke osobe, među bezbroj njih, u povijesti Crkve, koji su pomagali bolesnicima da cijene ljudsku i duhovnu vrijednost svoga trpljenja, kako bi mogli služiti kao primjer i poticaj. Sveta Terezija od Djeteta Isusa i Svetog lica "iskusna u znanoj ljubavi (scientia amoris)" (Ivan Pavao II., Apost. pismo Novo millenio ineunte. Ulaskom u novo tisućljeće., 42), umjela je živjeti "u dubokom jedinstvu s Isusovom patnjom" bolest koja ju je odvela "u smrt preko velikih patnji" (Opća audijencija, 6. travnja 2011.). Sluga Božji Luigi Novarese, na kojeg mnogi još i danas čuvaju živu uspomenu, u obavljanju svoje službe zamijetio je na poseban način važnost molitve za bolesne i s bolesnima i onima koji trpe, koje je često pratio u marijanska svetišta, na poseban način u lurdsku spilju. Nošen ljubavlju prema bližnjemu, Raoul Follereau posvetio je vlastiti život brizi za oboljele od Hansenove bolesti sve do najudaljenijih krajeva svijeta, pokrenuvši, među ostalim inicijativama, proslavu Svjetskog dana borbe protiv gube. Blažena Terezija iz Kolkate uvijek je započinjala dan susretom s Isusom u euharistiji, a zatim bi izlazila na ulice s krunicom u ruci da ondje susretne i služi Gospodinu prisutnom u onima koji trpe, osobito u onima koji su "neželjeni, nevoljeni, zanemareni". Sveta Anna Schäffer iz Mindelstetena znala je, također, na uzoran način ujediniti svoje patnje s Kristovima: "njezin bolesnički krevet postao je... samostanska ćelija a trpljenje predstavljalo misijsko služenje... Krijepljena svakodnevnom pričešću, postala je neumorno oruđe zagovora u molitvi i zrcalo Božje ljubavi prema mnogima koji su joj se obraćali za savjet" (Homilija prigodom kanonizacije, 21. listopada 2012.). U evanđelju se ističe lik Blažene Djevice Marije, koja prati svoga napaćenog Sina sve do najviše žrtve na Golgoti. Ona nikada ne gubi nadu u Božju pobjedu nad zlom, patnjom i smrću i ona zna kako prihvatiti u jednom zagrljaju vjere i ljubavi Božjeg Sina rođenog u betlehemske spilji i umrlog na križu. Njezina nepokolebljiva vjera u Božju moć bila je rasvijetljena Kristovim uskrsnućem, koji daje nadu onome koji se nalazi u trpljenju i obnavlja sigurnost u Gospodinovu blizinu i utjehu.

5. Želim na kraju uputiti riječi iskrene zahvalnosti i ohrabrenja katoličkim zdravstvenim ustanovama i samom civilnom društvu, bisku-



pijama i kršćanskim zajednicama, redovničkim obiteljima zauzetim u zdravstvenom pastoralu, udrugama zdravstvenih djelatnikâ i volonterâ. Neka u svima njima poraste svijest da "u materinskom i velikodušnom dočekivanju svakog ljudskog života, napose onog nejakog ili bolesnog, Crkva danas živi temeljnu vrijednost svog poslanja" (Ivan Pavao II, Posinod. apost. pobud. Christifideles laici, 38).

Povjeravam ovaj 21. Svjetski dan bolesnika za govoru Gospe od milosti, koju se časti u Altött-

ingu, da uvijek prati ljude koji trpe u njihovu traženju utjehe i čvrste nade, neka pomogne onima koji su uključeni u apostolat ljubavi da postanu dobri Samarijanci za svoju braću i sestre koji su pogođeni bolešću i trpljenjem. Svima drage volje podjeljujem svoj apostolski blagoslov.

*Iz Vatikana, 2. siječnja 2013.
Papa Benedikt XVI.
(kta/ika)*

Poruka pape Benedikta XVI. za korizmu 2013.

Vjera u ljubav rađa ljubav - "I mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj" (1 Iv 4, 16)

Draga braćo i sestre, proslava korizme, u kontekstu Godine vjere, pruža nam dragocjenu prigodu za razmišljanje o odnosu između vjere i ljubavi, odnosno između vjere u Boga Isusa Krista i ljubavi, koja je plod djelovanja Duha Svetoga i koja nas vodi na jedan put bespridržajnog posvećivanja Bogu i drugima.

1. Vjera kao odgovor na Božju ljubav

Već u svojoj prvoj enciklici sam ponudio neke elemente koji pomažu shvatiti usku povezanost između tih dviju teologalnih kreposti: vjere i ljubavi. Polazeći od temeljne tvrdnje apostola Ivana: "I mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj" (1 Iv 4, 16) podsjetio sam da "biti kršćanin nije rezultat neke etičke odluke ili neke velike ideje, već je to susret s događajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor i time konačni pravac... Budući da je Bog prvo ljubio nas (usp. 1 Iv 4,10), ljubav sada nije samo 'zapovijed', već je odgovor na dar ljubavi kojom nam Bog dolazi ususret" (Deus caritas est [Bog je ljubav], 1). Vjera predstavlja onaj osobni pristanak – koji uključuje sve naše sposobnosti – uz objavu besplatne i "strastvene" ljubavi koju Bog ima prema nama i koja se u punini očituje u Isusu Kristu. Susret s Bogom Ljubavi zahvaća ne samo srce, već također um: "Upoznavanje Božjeg života put je prema ljubavi, a pristanak naše volje uz njegovu sjedinjuje naš razum, volju i osjećaj u sveobuhvatni čin

ljubavi. No to nije završen proces, ljubav nije nikada 'završen' i gotov čin" (isto, 17). Zato je svim kršćanima i, na osobit način, onima koji se bave karitativnim radom potrebna vjera, ono "iskustvo susreta s Bogom u Kristu koje će u njima pobuditi ljubav i njihovo srce otvoriti za drugoga. Tako zapovijed ljubavi prema bližnjemu za njih neće više biti zapovijed koja im je naložena, da tako kažemo, izvana, već će biti posljedica njihove vjere koja se odjelotvoruje kroz ljubav" (isto, 31a). Kršćanin je čovjek koji je osvojen Kristovom ljubavi i stoga, nošen tom ljubavlju – "caritas Christi urget nos" (2 Kor 5, 14) –, je duboko i stvarno otvoren ljubavi prema bližnjemu (usp. isto, 33). Taj se stav rađa prije svega iz svijesti da smo ljubljani, da nam je udijeljeno oprostjenje, štoviše da nam Gospodin služi, onaj Gospodin koji se priginje da opere noge apostolima i prinosi samoga sebe na križu da privuče čovjeka u Božju ljubav.

"Vjera nam pokazuje da je Bog dao svoga Sina za nas i daje nam pobjedonosnu sigurnost da je zaista istina: Bog je ljubav!... Vjera, koja promatra Božju ljubav koja se objavila u probodenom Isusovu srcu na križu, rađa ljubav. Ljubav je svjetlo – u konačnici jedino svjetlo – koje uvijek iznova rasvjetljuje svijet obavijen tamom i daje nam hrabrosti potrebne za život i djelovanje" (isto, 39). Sve nam to pomaže shvatiti kako je glavni prepoznatljivi stav kršćanâ upravo "ljubav utemeljena na vjeri i njome oblikovana" (isto, 7).



2. Ljubav kao život u vjeri

Čitav je kršćanski život odgovaranje na Božju ljubav. Prvi je odgovor upravo vjera kao prihvaćanje s divljenjem i zahvalnošću čudesne Božje inicijative koja nam prethodi i koja nas potiče. A taj pristanak s vjerom označava početak jedne svijetlom obasjane povijesti prijateljstva s Bogom, koja ispunja i daje puni smisao čitavoj našoj egzistenciji. Bog se, međutim, ne zadovoljava time da mi prihvatimo njegovu besplatnu ljubav. On se ne ograničava samo na to da nas ljubi, već nas želi privući Sebi, preobraziti nas na tako dubok način da možemo zajedno sa svetim Pavlom reći: ne živim više ja, već Krist živi u meni (usp. Gal 2, 20).

Kada mi ostavimo prostor Božjoj ljubavi, postajemo njemu slični, dionici njegove ljubavi. Otvoriti se njegovoj ljubavi znači pustiti da on živi u nama i dovede nas do toga da ljubimo s njim, u njemu i poput njega; samo tada naša vjera postaje doista "ljubavlju djelotvorna" (Gal 5, 6) i on se nastanjuje u nama (usp. 1 Iv 4, 12).

Vjera je spoznanje istine i pristajanje uz istinu (usp. 1 Tim 2, 4); vjera je "hod" u istini (usp. Ef 4, 15). Vjerom se ulazi u prijateljstvo s Gospodinom; ljubavlju se živi i njeguje to prijateljstvo (usp. Iv 15, 14 sl.). Vjera nam pomaže prihvatiti Gospodinovu i Učiteljevu zapovijed; vjera nam daje blaženstvo da je provodimo u djelo (usp. Iv 13, 13-17). U vjeri smo rođeni kao djeca Božja (usp. Iv 1, 12 sl.); ljubav nam pomaže konkretno ustrajati u božanskom posinstvu donoseći plod Duha Svetoga (usp. Gal 5, 22). Vjera nam pomaže prepoznati darove koje nam dobri i velikodušni Bog povjerava; po ljubavi oni donose plod (usp. Mt 25, 14-30).

3. Neraskidiva isprepletenost između vjere i ljubavi

U svjetlo do sada rečenog, jasno je da ne možemo nikada razdvajati ili, čak, suprotstavljati vjeru i ljubav. Te su dvije teologalne kreposti duboko povezane i pogrešno je vidjeti među njima kontrast ili "dijalektiku". S jedne strane, naime, nedvojbeno je ograničen stav onih koji stavljaju tako snažan naglasak na prioritet i presudnost vjere da podcjenjuju i gotovo preziru konkretna djela ljubavi i ovu svode na neku općenitu humanitarnost. S druge strane, međutim, isto je tako ograničavajuće zastupati stav o nekoj pretjeranoj premoći ljubavi i njezine djelotvornosti i smatrati

kako djela zamjenjuju vjeru. Za zdravi duhovni život je nužno kloniti se bilo fideizma bilo moralističkog aktivizma.

Kršćanski se život sastoji u stalnom usponu na "brdo" susreta s Bogom a zatim silaženju među ljude, noseći ljubav i snagu koje nam taj susret daje, tako da svojoj braći i sestrama služimo istom onom ljubavlju kojom Bog ljubi. U Svetom pismu vidimo kako je revnovanje apostolâ za naviještanje evanđelja koje rađa vjeru usko vezano uz karitativnu brigu za služenje siromašnima (usp. Dj 6, 1-4). U Crkvi, kontemplacija i djelovanje, koje na stanoviti način simboliziraju sestre Marija i Marta iz Evanđelja, moraju istodobno postojati i međusobno se upotpunjavati (usp. Lk 10, 38-42). Prioritet uvijek pripada odnosu s Bogom a pravo evanđeosko dijeljenje mora biti ukorijenjeno u vjeri (usp. Kateheza na općoj audijenciji od 25. travnja 2012.). Ponekad se, naime, nastoji ograničiti izraz "ljubav" na solidarnost ili jednostavno pružanje humanitarne pomoći. Važno je, naprotiv, podsjetiti da je najveće djelo ljubavi upravo evangelizacija, odnosno "posluživanje Riječi". Nema većeg dobročinstva, pa tako ni čina milosrđa, koji se može iskazati bližnjemu od lomljenja kruha Božje riječi, od toga da ga se učini dionikom Radosne vijesti evanđelja, da ga se uvede u odnos s Bogom: evangelizacija je najviša i najcjelovitija promocija osobe. Kao što piše sluga Božji papa Pavao VI. u enciklici *Populorum progressio*, naviještanje Krista je prvi i glavni činilac razvoja (usp. br. 16). Iskonska istina da nas Bog ljubi – koju se živi i naviješta – čini nas otvorenima za prihvaćanje te ljubavi u vlastitom životu i omogućuje cjeloviti razvoj čovječanstva i svakog čovjeka (usp. enc. *Caritas in veritate*).

U suštini, sve polazi od Ljubavi i stremi k Ljubavi. Božja besplatna ljubav se očitovala naviještanjem evanđelja. Ako je prihvatimo s vjerom, tada primamo onaj prvi i nezaobilazni dodir s božanskim koji nam omogućuje "uzljubiti Ljubav", da bismo zatim prebivali i rasli u toj Ljubavi i s radošću je prenosili drugima.

Kada je riječ o odnosu između vjere i djela ljubavi, riječi iz Poslanice svetoga Pavla Efežanima možda na najbolji način sažimaju njihov suodnos: "Ta milošću ste spašeni po vjeri! I to ne po sebi! Božji je to dar! Ne po djelima, da se ne bi tko hvastao. Njegovo smo djelo, stvoreni u Kristu Isusu za dobra djela, koja Bog unapri-



jed pripravi da u njima živimo" (2, 8-10). Ovdje se opaža da čitava inicijativa usmjerena čovjekovu spasenju dolazi od Boga, od njegove milosti, od njegova oprostjenja prihvaćenog u vjeri; ali ta inicijativa ne samo da ne ograničava našu slobodu i našu suodgovornost, nego ih naprotiv čini autentičnima i usmjerava ih prema djelima ljubavi. Ova potonja nisu u prvom redu plod čovjekova truda i napora, nešto čime bi se on hvastao, nego se rađaju iz same vjere, izviru iz milosti koju Bog daje u obilju. Vjera bez djela je poput stabla bez plodova: te se dvije kreposti uzajamno podrazumijevaju. Tradicionalnim smjernicama za kršćanski život, korizma nas poziva upravo da jačamo svoju vjeru pomnijim i dužim slušanjem Božje riječi i sudjelovanjem u sakramentima i, istodobno, da rastemo u ljubavi, u ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu, također preko konkretnih smjernica vezanih uz post, pokoru i milostinju.

4. Prioritet vjere, primat ljubavi

Kao i svaki Božji dar, vjera i ljubav potvrđuju djelovanje jednog jedinog Duha Svetoga (usp. 1 Kor 13), onoga Duha koji u nama kliče: "Abba! Oče!" (Gal 4, 6) i u kojem možemo reći: "Isus je Gospodin!" (1 Kor 12, 3) i "Marana tha!" (1 Kor 16, 22; Otk 22, 20).

Vjera, dar i odgovor, pomaže nam spoznati istinu o Kristu kao utjelovljenu i raspetu ljubav, puno i savršeno prijanjanje uz Očevu volju i beskrajno Božje milosrđe prema bližnjemu; vjera usađuje u srce i um čvrsto uvjerenje da je upravo ta Ljubav jedina stvarnost koja je odnijela pobjedu nad zlom i smrću. Vjera nas poziva da gledamo u budućnost s krepošću nade, u

pouzdanom iščekivanju da će pobjeda Kristove ljubavi prispjeti svojoj punini. Ljubav nas, pak, uvodi u Božju ljubav očitovanu u Kristu, omogućuje nam na osoban i egzistencijalan način prigrliti potpuno i bespridržno Isusovo predanje Ocu i braći. Ulijevajući u nas ljubav, Duh nas Sveti čini dionicima Isusova predanja: sinovskog predanja Bogu i bratskog svakom čovjeku (usp. Rim 5, 5).

Odnos između te dvije kreposti je nalik odnosu između dvaju temeljnih sakramenata Crkve: krštenja i euharistije. Krštenje (sacramentum fidei) prethodi euharistiji (sacramentum caritatis), ali je usmjeren na nju, koja predstavlja puninu kršćanskog puta. Slično tome, vjera prethodi ljubavi, ali se pokazuje istinskom samo ako je njome okrunjena. Sve kreće od poniznog prihvaćanja vjere ("znati da me Bog ljubi"), ali to mora dovesti do istine ljubavi ("znati ljubiti Boga i bližnjega"), koja ostaje zauvijek, kao ispunjenje svih kreposti (usp. 1 Kor 13, 13).

Predraga braćo i sestre, u ovom korizmenom vremenu, u kojem se pripravljamo za proslavu događaja križa i uskrsnuća, u kojem je Božja ljubav otkupila svijet i svojim svjetlom obasjala povijest, želim vam svima u ovom dragocjenom vremenu oživite svoju vjeru u Isusa Krista, da bismo ušli u isti njegov optok ljubavi prema Ocu i prema svakom bratu i sestri koje susrećemo u svom životu. Za to uzdižem svoju molitvu Bogu, dok zazivam Gospodnji blagoslov na svakog od vas i na sve zajednice!

*Iz Vatikana, 15. listopada 2012.
Papa Benedikt XVI.*

Propovijed pape Benedikta XVI. na Pepelnicu 2013.

Časna braćo, draga braćo i sestre!

Danas na srijedu Pepelnicu započinjemo novi korizmeni hod, hod koji traje četrdeset dana i vodi k radosti Gospodinovog Uskrsa, pobijedi života nad smrću. Slijedeći starodrevni rimski običaj korizmenih postaja, okupili smo se danas na Euharistijsko slavlje. Ta tradicija predviđa da prva postaja bude bazilika Svete Sabine na brežuljku Aventino. Okolnosti

su nas navele da se okupimo u bazilici Svetog Petra. Mnogi smo oko groba svetog Petra u traženju njegovog zagovora za hod Crkve u ovom posebnom trenutku, obnavljajući našu vjeru u vrhovnog Pastira, Gospodina Krista. Spremajuci se završiti Petrovu službu i posebno vas moliti za sjećanje u molitvi, ovo mi je prilika kako bih zahvalio svima, posebno vjernicima Rimske biskupije.

Naviještena čitanja potiču nas da ih ove kor-



izme, milošću Božjom, pretvorimo u konkretne stavove i ponašanja. Crkva nam najprije predlaže snažan poziv proroka Joela upućenog izraelskom narodu: „Al' i sada - riječ je Jahvina - vratite se k meni svim srcem svojim posteć', plaćuć' i kukajuć'“ (Jl 2,12). Treba naglasiti izraz „svim srcem“, što znači iz središta naših misli i osjećaja, korijena naših odluka, odabira i djelovanja, činom potpune i radikalne slobode. Je li moguć ovaj povratak k Bogu? Da, postoji snaga koja ne prebiva u našem srcu, već zrači iz Božjega srca. To je snaga Njegovoga milosrđa. Prorok još kaže: „Vratite se Jahvi, Bogu svome, jer on je nježnost sama i milosrđe, spor na ljutnju, a bogat dobrotom, on se nad zlom ražali“ (Jl 2,13). Povratak Gospodinu je moguć kao „milost“, jer je Božje djelo i plod vjere koju polazemo u Njegovo milosrđe. Ovaj povratak Bogu postaje konkretna stvarnost u našem životu samo kada Gospodinova milost ulazi u našu nutrinu i probudi je darujući snagu da „razdere srce“. Preko proroka odzvanjaju Božje riječi: „Razderite srca, a ne halje svoje!“ (Jl 2,13). Zaista, brojni su u naše vrijeme spremni „rastrgati odjeću“ pred skandalima i nepravdama – naravno, koje su drugi počinili - ali malo ih je koji su spremni utjecati na vlastito „srce“, na vlastitu savjest i nakane, prepuštajući Gospodinu da ga preobrazi, obnovi i obrati.

Ono „vratite se meni svim srcem“ poziv je koji se odnosi ne samo na pojedinca već i zajednicu. Poslušali smo u prvom čitanju i: „Trubite u trublju na Sionu! Sveti post naredite, oglasite zbor svečani, narod saberite, posvetite zbor. Saberite starce, sakupite djecu, čak i nejačad na prsima. Neka ženik iziđe iz svadbene sobe a nevjesta iz odaje“ (Jl 2,15-16). Zajedništvo je bitan element kršćanskog života i vjere. Krist je došao „da raspršene sinove Božje skupi u jedno“ (Iv 11,52). Crkveno „mi“ znači zajednicu u kojoj nas Krist okuplja u zajedništvo (usp. Iv 12,32): vjera je nužno crkvena. Na ovo je važno podsjetiti i to živjeti u korizmenom vremenu: svatko neke bude svjestan da pokornički hod ne obavlja sam, već zajedno sa mnogom braćom i sestrama u Crkvi.

Prorok se zadržava na molitvi svećenika koji se sa suzama u očima obraćaju Bogu govoreći: „Ne prepusti baštine svoje sramoti, poruzi naroda. Zašto da se kaže među narodima: Gdje im je Bog?“ (usp. Jl 2,17). Ova nas molitva navodi na promišljanje o važnosti svjedočanstva vjere i

života svakog pojedinca i naših zajednica, da se očituje lice Crkve koje je katkada izobličeno. Posebice mislim na grijeh protiv jedinstva Crkve, na podjele u crkvenom tijelu. Korizmu treba živjeti u snažnijem i vidljivijem crkvenom zajedništvu nadilazeći individualizme i suparništva. To je ponizan i dragocjen znak za sve koji su daleko od vjere ili su ravnodušni.

„Evo, sad je vrijeme milosno, evo sad vrijeme spasa!“ (2 Kor 6,2). Pavlove riječi kršćanima u Korintu i nama govore o žurnosti koja ne trpi odsutnost ili oklijevanje. Riječ „sada“, više puta ponovljena, kaže da se ne smije propustiti ovaj trenutak, jer nam se nudi kao jedinstvena i neponovljiva prilika. Apostol se usredotočuje na dijeljenje kojim je Krist želio obilježiti svoj život, prihvaćajući sve ljudsko i uzimajući na se i naše grijehe. Vrlo je bremenita Pavlova rečenica: „Bog ga žučini grijehom umjesto nas ž. Isus, nevin, Svet „koji bijaše bez ikakva grijeha“ (2 Kor 5,21) na sebe uzima grijeh dijeleći s čovječanstvom ishod smrti, smrti na križu. Pomirba koja nam je pružena imala je vrlo visoku cijenu, cijenu križa, podignutog na Golgoti, na kojem je raspet utjelovljeni Sin Božji. Naše je opravdanje u tom Božjem uranjanju u ljudsku patnju i u ponor zla. „Vraćanje Bogu svim srcem“ tijekom korizmenog hoda odvija se po križu, u nasljedovanju Krista na putu prema Kalvariji, u posvemašnjem sebedarju. Na tom putu svakog dana moramo izlaziti iz svojega egoizma i svojih zatvorenosti, da Bog može ući u naše srce kako bi ga preobrazio. Sveti Pavao podsjeća kako naviještanje Križa odzvanja u nama zahvaljujući propovijedanju Riječi, kojoj je Apostol sam bio veleposlanikom; poziv nama kako bi ovaj korizmeni hod bio obilježen pažljivijim i ustrajnim slušanjem Božje Riječi, svjetlosti koja osvjetljuje naše korake.

U ulomku iz Matejeva evanđelja, koji pripada takozvanom Govoru na gori, Isus govori o odrednicama Mojsijeva zakona: milostinji, molitvi i postu, a to su i tradicionalne upute za korizmeni hod kako bi se odgovorilo na Božji poziv „da se čovjek svim srcem vrati Bogu“. Isus ističe da kakvoća i istinitost odnosa s Bogom označava iskrenost vjerskoga čina. Stoga On osuđuje vjersko licemjerstvo, izvanjsko ponašanje i žudnju za vlastitom slavom i odobravanjem. Pravi učenik ne služi sebi ili javnosti, nego svojem Gospodinu, u jednostavnosti i velikodušnosti. „A Otac tvoj, koji vidi u tajnosti,



uzvratit će ti“ (Mt 6,4.6.18). Naše će svjedočanstvo biti tim uvjerljivije što manje žudimo za svojom slavom i što budemo svjesniji da je pravednikova nagrada Bog, jedinstvo s njim u vjeri ovdje na zemlji, a na svršetku života u miru i svjetlu gledajući zauvijek Njegovo lice (usp. 1 Kor 13,12).

Draga braćo i sestre, pouzdano i radosno započinjemo ovaj korizmeni hod, da u nama odjekne poziv na obraćenje, na „povratak Bo-

gu svim srcem“, prihvaćajući Božju milost po kojoj bivamo novi ljudi, s onom iznenađujućom novosti koja je u sudjelovanju u Isusovom životu. Neka se nitko ne ogлуši na ovaj poziv koji nam je upućen u jednostavnom i poticajnom obredu pepeljenja što ćemo ga uskoro obaviti. Neka nas na tom putu prati Djevica Marija, Majka Crkve i uzor svakoga pravog Gospodinova učenika. Amen!

(s talijanskog preveo Marijan Udina)

Posljednja kateheza pape Benedikta XVI. na općoj audijenciji

Moje je srce ispunjeno zahvalnošću Bogu

Srijeda 27. veljače 2013.

Draga braćo i sestre u biskupstvu i svećenstvu!
Uvaženi predstavnici vlasti!
Draga braćo i sestre!

Hvala vam što ste se okupili u tako velikom broju na ovoj posljednjoj općoj audijenciji mog pontifikata.

Hvala od srca! Doista sam dirnut! Vidim živu Crkvu! Mislim da moramo zahvaliti Stvoritelju na lijepom vremenu koje nam daje sada dok još zima traje.

Poput svetog apostola Pavla u biblijskom tekstu koji smo čuli, i ja osjećam u svome srcu da moram prije svega zahvaliti Bogu, koji vodi i daje rasti Crkvi, koji sije svoju Riječ i tako jača vjeru u svom narodu. U ovom času srce mi se širi i grli čitavu Crkvu diljem svijeta; i zahvaljujem Bogu za “informacije” koje sam u ovim godinama petrovske službe mogao primiti o vjeri u Gospodina Isusa Krista, ljubavi koja stvarno kola u tijelu Crkve i daje da ona živi u ljubavi i nadi koja nas otvara i usmjerava prema životu u punini, prema Nebeskoj domovini.

Osjećam da, u sadašnjem času koji je Gospodinov, nosim sve u svojoj molitvi, sve susrete, sva putovanja, svaki pastoralni pohod. Sve to i sve zajedno uključujem u molitvu i povjeravam Gospodinu: jer imamo punu svijest o njegovoj volji, sa svakom mudročću i duhovnim spoznanjem, i da se možemo ponašati na način dostojan njega, njegove ljubavi, plodni svakim dobrim djelom (usp. Kol 1, 9-10).

U ovom trenutku, u srcu gajim veliko pouz-

danje, jer znam, znamo to svi mi, da Riječ istine evanđelja je snaga Crkve, ona je njezin život. Evanđelje čisti i obnavlja, donosi plod, gdje god zajednica vjernika sluša evanđelje i prihvaća Božju milost u istini i živi u ljubavi. To je moje pouzdanje, to je moja radost.

Kada sam 19. travnja prije gotovo osam godina prihvatio preuzeti petrovsku službu, imao sam čvrstu sigurnost koje me je uvijek pratila: ta sigurnost da Crkva živi od Božje riječi. U tome trenutku, kao što sam već više put rekao, u srcu su mi odzvanjale riječi: Gospodine, što tražiš od mene? Velik je to teret što mi ga stavljaš na pleća, ali ako ti to tražiš od mene, na tvoju riječ bacit ću mreže, siguran da ćeš me ti voditi, i sa svim mojim slabostima. I osam godina poslije mogu reći da me Gospodin doista vodio, bio mi je blizu, mogao sam svakodnevno zamijetiti njegovu prisutnost. Bila je to jedna dionica povijesnog puta Crkve koja je imala trenutke radosti i svjetla, ali i teške trenutke; osjećao sam se poput svetog Petra i apostola na lađi na Galilejskom jezeru: Gospodin nam je dao mnogo sunčanih dana i laganog povjetarca, dana kada je ulov bio obilan; bilo je međutim i trenutaka u kojima se more uzburkalo i zapuhao protivni vjetar, kao u čitavoj povijesti Crkve, i činilo se da Gospodin spava. Ali uvijek sam znao da je u toj lađi Gospodin i uvijek sam znao da lađa Crkve nije moja, nije naša, već je njegova a on neće dopustiti da potone; on je taj koji je vodi, zasigurno također uz pomoć ljudi koje je izabrao, jer je tako htio. To je bila i jest



jedna sigurnost, koju ništa ne može potamniti. I zbog toga je danas moje srce ispunjeno zahvalnošću Bogu jer nikada nije uskratio čitavoj Crkvi i meni samom svoju utjehu, svoje svjetlo, svoju ljubav.

Nalazimo se u Godini vjere, koju sam proglasio zato da učvrstim upravo našu vjeru u Boga u okruženju koje kao da ga sve više potiskuje u drugi plan. Pozivam sve da obnove čvrstu vjeru u Gospodina, da se pouzdajemo poput djece u Božje ruke, sigurni da nas te ruke uvijek drže i omogućuju nam da kročimo svakoga dana, i onda kada nas snađu nevolje. Želim da se svi osjete da ih ljubi onaj Bog koji je dao svoga Sina za nas i koji nam je pokazao svoju beskrajnu ljubav. Želim da svi osjete radost što su kršćani. U jednoj lijepoj molitvi koja se moli svakoga jutra kaže se: "Klanjam ti se, moj Bože, i ljubim te svim srcem. Zahvaljujem ti što si me stvorio, što sam kršćanin...". Da, zadovoljni smo zbog dara vjere; to je najdragocjenije dobro, koje nitko ne može oduzeti! Zahvaljujmo Gospodinu za to svaki dan, molitvom i dosljednim kršćanskim životom. Bog nas ljubi, ali očekuje da i mi njega ljubimo!

Ali u ovim trenucima ne želim zahvaliti samo Bogu. Papa nije nikada sam za kormilom Petrove lađe, premda je za nju najodgovorniji. Nikada nisam osjećao osamljenim u nošenju radosti i tereta petrovske službe; Gospodin mi je stavio blizu mnoge osobe koje su, s velikodušnošću i ljubavlju prema Bogu i Crkvi, pomagali i bili mi blizu. To ste prije svega vi, draga braćo kardinali: vaša mudrost, vaši savjeti, vaše prijateljstvo, bili su za mene dragocjeni; zatim moji suradnici, počevši od moga državnog tajnika koji je bio moj vjerni pratilac ovih godina; Državno tajništvo i čitava Rimski kurija, kao i svi oni koji su, na raznim područjima, stavljeni u službu Svete Stolice: mnogo je onih koji se ne vide, koji ostaju u sjeni, ali upravo u tišini, u svakodnevnom predanju, s duhom vjere i poniznosti bili su za mene siguran i pouzdan oslonac. Posebnu misao upućujem Crkvi u Rimu, mojoj biskupiji! Ne mogu zaboraviti braću u biskupstvu i svećenstvu, posvećene osobe i čitav Božji narod: u svojim pastoralnim pohodima uvijek sam osjećao veliku pažnju i duboku ljubav; a i ja sam volio sve i svakoga, bez razlika, onom pastoralnom ljubavlju koja je srce svakoga pastira, napose Rimskoga biskupa, nasljednika apostola Petra. Svakoga sam dana nosio svakoga od

vas u svojoj molitvi, očinskim srcem.

Želim da moj pozdrav i moja zahvala dopru do svih: srce jednog pape se širi i proteže na čitav svijet. Želim izraziti svoju zahvalnost također Diplomatskom zboru pri Svetoj Stolici, koji uprisutnjuje veliku obitelj narodâ. Tu mislim također na one koji rade za dobru komunikaciju i kojima zahvaljujem za njihovu važnu službu.

Želim sada od sveg srca zahvaliti i svim onim brojnim osobama u čitavom svijetu koje su mi posljednjih tjedana slale dirljive znakove pažnje, prijateljstva i molitve. Da, papa nije nikada sam, sada sam to doživio još jednom na tako velik način da mi to dira srce. Papa pripada svima i mnogi se osjećaju veoma blizu njemu. Istina je da primam pisma od svjetskih velikana – državnih poglavara, vjerskih vođa, predstavnika svijeta kulture itd. Ali primam i veoma mnogo pisama od običnih ljudi koji mi pišu jednostavno ono što im je na srcu i daju mi osjetiti svoju ljubav, koja izvire iz našega zajedništva sa Isusom Kristom, u Crkvi. Te mi osobe pišu kako se piše primjerice nekom knezu ili velikanu kojeg se ne poznaje. Pišu mi kao braća i sestre ili kao kćeri i sinovi, obraćaju mi se kao članu obitelji s kojim su posebno bliski. Tu se može rukom dotaknuti što je Crkva – ne neka organizacija, ne neka udruga s vjerskim ili humanitarnim ciljevima, već živo tijelo, zajednica braće i sestara u Tijelu Isusa Krista, koja nas sve ujedinjuje. Doživljavati Crkvu na taj način i moći malne rukom dotaći snagu njezine istine i njezine ljubavi ispunja čovjeka radošću, u vremenu u kojem mnogi govore da te radosti nestaje. Ali vidimo kako je Crkva danas itekako živa!

Posljednjih sam mjeseci osjetio da su mi snage oslabile, i tražio sam ustrajno od Boga, u molitvi, da me prosvijetli svojim svjetlom i pomogne mi donijeti odluku koja je najispravnija ne za moje dobro, već za dobro Crkve. Učinio sam taj korak u punoj svijesti o njegovoj ozbiljnosti kao i novosti, ali s dubokim mirom u duši. Ljubiti Crkvu znači također imati hrabrosti donijeti teške, bolne odluke, imajući uvijek pred očima dobro Crkve a ne nas samih.

Dopustite mi sada da se još jednom vratim na 19. travnja 2005. Ta je odluka bila teška upravo zbog činjenice da me od toga trenutka nadalje Gospodin obvezao trajno i zauvijek. Trajno, jer onaj koji preuzima papinsku službu nema više nikakve privatnosti. Pripada uvijek i



posvuda svima, čitavoj Crkvi. Njegovu je životu, tako reći, potpuno oduzeta privatna dimenzija. Mogao sam iskusiti, i osjećam to jasno i sada, da čovjek prima život upravo kada daruje. Ranije sam rekao da mnoge osobe koje vole Gospodina vole i nasljednika svetog Petra i privržene su mu; da papa ima doista braću i sestre, sinove i kćeri u čitavom svijetu, i da se osjeća sigurnim u zagrljaju svoje zajednice; jer ne pripada više samome sebi, pripada svima i svi pripadaju njemu.

“Trajno” je također “zauvijek” - nema više vraćanja u privatnost. Mojom odlukom da se odrekнем aktivnog vršenja službe to se ne opoziva. Ne vraćam se privatnom životu, putovanjima, susretima, primanjima, predavanjima i sličnom. Ne ostavljam križa, već ostajem na nov način uz Gospodina Raspetog. Ne obnašam više službenu vlast upravljanja Crkvom, nego u službi molitve ostajem, tako reći, u dvorištu svetog Petra. Sveti Benedikt, čije ime nosim kao papa, uvijek će mi biti primjer u tome. On nam je pokazao put prema životu koji, bio on aktivan ili pasivan, potpuno pripada Božjem djelu.

Zahvaljujem svima i svakome također za poštivanje i razumijevanje kojim ste prihvatili tu tako važnu odluku. Nastavit ću pratiti Crkvu na njezinom putu molitvom i razmatranjem, onom predanošću Gospodinu i njegovoj Zaručnici u kojoj sam nastojao živjeti sve do sada svakoga dana i u kojoj želim uvijek živjeti. Molim vas da me se sjetite pred Gospodinom i prije svega da molite za kardinale, koji su pozvani na tako važnu zadaću, i za novog nasljednika apostola Petra: da ga Gospodin prati svjetlom i snagom svoga Duha.

Zazovimo majčinski zagovor Blažene Djevice Marije, Majke Božje i Majke Crkve, da prati svakog od nas i čitavu crkvenu zajednicu; njoj se povjeravamo, s dubokim pouzdanjem.

Dragi prijatelji! Bog vodi svoju Crkvu, uvijek je podupire a osobito u teškim trenucima. Ne gubimo nikada taj pogled vjere, to je jedini pravi pogled na Crkvu i svijet na njihovu povijesnom putu. Neka u našem srcu, u srcu svakog od nas, bude uvijek radosna sigurnost da je Gospodin uz nas, da nas ne napušta, da nam je blizu i grli nas svojom ljubavlju. Hvala!

Poruka Svetog Oca za 50. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja

21. travnja 2013. – IV. Nedjelja po Uskrsu

Draga braćo i sestre!

Na 50. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja, koji će se slaviti 21. travnja 2013., na Četvrtu vazmenu nedjelju, želim vas pozvati da razmišljate na temu: *“Zvanja su znak nade utemeljene na vjeri”*, koja se dobro uklapa u kontekst Godine vjere i proslave 50. obljetnice otvorenja Drugoga vatikanskog koncila. Sluga Božji Pavao VI. tijekom Koncila ustanovio je taj Dan složne molitve Bogu Ocu da nastavi slati radnike za svoju Crkvu (usp. Mt 9, 38). *“Imati dovoljan broj svećenika”*, istaknuo je tada Papa, *“problem je koji ima izravan utjecaj na sve vjernike: ne samo zato što o tome ovisi vjerska budućnost kršćanskoga društva, već također zato što je taj problem precizan i nezaobilazan pokazatelj vitalnosti vjere i ljubavi pojedinih župnih i dijecezanskih*

zajednica te dokaz ćudorednog zdravlja kršćanskih obitelji. Ondje gdje su zvanja za crkveni i redovnički stalež brojna, tamo se velikodušno živi po evanđelju” (Pavao VI., Radio-poruka upućena 11. travnja 1964.).

U ovim desetljećima, razne crkvene zajednice diljem svijeta su se svake godine okupljale na Četvrtu vazmenu nedjelju da zajedno mole od Boga dar svetih zvanja i ponovno predlože svima da razmišljaju o urgentnosti odgovora na Božji poziv. Taj značajni događaj je potaknuo, naime, snažnu zauzetost da se sve više u središte duhovnosti, pastoralnog djelovanja i molitve vjernika stavi važnost poziva na svećeništvo i posvećeni život.

Nada je očekivanje nečega pozitivnog za budućnost, ali ona istodobno mora biti oslonac našoj sadašnjosti, koja je nerijetko označena



nezadovoljstvima i neuspjesima. Ali na čemu se temelji naša nada? Promatrajući povijest izraelskog naroda, opisanu u Starome zavjetu, vidimo kako na vidjelo izbija, posebno u teškim trenucima kao što je izgnanstvo, jedan stalni element, na koji osobito podsjećaju proroci: to je sjećanje na obećanja koja je Bog dao patrijarsima, spomen koji od nas traži da nasljedujemo uzorno držanje Abrahama, koji, podsjeća apostol Pavao, "u nadi protiv svake nade povjerova... da postane ocem naroda mnogih po onom što je rečeno: Toliko će biti tvoje potomstvo" (Rim 4, 18). Utješna i jasna istina koja izbija na vidjelo iz čitave povijesti spasenja je dakle Božja vjernost savezu, na koju se obavezao i koju je obnovio svaki put kada bi čovjek taj savez prekršio svojom nevjernošću, grijehom, još tamo od vremena potopa (usp. Post 8, 21-22) pa do izlaska i putovanja u pustinji (usp. Pnz 9, 7). Zbog iste te vjernosti Bog je zapečatio novi i vječni savez sa čovjekom, po krvi njegova Sina, koji je umro i uskrsnuo za naše spasenje.

U svakom trenutku, a napose u najtežima, Gospodinova je vjernost, ta istinska pokretačka snaga povijesti spasenja, činila da srca muškaraca i žena zadržu i potvrđivala ih u nadi da će jednoga dana prispjeti "Obećanoj zemlji". Tu se krije sigurni temelj svake nade: Bog nas nikada ne napušta i vjeran je danoj riječi. Zbog toga razloga, u svakoj situaciji, bila ona pozitivna ili negativna, možemo gajiti čvrstu nadu i moliti zajedno s psalmistom: "Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu nada moja" (Ps 62, 6). Imati nadu, dakle, isto je što i uzdati se u vjernoga Boga, koji drži obećanja saveza. Vjera i nada su zato usko povezane. "Nada' je, zaista, središnja riječ biblijske vjere – tako da se čini kako se u određenim ulomcima riječi 'vjera' i 'nada' slobodno mogu jedna drugom zamijeniti. Tako Poslanica Hebrejima izraz 'punina vjere' (10,22) usko povezuje s izrazom 'nepokolebljiva vjera nade' (10,23). Jednako tako, kada Prva Petrova poslanica potiče kršćane da budu uvijek spremni dati logos – smisao i razlog – nade koja je u njima (usp. 3,15), 'nada' je isto značnica 'vjere'" (Enc. Spe salvi, 2).

Draga braćo i sestre, u čemu se točno sastoji Božja vjernost uz koju prianjamo nepokolebljivom nadom? To je njegova ljubav! On, Otac, izljuje, po Duhu Svetom, u dubinu našega bića svoju ljubav (usp. Rim 5, 5). I upravo ta ljubav,

koja se u punini očitovala u Isusu Kristu, zahvaća u naš život, traži odgovor o tome što svaki pojedinac želi učiniti od svoga vlastitog života i koliko je spreman uložiti i dati da ga ostvari u punini. Božja ljubav ponekad slijedi putove koje nitko ne bi mogao ni zamisliti, ali uvijek dopre do onih koji hoće da ih nađe. Nada se, dakle, nadahnjuje ovom sigurnošću: "I mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj" (1 Iv 4, 16). I ta zahtjevnost, duboka ljubav, koja prodire duboko ispod površine, ulijeva nam hrabrost, daje nam nadu na našem životnom putu i u našoj budućnosti i pomaže nam uzdati se u sebe, u povijest i u druge ljude. Želim se obratiti posebno vama, mladi, i ponoviti vam: "Što bi bio naš život bez te ljubavi? Bog se brine za čovjeka od stvaranja sve do kraja vremena, kada će dovršiti svoj naum spasenja. U Uskrsnom Gospodinu imamo sigurnost naše nade" (Obraćanje mladima biskupije San Marino-Montefeltro, 19. lipnja 2011.).

Baš kao što je to činio tijekom svoga zemaljskog života, Uskrsli Isus i danas prolazi putovima našega života i vidi nas zaokupljene našim poslovima, sa svim našim željama i potrebama. Upravo usred naše svakodnevice nastavlja nam upravljati svoju riječ; poziva nas da živimo svoj život s njim, jer jedino on može utažiti našu žeđ za nadom. On sada živi u zajednici učenika koja je Crkva i danas poziva ljude da ga slijede. Taj poziv može doći u bilo kojem trenutku. I danas Isus ponavlja: "dođi i idi za mnom" (Mk 10, 21). Prihvatiti taj poziv za pojedinca znači da ne smije više sam birati vlastiti put. Slijediti njega znači sjediniti svoju volju s Isusovom, dati mu doista prednost, staviti ga na prvo mjesto u svim područjima našega života: u obitelji i radu, u našim osobnim interesima, u nama samima. To znači predati svoj život njemu, živjeti s njim u dubokoj prisnosti, ući po njemu u zajedništvo s Ocem u Duhom Svetim i, samim tim, s braćom i sestrama. A to zajedništvo života sa Isusom povlašteno je "mjesto" gdje možemo iskusiti nadu i gdje će život biti slobodan i pun!

Svećenička i redovnička zvanja rađaju se iz iskustva osobnog susreta s Kristom, iz iskrenog i povjerljivog dijaloga s njim, da bismo ušli u njegovu volju. Nužno je, zato, rasti u iskustvu vjere, shvaćenom kao duboki odnos s Isusom, kao pozorno oslušivanje njegova glasa u svojoj nutrini, koji odjekuje u nama.



Taj proces, koji nas osposobljava pozitivno odgovoriti na Božji poziv, moguć je u kršćanskim zajednicama u kojima vlada snažno ozračje vjere, gdje se daje velikodušno svjedočanstvo prianjanja uz evanđelje, gdje postoji snažan misijski osjećaj koji potiče na potpuno predanje samoga sebe za Božje kraljevstvo, jačano pristupanjem sakramentima, posebno euharistiji, i gorljivim molitvenim životom. Ova poptonja – molitva - “mora, s jedne strane, biti vrlo osobna, moj susret s Bogom, s Bogom živim. S druge strane, međutim, ona mora uvijek iznova nalaziti svjetlo i nadahnuće u velikim molitvama Crkve i svetaca, u liturgijskoj molitvi, u kojoj nas Gospodin neprestano uči ispravno moliti” (Enc. Spe salvi, 34).

Stalna i duboka molitva pomaže vjeri kršćanske zajednice da raste, u uvijek novoj sigurnosti da Bog nikada ne napušta svoj narod i da ga podupire budeći u njemu posebna zvanja - na svećeništvo i posvećeni život - da budu znakovi nade za svijet. Prezbiteri i redovnici su, naime, pozvani darivati se na bezuvjetan način Božjem narodu, služeći s ljubavlju evanđelju i Crkvi, služeći onoj čvrstoj nadi koju samo otvorenost božanskom može dati. Zato oni, svjedočenjem svoje vjere i svojim apostolskim žarom, mogu prenositi, poglavito novim naraštajima, živu želju da velikodušno i spremno odgovore Kristu koji poziva da ga slijede izbliza. Svaki put kada neki od Isusovih učenika prihvati Božji poziv da se posveti svećeničkoj službi ili posvećenom životu, svjedočimo jednom od najzrelijih plodova kršćanske zajedni-

ce, koji nam pomaže gledati s posebnim pouzdanjem i nadom u budućnost Crkve i na njezino evangelizacijsko djelovanje. Ono naime iziskuje uvijek nove radnike koji će pronositi evanđelje, slaviti euharistiju, podjeljivati sakrament pomirenja. Neka stoga bude uvijek gorljivih svećenika, koji će znati pratiti mlade kao “suputnici” i pomagati im da, na, katkad, trnovitom i tamnom putu života, prepoznaju Krista, Put, Istinu i Život (usp. Iv 14, 6), i koji će im, s evanđeoskom hrabrošću, predočiti ljepotu služenja Bogu, kršćanskoj zajednici, braći. Neka ne ponestane svećenika koji pokazuju plodnost oduševljenog zauzimanja, koje daje osjećaj ispunjenosti njihovu životu, budući da je utemeljen na vjeri u Onoga koji nas je prvi ljubio (usp. 1 Iv 4, 19).

Nadam se, isto tako, da će mladi, pred koje se stavljaju mnoge površne i kratkotrajne ponude, biti kadri gajiti u sebi želju za istinskim vrijednostima, uzvišenim ciljevima, radikalnim opredjeljenjima, služenju drugima po Isusovu primjeru. Dragi mladi, ne bojte se slijediti Isusa i kročiti zahtjevnim i hrabrim putovima ljubavi i velikodušnog zauzimanja! Tako ćete biti sretni što služite, bit ćete svjedoci one radosti koju svijet ne može dati, bit ćete živi plamenovi jedne beskrajne i vječne ljubavi, naučit ćete dati “obrazloženje nade koja je u vama” (1 Pt 3, 15)!

*Iz Vatikana, 6. listopada 2012.
papa Benedikt XVI*



Čestitka predsjednika Biskupske konferencije BiH Franje papi Franji

Predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. dr. Franjo Komarica, biskup banjolučki, uputio je, 15. ožujka čestitku novoizabranom papi Franji.

Sveti Oče!

S velikom radošću upućujem Vam najiskrenije čestitke u ime svih članova Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i u ime svih svećenika, redovnika, redovnica i svih članova Katoličke Crkve u našoj domovini Bosni i Hercegovini koji su najvećim dijelom pripadnici hrvatskog naroda. Uvjeren sam da smijem prenijeti čestitke i svih drugih građana ove zemlje koja, nakon nesretnog rata devedesetih godina, još uvijek nije našla siguran i prosperitetan put u budućnost.

U crkvama i samostanima širom Bosne i Hercegovine, čini se kao nikada do sada, molilo se zdušno za kardinale izbornike i zajednički i pojedinačno da ih nadahne Duh Sveti kako bi, svojim izborom, pronikli u volju Božju i prepoznali, kome Isus u ovom vremenu želi povjeriti Petrovu lađu na tako uzburkanom moru današnjice. Dopustite mi da Vašoj Svetosti prenesem ozračje, ne samo u Crkvi nego i uopće, da je Vašim izborom ponovno progovorio Duh Sveti. Crkva u Bosni i Hercegovini dobro je prepoznala i rado prihvatila Vaš poziv da s Vama i za Vas moli; da s Vama i pod Vašim vodstvom plovi u Petrovoj lađi prema sretnoj vječnosti; da u Vašem glasu i Vašem učenju prepo-

zna nebeskog Učitelja kako bi se Njegovo evanđelje – radosna vijest širila i naviještala; da s Vama čuje glas svih obespravljenih, a takvih je i u našoj domovini Bosni i Hercegovini jako mnogo, glas siromašnih, gladnih, bolesnih, zatočenih, zlostavljanih, prognanih, očajnih... te im bude ruka pomoćnica i tješiteljica.

Nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić iz Sarajeva obradovao nas je viješću da ste ga, u trenutku čestitanja odmah nakon Vašeg izbora za Papu, prepoznali kao onoga koji dolazi iz trpeće Crkve u Bosni i Hercegovini. Zato Vas osobito molim da molite i za nas u Bosni i Hercegovini u kojoj mi - kao i naši preci, želimo ostati postojani i vjerni Petrovoj Stolici unatoč svim nedaćama.

Ovu čestitku šaljem Vam preko Vašeg predstavnika u Bosni i Hercegovini apostolskog nuncija nadbiskupa Luigija Pezzuta koji, iako je nedavno došao, pokazuje veliko zanimanje i zauzimanje za Crkvu i ljude u ovoj zemlji. Uvjeren sam da će biti snažna poveznica između članova Katoličke Crkve i svih drugih stanovnika naše napaćene zemlje s Vama i s Vašim prvim suradnicima.

Dragi Sveti Oče Franjo, najiskrenije Vas molim: podijelite nam svoj apostolski blagoslov i nosite nas u svom plemenitom i ljubavljaju ispunjenom srcu!

Vašoj Svetosti odani u Kristu Patniku i Uskrslom!

*Mons. dr. Franjo Komarica
biskup banjolučki i predsjednik BK BiH*

Priopćenje sa XV. redovnog godišnjeg zasjedanja HBK i BK BiH

Članovi Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine održali su svoje XV. redovno godišnje zajedničko zasjedanje, 21. siječnja 2013. u zgradi HBK u Zagrebu. Predsjedao je nadbiskup zadarski mons. Želimir Puljić, predsjednik HBK, koji je nazočnima uputio prigodnu pozdravnu riječ. Biskupima se zatim obratio i predsjednik BK

BiH mons. Franjo Komarica, biskup banjolučki.

Tijekom zasjedanja s biskupima dviju Biskupskih konferencija susreo se i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico koji je prenio posebni blagoslov Svetog Oca. Podsjetio je na Pismo-Poruku državnog tajnika Svete Stolice kardinala Tarcisija Bertonea upućenu biskupima HBK i BK BiH prije



godinu dana u kojoj je izražena zabrinutost Svetog Oca i Svete Stolice glede budućnosti Katoličke Crkve u BiH zbog izostanka pomoći organiziranom povratku prognanih Hrvata odnosno katolika. Izrazio je žaljenje što se situacija s povratkom Hrvata u BiH tijekom prošle godine nije poboljšala. Nadodao je da Sveta Stolica očekuje izvješće o akcijama koje su dvije Konferencije poduzele za poboljšanje nezavidne situacije katolika u BiH. Naglasio je važnost provođenja zajedničkih akcija poput Tjedna solidarnosti te poduzimanja sličnih zajedničkih inicijativa dviju Biskupskih konferencija u sučeljavanju s egzistencijalnim izazovima i poteškoćama s kojima se susreću katolici u Bosni i Hercegovini. Izvijestio je biskupe o svojim razgovorima s predstavnicima vlasti Republike Hrvatske koji su mu obećali veće i odlučnije zauzimanje za jednakopravnost hrvatskog naroda u BiH i za održiv povratak onim prognanim i izbjeglim Hrvatima koji to žele.

Biskupi iz Bosne i Hercegovine su zahvalili svima koji sudjeluju i podupiru akciju Tjedna solidarnosti na područjima biskupija u Republici Hrvatskoj i svima koji pokazuju razumijevanje za nezavidno stanje katolika u BiH, osobito u entitetu RS, gdje ih je jedva pet posto od predratnog broja. Istaknuli su osobitu važnost duhovne i svake druge međusobne povezanosti i potpore. Izrazili su svoju solidarnost i potporu biskupima iz Hrvatske u nastojanjima da jasno i odlučno iznose službeni moralni i socijalni nauk Katoličke Crkve pred članovima svojih biskupijskih zajednica i pred cijelom domaćom javnošću.

Biskupi obiju BK su saslušali izvješće o radu Biskupske komisije HBK za liturgiju na novom prijevodu Misala, razmotrili neka pitanja u vezi s liturgijskim kalendarom te izdavanjem kantuala i graduala i dali svoje sugestije.

Saslušali su i prodiskutirali izvješće zajedni-

čkog Vijeća HBK i BK BiH te Ureda za hrvatsku inozemnu pastvu koji brinu o djelovanju 197 hrvatskih katoličkih župa i misija širom svijeta. Potvrdili su izabrane delegate za članove Vijeća za dušobrižništvo Hrvata u inozemstvu. Izrazili su zahvalnost svim biskupima i redovničkim poglavarima i poglavaricama koji stavljaju na raspolaganje svoje članove za pastoralno djelovanje u hrvatskoj inozemnoj pastvi. Osobitu zahvalnost uputili su svim svećenicima, redovnicima, redovnicama i zauzetim vjernicima laicima u hrvatskim misijama i župama koji pomažu da Hrvati katolici u inozemstvu ostanu postojani u vjeri svojih predaka u staroj domovini.

Saslušavši izvješće o radu Komisije HBK i BK BiH za hrvatski martirologij, biskupi su odobrili nove članove Komisije te dali smjernice za izradu Pravilnika spomenute Komisije. Poduprli su prijedlog predstavljanja projekta Hrvatskog martirologija u svim biskupijskim središtima i većim centrima u svakoj biskupiji te nastavak prikupljanja potrebnih podataka o svim stradalim župljanima, o mjestima masovnih grobišta i svjedočanstva preživjelih svjedoka s ciljem kasnijeg izdvajanja osoba za koje bi mogao biti pokrenut proces kanonizacije.

Biskupi su također saslušali godišnje izvješće o radu Komisije za Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu. Zahvalili su mons. Ratku Periću, biskupu mostarsko-duvanjskom i apostolskom upravitelju trebinjsko-mrkanskom, za njegovu pomoć nadležnoj Komisiji i Upravi Zavoda oko dorade Statuta i Pravilnika koji je odobrila nadležna Kongregacija. Prihvatili su prijedlog imenovanja novih članova Nadzornog vijeća spomenutog Zavoda.

Zagreb, 21. siječnja 2013.
Tajništva HBK i BK BiH

Priopćenje s prve sjednice Stalnog vijeća Biskupske konferencije BiH

Stalno vijeće Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine održalo je svoju prvu sjednicu, 17. prosinca 2012. u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu pod predsjedanjem biskupa banjolučkog mons. dr.

Franje Komarice, predsjednika Biskupske konferencije BiH.

Članovi Vijeća su dogovorili način rada ovog tijela Biskupske konferencije BiH u skladu s odredbama Statuta BK BiH.



Prema odluci biskupa Biskupske konferencije BiH, donesenoj na 56. redovnom zasjedanju od 5. do 7. studenog 2012., dorađen je formular „Obiteljski list“.

Biskupi su razmotrili pristigle dopise te dali potrebne smjernice generalnom tajništvu Biskupske konferencije BiH za njihovo rješavanje.

Članovi Vijeća su dogovorili točke koje će predložiti za dnevni red zajedničkog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije BiH koje će se održati 21. siječnja 2013. u Zagrebu.

Tijekom zasjedanja razmotrena su i neka aktualna pitanja u vezi s djelovanjem Caritasa

Biskupske konferencije BiH i provedbom Tjedna solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH.

Članovi Vijeća su saslušali kraće izvješće biskupa Komarica o njegovu pastirskom pohodu u Peruu od 23. do 28. studenoga, prigodom proslave 25 godišnjice hrvatskog vikarijata i 15 godišnjice župe svetog Leopolda Mandića koju vodi banjolučki svećenik mons. Drago Bavanović, te o više značajnih susreta koje je imao tijekom boravka u Sjedinjenim Američkim Državama od 29. studenog do 5. prosinca 2012.

(kta)

Priopćenje s druge sjednice Stalnog vijeća Biskupske konferencije BiH

Pod predsjedanjem banjolučkog biskupa mons. dr. Franje Komarice, predsjednika Biskupske konferencije BiH, 15. siječnja 2013. u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu održana je druga sjednica Stalnog vijeća Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine.

Tijekom zasjedanja razmotrene su teme o kojima će biskup Komarica zajedno s biskupom Vukšićem razgovarati tijekom susreta s predsjedateljem Vijeća ministara BiH g. Vjekoslavom Bevandom dogovorenom za 16. siječnja 2013. u Sarajevu koji je nastavak razgovora vođenog 13. srpnja 2012. u Biskupskom ordinarijatu u Banjoj Luci u vrijeme redovnog zasjedanja Biskupske konferencije BiH.

Članovi Stalnog vijeća razmotrili su i važni-

je dopise s posebnim naglaskom na poticaje iz raznih dikasterija Svete Stolice da se i Crkava u Bosni i Hercegovini, na raznim razinama, što aktivnije uključi u brojna događanja na razini sveopće Crkve u okviru Godine vjere.

Razmotren je ukratko i dnevni red predstojećeg godišnjeg zajedničkog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine koje će se održati 21. siječnja 2013. u Zagrebu.

Članovi Vijeća su na kraju razgovarali o dočeku i sudjelovanju biskupa tijekom nastupne Mise novog apostolskog nuncija mons. Luigija Pezzuta kada budu poznati termini njegova dolaska i nastupa.

(kta)

Izjava Komisije „Justitia et pax“ Biskupske konferencije BiH

Na svojoj redovnoj sjednici 30. siječnja 2013. u Sarajevu, Komisija Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine „Justitia et pax“ zaključila je da se „idućih dana obrati javnosti, osobito izbjegličkoj, posebnim priopćenjem, odnosno apelom“. To i čini ovom Izjavom, koju je u ime Komisije potpisao njezin predsjednik, banjolučki biskup dr. Franjo Komarica.

Donatorska konferencija, održana u travnju 2012. g. u Sarajevu, predvidjela je za po-

moć povratka bosanskohercegovačkih izbjeglica oko 100 milijuna Eura, čime bi se zbrinulo 5.400 obitelji. Od tog broja je predviđeno 1.800 hrvatskih povratničkih obitelji. Ove, tek uće godine je predviđena izgradnja 170 kuća, od tog broja 50 za povratnike Hrvate.

Osim ovog fonda, koliko je poznato, predviđaju se za povratnike, također i neki drugi fondovi, na koje prognani i izbjegli bosanski Hrvati također imaju pravo javiti se. Među tim



fondovima je i program pomoći Vlade RH za potporu povratku Hrvata iz RH u BiH, koji se provodi već više godina, doduše uz određene poteškoće – političke i tehničke naravi – kao i uz zastoj u provođenju predviđenog programa.

- Pozdravljamo najnovija nastojanja resornih ministarstava iz RH i BiH oko konačnog dogovora glede što efikasnijeg realiziranja predviđene materijalne pomoći za povratak b-h Hrvata u njihov rodni kraj.

- Pozdravljamo objavljivanje Javnog poziva Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, izbjeglim osobama iz BiH za podnošenje prijave za pomoć u rekonstrukciji stambenih jedinica u cilju povratka u BiH i spremnost Ministarstva da se rok za prijavljivanje produži i nakon 7. veljače, te da se bude fleksibilno u primjenjivanju kriterija za dodjelu pomoći. Molimo da se ravnopravno razmatra pristigle zahtjeve za povratak.

- Potičemo sve izbjegle Hrvate, koji imaju svoju imovinu na području BiH da se svakako – i to čim prije – prijave u Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, kako bi mogli ostvariti pravo na svoju nasilno napuštenu imovinu kao i na svoja druga ljudska i građanska prava također i u BiH.

- Potičemo hrvatske političke predstavnike, kao i privrednike iz BiH i RH te medije i humanitarne organizacije, da se odlučnije uključe u najnoviji proces povratka izbjeglih i prognanih Hrvata u BiH.

- Potičemo i sve naše sunarodnjake u BiH, RH i u drugim zemljama na pojačanu međusobnu solidarnost s osobito ugroženim Hrvatima iz Bosne.

- Potičemo vlasti u oba b-h entiteta, a osobito u RS da konačno, odlučnije nego svih proteklih godina, porade na stvaranju nužnih preduvjeta za održiv povratak i hrvatske populacije, osobito na izgradnji putova, električne mreže i druge nužne infrastrukture, te na razminiranju terena.

- Očekujemo od međunarodnih predstavnika u BiH da ne samo prime na znanje kako ima veliki broj bosanskih Hrvata, koji se žele vratiti u svoj rodni kraj, nego da im u toj njihovoj namjeri konačno pomognu kao što su sve dosadašnje poratne godine pomagali velikom broju bosanskih Srba i Bošnjaka za njihov održivi povratak.

- Katolička Crkva u BiH će se zacijelo i dalje maksimalno angažirati – osobito svojim karita-

tivnim, socijalnim i odgojno-obrazovnim projektima – oko pružanja pomoći najpotrebitijima i uporno širiti atmosferu praštanja, pomirenja i zajedničkog života te kršćanske nade i ljubavi.

Podsjećamo na neke – osobito dramatične činjenice:

Oko 95 % hrvatskog-katoličkog pučanstva moralo je tijekom rata napustiti područje post-daytonskog entiteta Republike Srpske. Značajan broj Hrvata-katolika izbjeglo je i s područja drugog post-daytonskog entiteta Federacije Bosne i Hercegovine ili je bio interno raseljen u tom entitetu. Oko 150.000 protjeranih i iseljenih Hrvata iz BiH zadržalo se na području Republike Hrvatske. Interno je raseljeno oko 42.000 Hrvata-katolika. Do sada je, od oko 2,2 miliona osoba koje su tijekom rata napustile BiH, evidentirano oko 1,050.000 povrataka, i to: 67 % raseljenih osoba, a 43 % izbjeglica i prognanika.

Među dosadašnjim povratnicima je daleko najmanji broj prognanih Hrvata. Danas, 17 godina nakon završetka rata na području entiteta RS nedostaje oko 92 % katolika, uglavnom Hrvata, a u entitetu F BiH oko 35 % katolika-Hrvata. Svih poratnih godina se posebno – na različite načine – opstruirao povratak prognanih i izbjeglih bosanskih Hrvata, osobito na području entiteta RS.

Za njihov povratak u rodni kraj, tj. za ostvarivanje jednih od temeljnih neupitnih ljudskih prava – pravo na radno mjesto i na vlastitu imovinu nije postojala volja od strane političara, nisu se mogli pozvati na pravnu regulativu, a nisu imali ni osnovna materijalna sredstva za obnovu svojih porušениh domaćinstava i za održivi opstanak. Često je bio razlog i nepostojanje osnovne infrastrukture ili postojanje ne očišćenih minskih polja. Ograničen je bio i pristup onih rijetkih povratnika pravima i uslugama kao što su zdravstvena zaštita, obrazovanje, socijalna zaštita i mirovine. Mnogobrojne osobe koje prije rata, kao članovi zajedničkog domaćinstva sa svojim roditeljima nisu imali nikakvu vlastitu imovinu, nisu poslije rata imali mogućnost da sudjeluju u povratnim obnoviteljskim projektima. Ne rijetki povratnici su se susretali s uvjetima, koji su otežavali mogućnost njihova trajnog opstanka u mjestima povratka.

Dok je u prvim poratnim godinama bilo dovoljno sredstava za pomoć povratnicima, u Bosni i Hercegovini povratnika Hrvata, naža-



lost nije bilo!

Sada, je političko okruženje nešto pozitivnije.

Da li će biti dovoljno i političke volje i novca za sve one koji se još uvijek žele vratiti? Nadamo se da će donirani novac ovaj put biti doista i dodijeljen onima kojima je nami-

jenjen, tj. povratnicima, među kojima će ovaj put konačno biti i određeni broj bosanskih Hrvata.

Sarajevo, 5. veljače 2013.

Franjo Komarica, biskup banjolučki i predsjednik Komisije „Justitia et pax“ BK BiH

BK BiH

Imenovanja BK BiH

BK BiH: Dekret broj: 2287/2012 od 31. prosinca 2012.: razrješenje službe člana i kancelarke Međubiskupijskog suda Vrhbosanske crkvene pokrajine II. stupnja gospođe Klare Ćavar.

BK BiH: Dekret broj 2288/2012 od 31. prosinca 2012.: imenovanje za suca Međubiskupijskog suda Vrhbosanske crkvene pokrajine II. stupnja mons. Ante Brajke.

BK BiH: Dekret broj 2289/2012. Od 31. prosinca 2012.: imenovanje za predsjednika Međubiskupijskog suda Vrhbosanske crkvene pokrajine II. stupnja dr. Pere Pranjica

BK BiH: Dekret broj 2290/2012. Od 31. prosinca 2012. imenovanje za suca Međubiskupijskog sud Vrhbosanske crkvene pokrajine II. stupnja dr. fra Ivana Sesara.

BK BiH: Dekret broj 2291/2012. Od 31. prosinca 2012.: Imenovanje na službu branitelja ženidbenog veza i promicatelja pravde; Imenovanje za suca Međubiskupijskog suda Vrhbosanske crkvene pokrajine II. stupnja dr. fra Velimira Blaževića.

BK BiH: Dekret broj 13/2013 od 8. Siječnja 2013.: Imenovanje Vlč. Damira Ivanovića članom vijeća za bogoslovna sjemeništa BK BiH.

BK BiH: Dekret broj 14/2013 od 10. siječnja 2013.: Imenovanje Vlč. Borisa Salapića članom vijeća za mala sjemeništa BK BiH.

BK BiH: Dekret broj 15/ 2013 od 10. siječnja 2013.: Imenovanje Vlč. Marka Majstorovića članom vijeća za mala sjemeništa BK BiH.



Pontifikali u prvostolnici Vrhbosanskoj u 2013. godini

Broj: 0021/2013

Datum: 09. siječnja 2013.

U. - 1. siječnja - u 10,30.s. - Nova Godina – Marija Bogorodica – Dan mira;
 N. - 6. siječnja - u 10,30.s. - Bogojavljenje;
 S. - 2. veljače - u 10,30.s. - PRIKAZANJE GOSPODINOVO – Svijećnica

Dan posvećenog života;

S. - 9. ožujka - u 11,30.s. - Susret župskih ekonomskih i pastoralnih vijeća
 N. - 24. ožujka - 10,30.s. - CVJETNICA – NEDJELJA MUKE
 S. - 27. ožujka - 10,30.s. - Posveta ulja i obnova svećeničkih obećanja;
 Č. - 28. ožujka - u 18.s. - Misa večere Gospodnje;
 P. - 29. ožujka - u 18.s. - Obredi Velikog Petka;
 S. - 30. ožujka - u 23. s. - Vazmeno bdijenje;
 N. - 31. ožujka - u 10,30.s. - U S K R S
 S. - 20. travnja - u 10,30.s. - MINISTRANSTKO ZBOROVANJE;
 N. - 19. svibnja - u 10,30.s. - D U H O V I – krizma u katedrali;
 Č. - 30. svibnja - u 10,30.s. - TJELOVO:
 N. - 9. lipnja - u 10,30.s. - PROSLAVA SRCA ISUOVA

Naslovnik katedrale i nadbiskupije;

S. - 29. lipnja - u 10,30s - Sv. Petar i Pavao – svećeničko ređenje;
 N. - 10. kolovoza - u 18s - Zadušnica za pokojnog nadbiskupa Marka Jozinovića;
 P. - 1. studenog - u 10,30s - SVI SVETI;
 S. - 2. studenog - u 18s - Zadušnica za pokojne nadbiskupe, svećenike i redovnike/ce;
 N. - 3. studenog - u 18s - Dan zahvalnosti BK BiH
 N. - 24. studenog - u 10,30s - KRIST KRALJ;
 N. - 1. prosinca - u 10,30s - Đakonsko ređenje;
 N. - 8. prosinca - u 10,30s - BEZGRIJEŠNO ZAČEĆE BDM.
 U. - 24. prosinca - u 24s - BOŽIĆNA POLNOĆKA;
 S. - 25. prosinca - u 10,30s - B O Ž I Ć;
 U. - 31. prosinca - u 18s - ZAHVALNICA.

Kada je u katedrali Pontifikalna Misa onda se ne slavi na području katedralne župe u to vrijeme ni jedna sv. Misa, iznimka je Božićna polnoćka, jer tada katedrala ne može sve primiti. Ujedno se očekuje izraz crkvene komunitarnosti s mjesnim biskupom koncelebracija svećenika koji mogu sudjelovati s područja grada Sarajeva i dijecezanskih i redovničkih. Očekuje se sudjelovanje u prvom redu kanonika, članova ordinarijata, svećeničkog doma, bogoslovije. Prikladno je da se uključe barem predstavnici samostan s Bistrika, Provincijalata, Bogoslovije na Neđarićima.

Ovi su predviđeni Pontifikali, ukoliko ne iskrasne neka viša sila. Također u pojedinim izvanrednim zgodama slavljenja Pontifikalnih Misa u katedrali, naknadno će se javiti.

Uz iskreni pozdrav, neka je blagoslovljena ova 2013. - Godina vjere.

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Dostavlja se svim župskim uredima, redovničkim zajednicama i crkvenim institucijama u Sarajevu



Dani i mjesta potpunog oprosta u Godini vjere za Vrhbosansku nadbiskupiju

Broj: 0017/2013

Prema Dekretu Apostolske pokorničarne, gdje se obogaćuje darom svetih oprosta posebna pobožnost u Godini vjere, donosim odluku o danima i mjestima postizanja potpunog oprosta u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Posebna mjesta kroz cijelu godinu za postizanje potpunog oprosta:

katedrala u Sarajevu,
Gospina svetišta Komušina-Kondžilo,
Gospino svetište u Olovu,
Svetište Svetog Ive u Podmilačju,
Svetište sv. Leopolda Mandića u Maglaju

Dani postizanja oprosta za sva mjesta:

svi Patroni u svim župama,
Za sve župe slijedeći dani: Svijećnica, Uskrs, Petrovo, Tijelovo, Velika Gospa i Mala Gospa,
Dan posvete crkve, Svi Sveti.

Ovo vrijedi do 24. studenog 2013. kada završava godina vjere. Postizanje potpunog oprosta od vremenitih kazni za vlastite grijehе, podijeljen po Milosrđu Božjem, koji se može namijeniti i za duše preminulih vjernika. Svaki pojedini vjernik može postići ako ispuni slijedeće uvjete: iskreno pokaje za svoje grijehе, obavi skrušenu ispovijed, sakramentalnu pričest, te izmoli molitve na nakanu Vrhovnog Svećenika, Oče naš, ispovijest vjere.

O potpunom oprostima donosi Direktorij objašnjenje u br. 33. strana 39. za redovne dane potpunog oprosta.

U Sarajevu o Bogojavljenju 2013.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

preč. Ilija Orkić, kancelar

Svim župnicima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Premet: Susreti po dekanatima

Datum: 11. siječnja 2012.

Broj: 0071/2013

Draga braćo misnici!

Redoviti susreti župnika po dekanatima, koji se održavaju u veljači svake godine, će se ove godine održati na arhiđakonatskoj razini. Naime, skoro na svakom dekanatskom susretu, ali i na drugim susretima, je bilo mišljenja da se dekanatski susreti mogu održati i na „terenu“, na razini arhiđakonta. U tom slučaju ne bi bilo trinaest nego četiri susreta, koliko imamo arhiđakonata. Ove godine sam poslušao sugestije i u dogovoru sa župnicima čije župe nose naziv arhiđakonata, a koje imaju prostor za pedesetak ljudi i mogu organizirati ručak, odlučio godišnje susrete po dekanatima održati na razini arhiđakonata.



Fojničkom arhiđakonatu pripadaju župe: Kreševskog, Ramskog, Sarajevskog i Sutješkog dekanata. **Susret će se održati 4. veljače 2013. godine u prostorijama rkt. župnog ureda i samostana u Fojnici.**

Gučogorskom arhiđakonatu pripadaju župe: Bugojanskog, Travničkog i Žepačkog dekanata. **Susret će se održati 6. veljače 2013. godine u prostorijama rkt. župnog ureda župe Vitez.**

Plehanskom arhiđakonatu pripadaju župe: Derventskog, Tuzlanskog i Usorskog dekanata. **Susret će se održati 11. veljače 2013. godine u prostorijama rkt. župnog ureda župe Sivša.**

Toliškom arhiđakonatu pripadaju župe: Brčanskog, Doborskog i Šamačkog dekanata. **Susret će se održati 14. veljače 2013. godine u prostorijama rkt. župnog ureda i samostana u Tolisi.**

Dnevni red:

- 9.30 - sv. Misa
- 10.30 - radni dio susreta na temu Pastoral sakramenata
- 13.00 - ručak

Svoje obveze prema kancelariji i ekonomatu moći ćete uraditi kao i u Ordinarijatu. Sa sobom ponijeti albu i štolu dotičnog dana odnosno liturgijskog vremena. Za troškove susreta domaćinu bi trebalo dati po 20 KM. To ne može biti intencija ako je binacija u koncelebraciji toga dana. Susretu svakako trebaju nazočiti župnici a mogu i župni vikari.

Nadam se da će ovogodišnji dekanatski susreti u Godini vjere imati svoje posebno značenje te da će nas učvrstiti u vjeri i ojačati naše svećeničko zajedništvo.

Radujući se našem susretu iskreno Vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Predmet: Poziv na susret „Umrežavanje struktura“ u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Datum: 14. siječnja 2013.

Broj: 75/2013

Smatram korisnim da se svake godine barem jedanput godišnje susretu nositelji određenih služba u Nadbiskupiji. Taj susret sam nazvao „Umrežavanje struktura“ u Nadbiskupiji. Budući da su područja djelovanja različita, trebao bi nam svima biti isti cilj, a to je dobro ove mjesne Crkve i njezina budućnost. Stoga, da bismo taj zajednički interes što lakše i bolje ostvarivali, potrebno je i na ovaj način surađivati. Dobro bi bilo da svaki sudionik ukratko iznese glavne točke prošlogodišnjeg rada i onoga što planira u tekućoj godini. Mogli bismo reći da je ovo zajednička analiza našega rada i prigoda, ne samo iznijeti nekoliko rečenica o vlastitom radu nego, čuvši jedni druge, predložiti korisne projekte na dobrobit cijele Nadbiskupije. Kratki osvrt s glavnim naglascima na prošlogodišnje i ovogodišnje djelovanje ne bi trebao biti duži od pet minuta i očekujem u pisanom obliku.

Kao što znadete ova pastoralna godina je proglašena Godinom vjere za cijelu Crkvu pa bi bilo dobro da svatko, s obzirom na svoju službu i nadležnost, maksimalno dadne svoj doprinos u Godini vjere kako bi, naša osobna ali i zajednička vjera, bila još jača i dublja.

Stoga pozivam na zajednički radni susret u srijedu, **9. veljače 2013. godine s početkom u 9 sati u prostorijama Vrhbosanske nadbiskupije nositelje služba:**

Mons. dr. Peru Sudara, pomoćnog biskupa i Promicatelja Sustava Katoličkih škola za Europu
Mons. mr. Luku Tunjića, generalnog vikara



Mons. Bosiljka Rajića, pastoralnog vikara
 Mons. mr. Marka Tomića, sudskog vikara
 Preč. Iliju Orkića, kancelara
 Mons. Luku Kesedžića, ekonomu
 Mons. Antu Meštorovića, rektora Katedrale i arhivara
 Preč. Marka Zupka, rektora Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa
 Mons. dr. Pavu Jurišića, dekana Katoličkog bogoslovnog fakulteta
 Preč. Marijana Pejića, rektora Nadbiskupskog sjemeništa „Petar Barbarić“
 Mons. Petra Jukića, pročelnika Katehetskog ureda
 Vlč. dr. Mirka Šimića, direktora Caritasu VN
 Vlč. Miroslava Čavara, direktora Medijskog centra VN
 Vlč. dr. Šimu Maršića, ravnatelja Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih
 Vlč. Fabijana Stanušića, ravnatelja Svećeničkog doma i Međupomoći
 Preč. Pavu Šekeriju, dijecezanskog direktora Papinskih misijskih djela
 Vlč. dr. Marija Bernadića, generalnog tajnika Sinode Vrhbosanske nadbiskupije

Zapisnik će voditi vlč. Davor Topić, tajnik. Ukoliko ne završimo s radom do ručka (12.30), nastaviti ćemo odmah nakon stanke za ručak.

U nadi da će nas i ovaj susret obogatiti i učvrstiti naše zajedništvo te želeći Božji blagoslov u 2013. godini iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
 nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Predmet: Poziv na XI. sjednicu Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 16. siječnja 2013.
 Broj: 0094/2013

Prema članku 17. Statuta Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije, sazivam sjednicu Vijeća za mlade koja se ima održati 25. siječnja 2013. u prostorijama Ordinarijata Vrhbosanske nadbiskupije, Kaptol 7 (Sarajevo) s početkom u 16.00 sati.

Dnevni red:

Molitva, pozdrav i uvodna riječ nadbiskupa Vinka Kardinala Puljića
 Čitanje i usvajanje zapisnika s prošle sjednice
 Razrješenje starih i imenovanje novih članova Vijećnika
 Najava aktivnosti na nadbiskupijskoj razini (Istraživanje, Škola voloterizma, Dekanatski susret krizmanika, Dekanatski križni put mladih, Dan mladih VN, Mali putokazi u život, Ekumenski projekt pomirenje mladih, Kampovi...)
 Nacionalna konferencija: Mladi i nova evangelizacija u BiH
 Najava aktivnosti u narednom razdoblju unutar pokreta i udruga
 Razno

Svim Vijećnicima koji nisu iz Sarajeva bit će osiguran smještaj u KŠC-u sv. Josip u Sarajevu. Za subotu, 26. siječnja, planirana je Duhovna obnova i druženje za sve Vijećnike. Sve izvještaje



i ostale materijale ćete dobiti na sjednici. U nadi da ćete se odazvati, sve Vas iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Predmet: Radni susret profesora KBF-a i poglavara VBS-a

Utorak, 12. veljače 2013 u 10h

Datum: 17. siječnja 2013.
Broj: 0102/2013

U Vrhbosanskom Ordinarijatu smo običavali svake godine imati radni susret sa svećenicima s terena tijekom veljače. Ove godine ćemo imati susrete po Arhidakonatima na terenu. Ukazala se potreba jednog radnog susreta i profesora KBF-a i poglavara VBS-a. U više navrata je došla njihova inicijativa. Zato ove godine sazivam takav jedan radni sastanak u prostorijama Ordinarijata 12. veljače 2013. s početkom u 10h.

Dnevni red:

1. Molitva Srednjeg časa
2. Uvodna riječ Kardinala
3. Naše poslanje u obrazovno- odgojnoj instituciji posebno u ovoj Godini vjere
4. Doprinosi boljeg razumijevanja i suradnje u zajedničkom životu
5. Razno

Nakon radnog susreta bit će zajednički objed u Ordinarijatu u 12.30 h.

Iskreno se radujem susretu i zajedničkoj suradnji te uz ovaj poziv upućujem i srdačan pozdrav!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

preč. Ilija Orkić, kancelar

Dan posvećenog života u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Datum: 19. siječnja 2013.
Broj: 0109/2013

Već je zaživjelo redovno slavlje Dana posvećenog života, koje se održava prema odredbi Svetog Oca na blagdan Svijećnice ili Prikazanja Gospodinova u hramu, 2. veljače. Također se i ustalio program slavlja. Zato molim sve redovnike i redovnice da uzmu učešća prema svojim mogućnostima na zajedničkom slavlju. Oni koji ne mogu doći, neka se u svojim zajednicama pridruže molitvom ovom slavlju.

1. veljače 2013. u 17h klanjanje u katedrali, koje predvode franjevački đakoni
u 18h je sveta Misa.
2. veljače 2013. u 10.30h je sveta Misa u katedrali. Na početku blagoslov svijeća i procesija oko katedrale.



Nakon svete Mise zajedničko druženje i domjenak u dvorani Svećeničkog doma.

O cjelokupnom programu sam u dogovoru sa s. Ivankom Mihaljević, predsjednicom KVRP i s provincijalom o. Lovrom Gavranom.

Unaprijed se radujem molitvenom zajedništvu prigodom proslave Dana posvećenog života u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Uz srdačan pozive sve iskreno pozdravljam i na sve zazi-vam obilje Božjeg blagoslova!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

preč. Ilija Orkić, kancelar

Dostavlja se svim redovničkim zajednicama i kućama u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Predmet: Krizme u 2013. godini u Vrhbosanskoj nadbiskupiji i upute kod dočeka biskupa-krizmatelja

Datum: 19. siječnja 2013.

Broj: 0110/2013

Uslijed nekih nadopuna, ponovno šaljem popis krizmi u 2013. godini. Posebno valja obratiti pozornost na pojedinosti kod dočeka biskupa u župu:

7. travnja 2013. Nedjelja	11h Busovača - Sudar
13. travnja 2013. Subota	11h Ščit – kard.; 17h Rumboci - kard.
13. travnja 2013. Subota	11h Žepče - Sudar; 17h Žabljak - Sudar
14. travnja 2013. Nedjelja	11h Gračac – kard.
14. travnja 2013. Nedjelja	11h Zenica – Sudar
20. travnja 2013. Subota	17h Doljani – kardinal
20. travnja 2013. Subota	17h Jelah – biskup Sudar
20. travnja 2013. Subota	17h Ban Brdo – biskup T. Vukšić
21. travnja 2013. Nedjelja	11h Zavidovići; - 16h Globalice - biskup Sudar
21. travnja 2013. Nedjelja	11h Uzdol – kardinal
21. travnja 2013. Nedjelja	11h Kiseljak - biskup T. Vukšić
27. travnja 2013. Subota	11h Brčko; 16. Orašje – biskup Sudar
27. travnja 2013. Subota	17h Fojnica - kard.
28. travnja 2013. Nedjelja	11h Domaljevac; 16h Grebnice – biskup Sudar
28. travnja 2013. Nedjelja	11h Prozor - biskup T. Vukšić
28. travnja 2013. Nedjelja	11h Kupres - kardinal
04. svibnja 2013. Subota	11h Gormiljak; 17h Brestovsko - biskup T. Vukšić
04. svibnja 2013. Subota	11h Vitez; 17h Kandija - kardinal
04. svibnja 2013. Subota	11h Oštra Luka – Bok; 16h Sivša - biskup Sudar
05. svibnja 2013. Nedjelja	11h Novo Sarajevo; 17h Novi Grad – biskup Sudar
05. svibnja 2013. Nedjelja	11h Kreševo – biskup T. Vukšić
05. svibnja 2013. Nedjelja	11h Uskoplje/G. vakuf – kardinal
09. svibnja 2013. Spasovo	11h Skopaljska Gračanica – kardinal
11. svibnja 2013. Subota	11h Tolisa; 17h Vidovice - kardinal
18. svibnja 2013. Subota	17h Bugojno - kardinal



19. svibnja 2013. Duhovi	10.30h katedrala; 17h Stup - kardinal
25. svibnja 2013. Subota	17h Ularice - kardinal
26. svibnja 2013. Nedjelja	11h – Suho Polje - kardinal
01. lipnja 2013. Subota	11h Podmilačje; 17h Dobretići - biskup Sudar
01. lipnja 2013. Subota	11h Glavice - T. Vukšić
02. lipnja 2013. Nedjelja	11h Bistrica k/Uskoplja – biskup Sudar
02. lipnja 2013. Nedjelja	11h Grbavica - T. Vukšić
08. lipnja 2013. Subota	11h Deževica - biskup Sudar
08. lipnja 2013. Subota	11h Doboj; 17h Tarčin - kardinal
13. lipnja 2013. Četvrtak	11h Vukanovići – kardinal

Svim župnicima na znanje i ravanje:

Svaki župnik je dužan na vrijeme stupiti u kontak s krizmateljem i dogovoriti točno vrijeme, jer predviđeno vrijeme nije određeno, ovisi od krizmatelja. Red je da se dogovori i vrijeme susreta s krizmenicima, kada krizmatelj napravi ispit krizmenika, već prema dogovoru župnika i krizmatelja.

Za krizmu predhodi svečani doček biskupa:

župnik u roketi i štoli s ministrantima čeka biskupa na vratima sa svetom vodom, križem i kadionicom. Krizmatelj uzima križ i poljubi, te svetom vodom poškropi-blagoslovi okupljene, tada krizmatelj stavi tamjan u kadionicu, te župnik pokadi biskupa na vratima crkve. Pozdravi slijede prema dogovoru župnika i krizmatelja.

Ako nije drugo dogovoreno slijedi svečani ulazak u procesiji pred oltar, gdje čeka klekalo na kojeg biskup klekne i kratko se pomoli.

Nakon toga biskup i župnik idu za oltar i župnik moli molitvu za mjesnu biskupiju i biskupa, a onda biskup moli molitvu Zaštitnika župe.

Nakon toga biskup uzima Presveto iz svetohraništa (time pregleda dostojno uređenje svetohraništa) te blagoslovi narod.

Nakon blagoslova slijede pozdravi župnika i kako je već pripremio, a onda preuzima riječ krizmatelj.

Sv, Misa slijedi prema dogovoru župnika i krizmatelja (obrazac Mise i način krizme). Milostinja pod krizmom se predaje u Ordinarijat, a takse krizmenih cedulja se predaju krizmatelju.

Na dolasku biskupa i odlasku iz župe redovno trebaju popratiti zvona (ukoliko crkva ima zvona).

Ovaj raspored je predviđen, ukoliko se ne pojavi viša sila, radi čega su izmjene potrebne.

Želim što bolju duhovnu i liturgijsku pripravu u župi te sve srdačno pozdravljam zazivajući Božji blagoslov!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Predmet: Imenovanje POVJERENSTVA SINODE VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Datum: 01. veljače 2013.

Broj: 0177/2013

Nakon razgovora na više razina struktura Vrhbosanske nadbiskupije, a posebno nakon održane sjednice Konzultora 12. studenog 2012., te pristanka predloženih na sjednici Konzultora, ovim imenujem POVJERENSTVO ZA PRIPRAVU SINODE.

Kako bi POVJERENSTVO moglo učinkovito djelovati predloženo je da ne bude veliki broj nego dostatan broj koji obuhvaća potrebne stručne suradnike.



Za područje crkvenog prava mons. mr. Marko Tomić;
 Za područje liturgije fra dr. Danimir Pezer;
 Za područje pastoralna dr. Šimo Maršić;
 Za područje socijalne nauke Crkve dr. Mirko Šimić;
 Za moral dr. Zorica Maros;
 Dva župnika: fra Velimir Bavrka i vlč. Žarko Vujica;
 Za posvećeni život s. Ivanka Mihaljević;

Generalni tajnik Sinode prof. dr. Mario Bernadić.

Sjedište i središte je u prostorijama Ordinarijata Kaptol 7.- Sarajevo
 Zadatak: pripremiti Statut i razradu rada priprave za Sinodu.

Ujedno ovim pozivan na inauguralnu sjednicu u četvrtak, 7. veljače 2013. u 10h u prostorijama Ordinarijata u Sarajevu.

Želeći svima obilje Božjeg blagoslova te iskrenu suradnju, srdačno pozdravljam.

*Vinko kardinal Puljić
 nadbiskup vrhbosanski*

preč. Ilija Orkić, kancelar

*Dostavlja se:
 Imenovanima
 Arhivu*

Odluka o osnivanju inicijativnog odbora Hrvatske katoličke akcije Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 02. veljače 2013.
 Broj: 0181/2013

U Vrhbosanskoj nadbiskupije između I. i II. Svjetskog rata bila je vrlo velika aktivnost Katoličke akcije posebno u laičkom apostolatu. Nakon II. Svjetskog rata bile su sve udruge zabranjene pa je tako ugašena i Katolička akcija na području naše Nadbiskupije. U više navrata imali smo kontakte s Katoličkom akcijom u Italiji, te smo upoznavali njihovu organizaciju i aktivnost. U više navrata smo razmišljali kako započeti ponovo organizirati Katoličku akciju u našoj Nadbiskupiji. Otvaranjem Centra za mlade u Sarajevu, pruža se mogućnost da krenemo s mladima.

Zato donosim ODLUKU o osnivanju inicijativnog Odbora, koji će organizirati početke Katoličke akcije u našoj Nadbiskupiji.

Inicijativni odbor neka razradi strategiju rada i djelovanja. U prvom redu izraditi Statut za Katoličku akciju, zatim strategiju djelovanja i života. U prvom redu Centrale, a onda i podružnica. Sve te dokumente potrebno je dostaviti na odobrenje u Ordinarijat.

Neka za početak adresa središnjice Hrvatske Katoličke akcije (HKA-VN) bude u Nadbiskupijskom centru za pastoral mladih Ivan Pavao II., Gatačka 18, Sarajevo.

U Inicijativni odbor imenujem slijedeće osobe: prof. mr. Vikicu Vujica, Teu Vuglec, Anitu Tolo, dr. Zoricu Maros, Ljiljanu Miočević, Miroslava Majstorovića, Ivana Sovića, Daria Radića. Za duhovnog asistenta imenujem vlč. mr. Vlatka Rosića.



Imenovanim želim iskrenu suradnju na povjerenom zadatku te se radujem da krene laički apostolat kroz katoličku akciju na području Vrhbosanske nadbiskupije.

Zazivajući Božji blagoslova na početke rada iskreno pozdravljam!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

preč. Ilija Orkić, kancelar

*Dostavlja se:
Imenovanima
Arhivu*

Predmet: Upute župama za vrijeme ispražnjenosti Svete stolice

Datum: 18. veljače 2013.
Broj: 0259/2013

Kako je svima poznato Sveti Otac Benedikt XVI. najavio je odricanje službe Rimskog Biskupa i Petrovog nasljednika 28. veljače u 20 sati; od tada će Sveta Stolica biti upražnjena. Za vrijeme ispražnjenosti Svete Stolice šaljem vam slijedeće upute:

Pozivam sve vjernike u Vrhbosanskoj nadbiskupiji da se u osobnoj ili zajedničkoj molitvi posebno mole Duhu Svetom za izbor novog Svetog Oca. Posebno preporučujem zajedničke molitve klanjanja pred Presvetim, molitve krunice i Križnog puta.

U slavlju sv. Mise se izostavlja ime pape nego se spominje samo ime biskupa.

Nakon izbora novog Pape, koje ćete saznati preko sredstava društvenog priopćavanja, neka u svim crkvama zvone zvona 15-20 minuta, kako bi proslavili izbor i objavili svijetu radosnu vijest.

Ako me ništa ne spriječi, na poziv dekana kardinalskog zbora i sam ću poći sudjelovati u konklavama. Pratite me svojim molitvama, kao i sve kardinale, da budemo otvoreni Duhu Svetom i ljubavlju prema Crkvi te što složnije odgovorimo potrebama ovog vremena za Crkvu.

Sve iskreno pozdravljam i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski*

preč. Ilija Orkić, kancelar

Predmet: Susret Župnih ekonomskih i pastoralnih vijeća

Datum: 18. veljače 2013.
Broj: 0266/2013

Ovim pozivamo sve članove Župnih Pastoralnih i Ekonomskih vijeća Vrhbosanske nadbiskupije na redovni godišnji susret koji će se održati

u subotu, 09. ožujka 2013. u Sarajevu (Bogoslovija)

Dnevni red:

09.30 – Okupljanje u Bogosloviji

10.00 – Molitva i pozdrav



- Predavanje: Prof. dr. Mario Bernadić - Sinoda naše Nadbiskupije pred izazovom nove evangelizacije.

- Rasprava

11.30 – Sv. Misa u katedrali

13.00 – Ručak

Svrha ovog okupljanja je povezivanje jednih s drugima, jačanje vjere u Boga i zajedničko nastojanje oko jačanja naših župnih zajednica oko postizanja nekih od naših ciljeva u godini vjere.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Svećenicima Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: XIX. Sabor prezbitera Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 19. veljače 2013.

Broj: 0268/2013

Pozivamo sve svećenike Vrhbosanske nadbiskupije na ovogodišnji Svećenički sabor koji će se održati **10. travnja 2013. godine u Sarajevu (Bogoslovno sjemenište).**

Dnevni red:

09.30 Sv. Misa u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda

- (mole se svećenici da ponesu albe i štole bijele boje)

10.45 Dr. fra Tomislav Pervan - prikaz života i djela pape Benedikta XVI

12.00 Izvješća

- Nadbiskupova riječ

13.00 Zajednički ručak u Bogosloviji

Molimo svećenike koji ne mogu sudjelovati na ovom Saboru da nam svoj izostanak pismeno najave. Radujuć se susretu iskreno pozdravljam i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Predmet: Tema proljetne dekanatske korone

Datum: 20. veljače 2013.

Broj: 0270/2013

Sveti Otac je prošle godine proglasio Godinu vjere za cijelu crkvu. Obilježava se ujedno 50. obljetnica II. Vatikanskog koncila i 20. obljetnica objavljivanja Katekizma Katoličke Crkve.

Nova evangelizacija se odnosi na prenošenje vjere razumljivim jezikom i odgovarajućom metodom kako u kršćanskim zemljama tako i u onim u kojima nema kršćanskih korijenja.

Tema proljetne korone ove godine neka bude pod radnim naslovom: **Nova evangelizacija i**



župna kateheza. Nadahnuće možemo naći u dokumentima II Vatikanskog koncila, kao i u knjigama koje se Sv. Otac Benedikt XVI. objavio zadnjih nekoliko godina.

Pitanje je koje traži od nas odgovore: kako mi možemo u našem pastoralnom radu odgovoriti izazovima vremena u kojem živimo, te kako danas navijestiti Krista.

U nadi da je Krist temelj svih naših nastojanja iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Godišnji susret „Umrežavanja struktura“ u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Na poziv Vinka kardinala Puljića, nadbiskupa vrhbosanskog, 9. veljače 2013. godine, u prostorijama Ordinarijata, održan je godišnji susret nositelja određenih službi u Nadbiskupiji. Susret je nazvan „Umrežavanje struktura“, a okupili su se nositelji raznih službi u VN. Svi sudionici su imali priliku iznijeti kratki osvrt o svom djelovanju s glavnim naglascima na prošlogodišnje i ovogodišnje djelovanje. Zapisničar je bio nadbiskupov osobni tajnik Davor Topić.

Sastanku su nazočili: Vinko kardinal Puljić, nadbiskup, mons. mr. Luka Tunjić, generalni vikar, mons. Bosiljko Rajić, pastoralni vikar, preč. Ilija Orkić, kancelara, mons. Luka Kesedžić, ekonom; mons. Ante Meštrović, rektora Katedrale i arhivar, preč. Marko Zubak, rektora Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa, mons. dr. Pavo Jurišić, dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta, preč. Marijan Pejić, rektora Nadbiskupskog sjemeništa „Petar Barbarić“ - Travnik, mons. Petar Jukić, pročelnika Katehetskog ureda, dr. Mirko Šimić, direktora Caritasa VN, Miroslav Čavar, direktora Medijskog centra VN, Fabijan Stanušić, ravnatelj Svećeničkog doma i Međupomoći, preč. Pavo Šekerija, dijecezanski direktor Papinskih misijskih djela, dr. Mario Bernadić, generalni tajnika Sinode Vrhbosanske nadbiskupije i član MRV-a.

Ispričali su se zbog nemogućnosti sudjelovanja na susretu: mons. dr. Pero Sudar, pomoćni biskup i Promicatelj Sustava Katoličkih škola za Europu, dr. Šimo Maršić, ravnatelj Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih, mons. mr. Marko Tomić, sudski vikar.

Nakon pročitanih izvješća o djelovanju, u drugom dijelu sastanka iznesene su teme za diskusiju. Postavljeno je pitanje socijalnih razlika među svećenicima, te pitanje lustracije, koja nije bila u Bosni i Hercegovini. Predložena je barem interna lustracija.

Jedan od sudionika je naglasio da treba više paziti na profil osoba koje zapošljavamo u crkvene institucije; kao i potrebu poraditi na našem „balkanskom“ mentalitetu. Nakon interventa jednog od sudionika da svećenici izvan BiH žele neku komunikaciju s Dijecezom, predloženo je organiziranje susreta za svećenike VN koji djeluju u Hrvatskoj, Njemačkoj, Austriji, Australiji, Švicarskoj ili drugdje.

U završnoj riječi, nadbiskup je potakao na liječenje rane, a ne na stvaranje i otvaranje novih rana. Zamolio je za otvorenost i međusobnu suradnju u rješavanju problema i gradnje povjerenja.

Ilija Orkić



Održan radni susret profesora KBF-a, poglavara VBS-a i članova Ordinarijata

Dana 12. veljače 2013. godine, u vrhbosanskom Ordinarijatu, održan je radni susret profesora KBF-a i poglavara VBS-a. Susretu se odazvala većina pozvanih profesora članova VN i KBF-a, kao i svi poglavari vrhbosanskog bogoslovnog Sjemeništa. Sjednici su nazočili i članovi kurije. U pozdravnom obraćanju, nadbiskup Vinko kard. Puljić je potakao da svoja viđenja situacije u kojoj živimo protkamo mislima na Godinu vjere, koja je proglašena za cijelu Crkvu. Rekao je da *kuću kućom čine ukućani*, a mi smo formatori i spremamo buduće pastoralce, te da budemo što svjesniji sebe kao osobe i zajednice, u odgovornosti i zauzetosti. Potom je predao riječ profesorima i odgojiteljima.

Svi sudionici su imali mogućnost iznijeti svoje mišljenje. Većina izlaganja je bila u vidu što boljeg razumijevanja i suradnje u zajedničkom životu. Čule su se kritike i pohvale zajedničkog života, kao i konkretni prijedlozi što bi se moglo učiniti za poboljšanje međuljudskih odnosa. Jedan od sudionika susreta je jasno progovorio o identitetu kuće – Bogoslovije, te koji je njen cilj: *Očuvajmo identitet ove kuće: ona je kuća formiranja budućih svećenika zapadnog obreda. Ta kuća ima svoje ljestve... stepenice koje treba proći u procesu odgajanja.* A svi ukućani, raznih službi, u službi su odgoja novih svećeničkih kandidata, svatko na svoj način. Isti nam je cilj: odgoj novih svećenika.

Zajedničko je mišljenje svih sudionika: potrebna je bolja komunikacija, kao i rasterećivati se nekih predrasuda koje kvare odnose. *A ako se dogodi da me netko i uvrijedi, ipak Božja mora biti ispred*, tj. oprostiti i gledati zajedno naprijed. Nekoliko profesora se pohvalno izjasnilo o životu u Bogosloviji i zahvalilo svima na suradnji i susretljivosti. Bilo je i nekoliko kritika na rad drugih, kao i nedovoljnog razumijevanja za potrebe profesora, ne dajući im dostatno pažnje i uvažavanja za njihov rad.

Zaključujući sastanak, Nadbiskup je još jednom istakao koji je smisao Bogoslovije: to je kuća za formaciju novih svećenika. Zajedničko nam je poslanje, odgoj novih svećenika. Nezdravu klimu valja liječiti, te vraćati povjerenje kroz iskrenu ljubav prema mjesnoj crkvi. Valja nam se suočiti sa stvarima koje treba rješavati. Ekonomska situacija nije sjajna; a potrebno je i malo bolje se informirati, te ne ogorčavati jedni drugima život. Zajedno nam je živjeti i raditi, a radimo na njivi Gospodnjoj.

Susret je završen zajedničkim ručkom u 12.30 sati.

Ilija Orkić, kancelar

Susreti po arhiđakonatima u veljači 2013.

Kroz protekle godine uhodala se praksa susreta svećenika po dekanatima u Ordinarijatu vrhbosanskom. Nakon dodatnih savjetovanja i prijedloga, ukazala se mogućnost i želja ove godine malo drukčije upriličiti susrete svećenika, pa se pristupilo organiziranju susreta po arhiđakonatima. Umjesto trinaest susreta u Sarajevu, svećenici su informirani i pozvani na susret u središte arhiđakonata – umjesto susret u Sarajevu četiri susreta na terenu. Prvi susret Fojničkog arhiđakonata je bio upriličen u župi Duha Svetoga – Fojnica 4. veljače. Drugi susret je bio za svećenike Gučogorskog dekanata u župi Sv. Juraja mučenika u Vitezu, 6. veljače. Treći susret je bio u Sivši, za svećenike Plehanskog arhiđakonata, 11. veljače. Četvrti susret je bio za svećenike Toliškog arhiđakonata u Tolisi, 14. veljače. Poradi nedostatka odgovarajućeg prostora u Gočoj gori i Plehanu, susreti su bili tamo gdje su se mogli održati.

Na svim susretima je bio nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, koji je predsjedao sastanku. Na prvom susretu u Fojnici, uz arhiđakona mons. Meštrovića, sudjelovalo pedesetak a na drugom susretu četrdeset i pet svećenika. U Kardinalovoj pratnji su bili članovi Ordinarijata: generalni vikar mons. Luka Tunjić, ekonom mons. Luka Kesedžić, vikar za pastoral mons. Bosiljko Rajić, kancelar preč. Ilija Orkić, te nadbiskupov osobni tajnik Davor Topić.



Susret se odvijao u dva dijela: sveta misa i radni dio interaktivnog karaktera. Zajedno sa svećenicima, na misi su bili i mnogi vjernici iz župe.

Susreti su bili interaktivnog karaktera, a kardinal Puljić je održao izlaganje na temu „Pastoral sakramenata“ – prema Direktoriju za pastoral sakramenata; nakon izlaganja o pojedinom sakramentu nazočni su imali prigodu za raspravu i pitanja. Pokazalo se korisnim ovakav susret, jer su svećenici mogla postavljati pitanja i naglas razmišljati o pojedinim situacijama u župi.

Na trećem susretu u Sivši su se okupili gotovo svi župnici, dok su oni koji su bili spriječeni doći, poslali pismenu ispričnicu. Za vrijeme ovog susreta, oko dvanaest sati je došla vijest iz Vatikana da je papa Benedikt XVI. najavio odstupanje sa svoje službe. Nadbiskup je pročitao vijest, naglasivši da će sigurno uskoro onda biti i nove konklave.

Četvrti susret je bio u Tolisi, na kojem su se okupili svećenici Brčanskog, Doborskog i Šamačkog dekanatima. Na misi se okupilo veliko mnoštvo vjernika, radosnih što u svojoj sredini mogu ugostiti kardinala i brojne svećenike.

Ovo iskustvo susreta po arhidakonatima se sviđjelo svećenicima, jer im je bliže doći na sastanak, a na taj način se i jača arhidakonska razina, koja je do sada bila slabo korištena. Predloženo je da se i dogodine upriliče ovakvi susreti, jer su se pokazali jako zgodni i praktični.

Ilija Orkić

Novi papa - Franjo

Datum: 16. ožujka 2013.

Broj: 0367/2013

Već ste svi upoznati s tijekom izbora i nastupa novog pape Franje. Svi ste po župama znakom zvona i zajedničkim misnim slavljinama oglasili tu radosnu vijest i zahvalili Bogu za taj dar Crkvi. Zahvaljujemo svim župnicima, župnim i redovničkim zajednicama te svim drugim zajednicama vjernika koji su se svesrdno molili za izbor novoga Pape.

Potrebno je da se u svim sakristijama naprave izmijene, ili ako još nema da se stave, natpisi na hrvatskom jeziku sa slijedećim sadržajem:

Patron: *napisati patron crkve*

Papa : FRANJO

Biskup: VINKO

Svrćamo pozornost na nužnost ispravnog moljenja odnosno spominjanja imena pape i biskupa u kanonu Mise. Pri spominjanju pape izgovara se samo ime bez rednoga broja. Kod spominjanja imena *biskupa*, izgovara se samo ime: «*s biskupom našim Vinkom*» bez drugih dodataka kao što su «nadbiskup» ili «kardinal.» *Obveza je za sve svećenike, u svakom misnom slavlju, moliti za Crkvu u zajedništvu s Rimskim i mjesnim biskupom.* Može se također spomenuti i *pomoćnog biskupa Peru.* Nije ispravno dodavati nikakve druge naslove, a pogotovo je krivo spominjanje «svih hrvatskih biskupa.» Ukoliko je na misnom slavlju nazočan biskup-gost iz druge biskupije pa se želi dodati i njegovo ime, dodaje se nakon spominjanja mjesnog biskupa: «*i nazočnog biskupa (ime).*» Iako ovo nije obveza, ipak se može dodati. Svako drugo dodavanje je protivno liturgijskom duhu i propisima.

Na blagdan Sv. Josipa, 19. ožujka, bit će sveta Misa na Trgu Sv. Petra uz svečani početak pontifikata pape Franje. Stoga, preporučamo da se taj blagdan u svim našim župama obilježi i kao Papin dan, moleći za Papu, i pjesmom Tebe Boga hvalimo.

Zahvalni Bogu za izbor pape Franje, iskreno pozdravljamo u Gospodinu.

*Mons. Luka Tunjić,
generalni vikar VN*

Ilija Orkić, kancelar



NADBISKUPIJSKO SJEMENIŠTE
„PETAR BARBARIĆ“
TRAVNIK

NADBISKUPSKI ORDINARIJAT
VRHBOSANSKI
KANCELARIJA

Skupljanje za sjemenište u novcu i hrani - 2012. godina

Datum: 10.02.2013.

Broj: 14/2013

Br.	Župa	Datum	Iznos/KM	Saldo	Hrana
1.	ROSTOVO	16.09.2012	136,20	136,20	1 kombi
2.	OBRI-SOL. KULA	23.09.2012.	810,00	946,20	1 kombi
3.	UZDOL	14.10.2012.	680,00	1.626,20	1 kombi
4.	KUPRES	14.10.2012.	2.047,60	3.673,80	1 kamion
5.	BISTRICA KOD USK.	28.10.2012.	1.083,00	4.756,80	1 kamion
6.	KANDIJA	04.11.2012.	358,10	5.114,90	1 kombi
7.	GLAVICE	04.11.2012.	598,00	5.712,90	1 kombi
8.	SK. GRAČANICA	04.11.2012.	727,10	6.440,00	1 kamion
9.	VIDOVICE	11.11.2012.	2.308,90	8.748,90	1 kamion hrane i žita
10.	KOPANICE	11.11.2012.	754,40	9.503,30	1 kamion hrane i žita
11.	PEĆINE	18.11.2012.	135,90	9.639,20	1 kombi
12.	TURBE	18.11.2012.	530,00	10.169,20	-----
13.	PRESV. TROJST. N. TRAVNIK	25.11.2012.	1.530,80	11.700,00	-----
14.	POTKRAJ	25.11.2012.	422,70	12.122,70	gepek hrane
15.	RANKOVIĆI (dar vjer. nakon sv. Mise)	25.11.2012.	690,00	12.812,70	1 kamion
16.	UZAŠAŠĆA GOSP. N. TRAVNIK	02.12.2012.	1.013,80	13.826,50	-----
17.	PRUD	09.12.2012.	392,10	14.218,60	1 kombi
18.	PROZOR	27.12.2012.	2.408,65	16.627,25	-----
19.	O. L. BOK	11.11.2012. - Novac koji skupimo ostane kod župnika koji nam nabavi žito.			1 kamion hrane i žita

*Svim župnicima zahvaljujemo na organizaciji skupljanja i gostoprimstvu.

***Ukupno u 2012 skupljeno: 16 627.25 KM**

Darovatelji: 2012/1.2.3.mj/2013

Fra Niko Petonjić	150	eura
Caritas VN	1800	KM
Vlč. Mato Drljo (Freiburg)	900	eura
Vlč. Boris Salapić	600	KM
Vlč. Mato Drljo (Freiburg)	1200	eura
Franjo Komarica, biskup	1500	eura
Vlč. Luka Pranjić (Adelaide)	2 210	eura

Svim darovateljima od srca zahvaljujemo za sve darove i brigu za naše sjemenište.

Vlč. Marko Majstorović, ekonom



Skupljanje po župama te dar ustanova i osoba za uzdržavanje Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u 2012. godini

br.	župe/ustanove/osobe	datum	novac	hrana ¹
	B ešlić, Miro	16. 12.	200,00	
01.	Caritas VN ²	19. 01. 21. 02. 27. 02. 20. 11. 19. 12. 01. 01-31. 12.		225 kg 400 kg < 2000 kg 860 kg 780 kg kruh ≈ 5/5,5 t ³
02.	Deževica		738,00	1 000 kg
03.	Globalica	25. 03.	500,00	350 kg
04.	Gromiljak	11.11.	1 500,00	1 700 kg
05.	Odžak	08. 01.	1 733,30	100 kg
	Oršolić, Mario	01. 12.	3 900,00	
06.	Maglaj	25. 03.	550,00	
07.	N. Selo - Balegovac	18. 03.	1 155,50	1 350 kg ⁴
08.	Radunice	25. 03.	435,00	250 kg
09.	Sa – Katedrala	18.11.	349,50	
10.	Sa – M. dvor	18.11.	500,00	
11.	Sa – N. Sarajevo	11.11.	800,00	
12.	Sa – Stup	11.11.	769,40	
13.	Sa – N. Grad	11.11.	386,40	
14.	Zenica – Čajdraš	18.11.	379,60	
15.	Ze – Crkvice	18.11.	1 405,00	
16.	Ze – Sv. Josip	18.11.	1 319,30	
17.	Sjemenište Travnik	02. 12.		40 kg
	UKUPNO		16 621,00	≈14/14,5 t

Ukoliko se dogodila pogreška u prikazu donacija, zamoljavamo Vas da nas upozorite kako bi ih ispravili.

Zahvaljujemo svim dobročiniteljima koji nas potpomažu u našim potrebama bilo na duhovni ili materijalni način, bili oni ovdje prikazani ili ne. Hvala Vam! Preporučujemo Vam se i dalje.

Uprava VBS-a Sarajevo

- Ovo je otprilike težina hrane prilikom skupljanja jer se ne vaga. Najvećim dijelom je to krompir, luk, mast, ponešto ulja, tjestenine i mesnih proizvoda i zbog stoga je teško to pretvoriti u novac i dobiti konačnu sliku.
- Ulje koje se dobije u donaciji preračunava se u kilograme zbog lakšeg tabelarnog prikaza, a ponekad se dobije i sokova koji se također preračunavaju u kilograme.
- Nažalost, za ovu stavku nemamo potpun podatak zbog ne vođenja evidencije, nego je napravljen opisno po proračunu i usporedbama (npr. tijekom sadašnjeg punog pogona troši se oko 15 kg/danu, a za prosinac je potrošeno oko 350 kg). Potrebno je uzeti u obzir da je tijekom prvog dijela godine bilo više ukućana, a tijekom ljeta vrlo malo.
- Osim prehrambenih proizvoda bilo je oko 600 kg stočne hrane koja je darovana Sjemeništu u Travniku za potrebe njihove ekonomije.



Vrhbosansko bogoslovno sjemenište

EKONOMAT
Josipa Stadlera 5
BiH-71 000 SARAJEVO
Tel/Fax: +387 33 538 935
Mob: +387 63 489 461

Popis sudionika svećeničkih duhovnih vježbi

(Sarajevo, 18. – 21. 02. 2013.)

Vlč. Agostini, Miroslav
Vlč. Aračić, Mato
Vlč. Arlović, Đuro
Vlč. Bešlić, Miro
Bijakšić, Ivan (subđakon)
Vlč. Brajko, Pero
Vlč. Brkan, Miodrag
Vlč. Brković, Luka
Vlč. Džalto, Miljenko
Vlč. Filipović, Marinko
Mons. Ikić, Niko
Preč. Ivandić, Franjo
Preč. Ivkić, Zlatko
Vlč. Ivoš, Ilija
Vlč. Ivoš, Tadija
Vlč. Janjić, Andrija
Mons. Janjić, Mato
Vlč. Jelić, Anto
Vlč. Jezidžić, Ivo
Vlč. Kalfić, Mladen
Vlč. Karatović, Miroslav
Vlč. Karlović, Ilija
Vlč. Kopic, Marijan
Vlč. Kosić, Goran
Vlč. Kovačević, Željko
Vlč. Kuprešak, Ivan
Vlč. Lubar, Josip

Vlč. Majić, Mato
Vlč. Majstorović, Marko
Vlč. Mandić, Ivan
Vlč. Marković, Donald
Preč. Meštrović, Ante
Vlč. Mikić, Marko
Vlč. Mrkonjić, Marinko
Prof. Odošić, Božo
Vlč. Oršolić, Mario
Vlč. Pavlović, Jakov
Preč. Pranjić, Pero
Vlč. Ravlić, Ivan
Vlč. Rosić, Vlatko
Vlč. Senjak, Josip
Vlč. Stanušić, Marko
Vlč. Stipić, Marko
Vlč. Stjepić, Anto
Mons. Sudar, Pero
Preč. Šekerija, Pavo
Mons. Tomašević, Ivo
Vlč. Tomić, Ivo
Mons. Topić, Franjo
Vlč. Vlajić, Željko
Vlč. Vujica, Žarko
Preč. Zubak, Marko
Vlč. Župarić, Andrija

**VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA**
ARCHIDIOECESIS VRHBOSNENSIS**Sarajevo**Datum: 27. ožujak 2012.
Broj: E-707/12Kaptol 7
BiH - 71000 Sarajevo
Tel. +387/33/ 208 878; 218 823
Fax: 033/212 937
E-mail: kaptolka@bih.net.ba**Centar za mlade "Ivan Pavao II."**
Gatačka 18
BiH - 71000 Sarajevo**Predmet: Dostava kolekte prikupljene u župama**
Vrhbosanske nadbiskupije za Centar za mlade "Ivan Pavao II."

Rn. Br.	ŽUPE	CENTAR ZA MLADE
1.	Banbrdo	
2.	Bežlja	130
3.	Bijelo Brdo	
4.	Bijeljina	
5.	Bistrica Uskoplje	270
6.	Bistrica Žepče	
7.	Boće	46
8.	Borovica	120
9.	Bosanski Brod	30
10.	Bosanski Šamac	
11.	Brajkovići	
12.	Brčko	290
13.	Brestovsko	340
14.	Breške	
15.	Breza	
16.	Brusnica	8
17.	Bučići	
18.	Bugojno	
19.	Bukovica	
20.	Busovača	380
21.	Cer	
22.	Čardak	140
23.	Čemerno	17
24.	Derвента	
25.	Deževica	
26.	Doboj	
27.	Dobretići	61
28.	Dolac	
29.	Doljani	
30.	Domaljevac	
31.	D. Tramošnica	
32.	Dragunja	
33.	Drijenča	320
34.	Dubrave	1027
35.	Foča	120
36.	Fojnica	313
37.	Garevaci	150
38.	Glavice	86

Rn. Br.	ŽUPE	CENTAR ZA MLADE
39.	Globarica	250
40.	Goražde	
41.	Gorice	137
42.	Gornja Dubica	
43.	Gornja Komušina	
44.	G. M. - Sijekovac	
45.	G. Tramošnica	
46.	G.V. - Uskoplje	
47.	Gračac	
48.	Gradačac	250
49.	Grebnice	
50.	Gromiljak	1000
51.	Guča Gora	
52.	Haljinići	50
53.	Hrvatska Tišina	120
54.	Husino	50
55.	Ilijaš	113
56.	Jelah	150
57.	Jelaške	50
58.	Kakanj	
59.	Kandija	230
60.	Kiseljak	730
61.	Kolibe	
62.	Komušina	238
63.	Kopanice	200
64.	Koraće	
65.	Korićani	
66.	Kraljeva Sutjeska	
67.	Krepšić	
68.	Kreševo	
69.	Kulina	
70.	Kupres	1030
71.	Lovnica	57
72.	Lug Brankovići	
73.	Lukavac	450
74.	Maglaj	
75.	Modriča	
76.	Morančani	395





77.	Nova Bila	
78.	Novi Šeher	460
79.	N.Travnik - Uzaš. Gos.	356
80.	N.Travnik - Pres. Troj.	800
81.	N. S. - Balegovac	200
82.	Novo Selo - Brod	
83.	Obri	
84.	Odžak	150
85.	Orašje	420
86.	Osova	
87.	O. Luka - Bok	420
88.	Otinovci	
89.	Ovčarevo	
90.	Pale	
91.	Par Selo	117
92.	Pećine	5
93.	Pećnik	
94.	Plehan	
95.	Podkraj	
96.	Podmilačje	491
97.	Poljaci	
98.	Pos. Mahala	240
99.	Potočani	
100.	Prozor	1680
101.	Prud	130
102.	Radunice	260
103.	Rama Ščit	181
104.	Rankovići	324
105.	Rastičevo	
106.	Rostovo	20
107.	Rumboci	222
108.	SA Brijesće	28
109.	SA Dobrinja	
110.	SA Grbavica	95
111.	SA Katedrala - rektor	170
112.	SA Katedrala - župa	300
113.	SA Marijin Dvor	
114.	SA Novi Grad	161
115.	SA Novo Sarajevo	538
116.	SA Stup	450
117.	Sivša	490
118.	Skop. Gračanica	215
119.	Sočanica	
120.	Solakova Kula	
121.	Srednja Slatina	97
122.	Suho Polje	173
123.	Svilaj	
124.	Šikara	186
125.	Špionica	243
126.	Tarčin	100
127.	Teslić	
128.	Tolisa	
129.	Travnik	400
130.	Turbe	
131.	Turić	170
132.	Tuzla	290

133.	Ularice	166
134.	Ulice	256
135.	Uzdol	180
136.	Vareš	150
137.	Vidovice	332
138.	Vijaka	220
139.	Vitez	1700
140.	Vukanovići	
141.	Zavidovići	320
142.	ZE Crkvica	425
143.	ZE Klopče	
144.	ZE Čajdraš	171
145.	ZE sv. Josip	600
146.	ZE sv. Ilija	143
147.	Zovik	
148.	Zvornik	
149.	Žabljak	530
150.	Žepče	628
151.	Žeravac	304
152.	Žitače Podhum	
153.	Živinice	139
154.	Visoko	150
155.	Olovo	80
156.	Sjemenište Travnik	200
157.	Ukupno:	26624
158.	Minus:	1951
160.	ZA ISPLATU:	24673

Rr. br. 158. se odnosi na direktnu uplatu nekih župa izvršenu Centru za mlade.





Sarajevo 22. veljača 2013.
Broj: E-439/13

Centar za mlade "Ivan Pavao II."
Gatačka 18
BiH - 71000 Sarajevo

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA
ARCHIDIOECESIS VRHBOSNENSIS

Kaptol 7
BiH - 71000 Sarajevo
Tel. +387/33/ 208 878; 218 823
Fax: 033/212 937
e-pošta: kaptolka@bih.net.ba

**Predmet: Dostava kolekte prikupljene u župama
Vrhbosanske nadbiskupije za Centar za mlade "Ivan Pavao II."**

Rn. Br.	ŽUPE	CENTAR ZA MLADE
1.	Banbrdo	135
2.	Bežlja	300
3.	Bijelo Brdo	
4.	Bijeljina	17
5.	Bistrica Uskoplje	652
6.	Bistrica Žepče	433
7.	Boće	406
8.	Borovica	109
9.	Bosanski Brod	60
10.	Bosanski Šamac	
11.	Brajkovići	22
12.	Brčko	
13.	Brestovsko	285
14.	Breške	220
15.	Breza	
16.	Brusnica	20
17.	Bučići	
18.	Bugojno	
19.	Bukovica	
20.	Busovača	
21.	Cer	
22.	Čardak	175
23.	Čemerno	
24.	Derventa	
25.	Deževica	450
26.	Doboj	290
27.	Dobretići	
28.	Dolac	352
29.	Doljani	153
30.	Domaljevac	600
31.	D. Tramošnica	
32.	Dragunja	
33.	Drijenča	
34.	Dubrave	215
35.	Foča	120
36.	Fojnica	518
37.	Garevac	400
38.	Glavice	104
77.	Nova Bila	
78.	Novi Šeher	
79.	N.Travnik - Uzaš. Gos.	630

Rn. Br.	ŽUPE	CENTAR ZA MLADE
39.	Globarica	
40.	Goražde	
41.	Gorice	489
42.	Gornja Dubica	
43.	Gornja Komušina	
44.	G. M. - Sijekovac	
45.	G. Tramošnica	150
46.	G.V. - Uskoplje	
47.	Gračac	250
48.	Gradačac	250
49.	Grebnice	217
50.	Gromiljak	600
51.	Guča Gora	
52.	Haljinići	
53.	Hrvatska Tišina	
54.	Husino	150
55.	Ilijaš	200
56.	Jelah	
57.	Jelaške	
58.	Kakanj	157
59.	Kandija	
60.	Kiseljak	235
61.	Kolibe	
62.	Komušina	282
63.	Kopanice	170
64.	Koraće	
65.	Korićani	
66.	Kraljeva Sutjeska	
67.	Krepšić	
68.	Kreševo	500
69.	Kulina	
70.	Kupres	1.043
71.	Lovnica	60
72.	Lug Brankovići	
73.	Lukavac	455
74.	Maglaj	
75.	Modriča	
76.	Morančani	
133.	Ularice	345
134.	Ulice	
135.	Uzdol	180





80.	N.Travnik - Pres. Troj.	1.080
81.	N. S. - Balegovac	210
82.	Novo Selo - Brod	
83.	Obri	
84.	Odžak	
85.	Orašje	650
86.	Osova	180
87.	O. Luka - Bok	500
88.	Otinovci	
89.	Ovčarevo	
90.	Pale	
91.	Par Selo	130
92.	Pećine	18
93.	Pečnik	
94.	Plehan	
95.	Podkraj	
96.	Podmilačje	560
97.	Poljaci	450
98.	Pos. Mahala	70
99.	Potočani	
100.	Prozor	1.120
101.	Prud	
102.	Radunice	204
103.	Rama Šćit	
104.	Rankovići	325
105.	Rastičevo	
106.	Rostovo	105
107.	Rumboci	
108.	SA Brijesće	45
109.	SA Dobrinja	
110.	SA Grbavica	145
111.	SA Katedrala - rektor	190
112.	SA Katedrala - župa	400
113.	SA Marijin Dvor	233
114.	SA Novi Grad	391
115.	SA Novo Sarajevo	725
116.	SA Stup	400
117.	Sivša	512
118.	Skop. Gračanica	220
119.	Sočanica	
120.	Solakova Kula	
121.	Srednja Slatina	100
122.	Suho Polje	
123.	Svilaj	
124.	Šikara	123
125.	Špionica	150
126.	Tarčin	90
127.	Teslić	
128.	Tolisa	1.210
129.	Travnik	300
130.	Turbe	75
131.	Turić	300
132.	Tuzla	212

Primio:
dr. Šimo Maršić,
ravnatelj Centra

Predao:
mons. Luka Kešedžić,
ekonom



Dodatak: NCM – Sarajevo – predali svoje priloge izvan Ekonomata za gradnju Centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ – uplate:

Za 2011.: Poljaci 400,00 KM

Doljani 143,00 KM



Za 2012.: Vijaka 450,00 KM
 Morančani 448,00 KM
 Novi Šeher 660,00 KM
 Kraljeva Sutjeska 448,00 KM

Imenovanja i premještaji

Vlč. gosp. Jozo Šarčević, đakon, OFM, upućen na đakonski praktikum u župi Sv. Ivana Krstitelja – Podmilačje dekretom broj 2213/2012 od 18. prosinca 2012. godine

Vlč. gosp. Vjekoslav Matić, đakon, OFM, upućen na đakonski praktikum u župi Duha Svetoga – Nova Bila dekretom broj 2214/2012 od 17. prosinca 2012. godine

Vlč. gosp. Bruno Ćubela, đakon, OFM, upućen na đakonski praktikum u župi Sv. Mihovila arkandela – Ovčarevo dekretom broj 2215/2012 od 18. prosinca 2012. godine

Vlč. gosp. Mato Aračića, stavljen u svećeničku mirovinu (dekret broj 275/2013 od 20. veljače 2013. godine)

Dozvole

Dekret broj 67/2013 od 11. siječnja 2013.: dozvola binacija župi Bjeljina.

Dekret broj 301/2013 od 25. veljače 2013.: dozvola izgradnje multimedijalne dvorane u župi Gračac.

Dekret broj 302/13 od 25. veljače 2013. dozvola izgradnje vjeronaučne dvorane u župi Glavice.

Dekret broj 303/2013 od 25. veljače 2013.: dozvola prikupljanja kolekte u župama Usorskog dekanata za potporu izgradnje svetišta Kondžilo.

Dekret broj 317/13 od 27. veljače 2013.: Dozvola tiskanja priručnika dr. Pere Pranjica Vremenita dobra i vremenita dobra Crkve.

Novi pečati





Nadbiskupova kronika

01. prosinca 2012. – 28. veljače 2013.

1. prosinac 2012.

U 9 sati Nadbiskup je primio biskupa Huzjaka. U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Pastoralnoga vijeća. U 15.30 Nadbiskup je primio vojnog ordinarija mons. Tomu Vukšića. U 16.00 sati Nadbiskup je primio biskupa Huzjaka.

2. prosinac

U 10.30 pod u katedrali Nadbiskup je pod Misom ređenja zaredio šest dijecezanskih kandidata za red đakonata.

3. prosinac

U 9.00 sati Nadbiskup je primio predsjednika udruge oboljelih od cerebralne paralize gosp. Nevenka Novotnia. U 10.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Vinka Jakića. U 11.00 sati Nadbiskup je imao intervju za radio Livno. U 14.30 Nadbiskup je primio tajnika Ministarstva civilnih poslova BiH gosp. Zlatka Horvata. U 18.00 sati Nadbiskup je u pratnji ravnatelja Caritasa VN vlč. dr. Mirka Šimića nazočio u Austrijskom veleposlanstvu prigodom obilježavanja 20 godina humanitarne akcije „Susjed u nevolji.“ Potom je pohodio Caritasovu kuću na Višnjiku i susreo se s djelatnicima.

4. prosinac

U 9.30 Nadbiskup je bio na dekanskoj konferenciji. U 19.00 sati Nadbiskup je sudjelovao u promociji knjige „Čovjek i njegova sjena“ od dr. Ante Kovačića u Domu mladih – Skenderija.

5. prosinac

U 10.00 sati Nadbiskup je primio gđu. Đurđu Adlešić iz „Zaklade Hrvatska bez mina“ u pratnji gosp. Zlatka Horvata iz MCP BiH. U 14.00 sati Nadbiskup je pohodio Rijaset IZ i susreo se s reisom Kavazovićem. U 15.00 sati Nadbiskup je pohodio NCPM Ivan Pavao II.

6. prosinac

U 9.00 sati Nadbiskup je primio zahumsko hercegovačkog vladiku i novoimenovanog člana MRV-a BiH gosp. Grigorija. U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Međureligijskog vijeća BiH. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Ordinarijata. U 17.30 Nadbiskup je primio pročelnika KUVN mons. Petra Jukića.

7. prosinac

Nadbiskup je predvodio obred sprovoda i Misu zadušnicu za + Anu Jurendić, majku od p. Jakova, DI.

8. prosinac

U 10.30 Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u katedrali, a u podne pohodio samostan Egipat na Bjelavama.

Od 9. prosinca do 14. prosinca Nadbiskup je predvodio duhovne vježbe za biskupe slovenske BK.

14. prosinac

Nadbiskup je iz Ljubljane otputovao u Rim.

15. prosinac

Nadbiskup se vratio iz Rima u večernjim satima.

16. prosinac

U 15.00 sati na KBF-u Nadbiskup je sudjelovao u predstavljanju knjige o ubijenom banjalučkom svećeniku vlč. Ivanu Grgiću, autora mons. Orlovca.

17. prosinac

U 10.00 sati Nadbiskup je primio provincijala Bosne Srebrene fra Lovru Gavrana i župnika iz Podmilačja fra Iliju Stipića. U 14.30 Nadbiskup je sudjelovao pri Stalnom vijeću BK BiH. U 17.00 sati Nadbiskup je sudjelovao u zgradi Parlamenta BiH na konferenciji „3 mjeseca nakon svjetskog međureligijskog susreta Sant Egidio“.

18. prosinac

U 9.00 sati Nadbiskup je primio iz BH MAC-a gosp. Stanka Sliškovića i gosp. Milana Rezu. U 10.00 sati Nadbiskup je sudjelovao kao predsjednik MRV-a BiH u predstavljanju monitoringa javnosti, u zgradi jevrejske zajednice. U 11.30 Nadbiskup je imao intervju za BH radio 1. U 14.30 Nadbiskup je imao susret sa dekanom KBF-a mons. dr. Pavom Jurišićem, ekonomom nadbiskupije mons. Lukom Kesedžićem, rektorom VBS-a preč. Markom Zubakom i ekonomom VBS-a vlč. Damirom Ivanovićem. U 17.00 sati Nadbiskup je nazočio pred božićnom igrokazu u Caritasovom vrtiću na Stupu.

19. prosinac

U 10.00 sati Nadbiskup je primio župnika u Kulini vlč. Marinka Filipovića. U 12.00 sati Nadbiskup je bio gost na TV OBN kod Mate Đakovića. U 15.00 sati Nadbiskup je primio ravnatelja Caritasa vlč. dr. Mirka Šimića. U 16.00 sati Nadbiskup je imao intervju za TV FACE. U 16.30 Nadbiskup je primio bogoslova Andreja Lukanovića. U 17.30 Nadbiskup je primio eko-



noma u travničkom sjemeništu vlč. Marka Majstorovića. U 20.00 sati Nadbiskup je nazočio pred božićnoj akademiji u VBS-u.

20. prosinca

U 10.00 sati Nadbiskup je primio tajnika nuncijature mons. Josepha Arshada. U 13.00 sati Nadbiskup je nazočio „Slavi“ kod pravoslavaca u rezidenciji mitropolite Nikolaja. Prigodom nadolazećih Božićnih blagdana u 14.30 nadbiskup je u pratnji generalnog vikara mons. Luke Tunjića pohodio Nadbiskupijsko misijsko međunarodno sjemenište Redemptoris Mater u Vogošći, a potom se uputio u nadbiskupijsko dječjačko sjemenište „Petar Barbarić“ u Travnik.

21. prosinac

U 9.30 Nadbiskup je imao intervju za Radio Mir Međugorje. U 16.30 Nadbiskup je primio vlč. Ivana Raku, koji je na postdiplomskom studiju glazbe. U 18.00 sati Nadbiskup je nazočio predbožićnoj akademiji u KŠC Sv. Josip u Sarajevu.

22. prosinac

U 9.00 sati Nadbiskup je primio bogoslova Ljubu Zadrića koji je na studiju teologije u Rimu. u 11.00 sati Nadbiskup je imao press konferenciju za medije, te uputio svoju čestitku vjernicima katolicima prigodom slavlja otajstva Kristova Rođenja. U 18.00 sati Nadbiskup je u pratnji vlč. Ivana Rake pohodio sjemenišnu zajednicu u Visokom te nazočio predbožićnoj akademiji.

23. prosinac

Prigodom božićnih blagdana u 7.30 Nadbiskup je pohodio Svećenički dom te u kapelici doma predslavio Euharistiju, i imao susret sa svećenicima u mirovini. U 11.00 sati Nadbiskup je pohodio samostan Karmel.

24. prosinac

U 11.00 sati u zgradi ordinarijata upriličen je prijem za čestitanje blagdana Božića Nadbiskupu vrhbosanskom, od strane klera i redovnica grada Sarajeva. U 24.00 Nadbiskup je u katedrali predslavio Misu polnoću.

25. prosinac

U 10.30 Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje prigodom slavlja otajstva Kristova rođenja. U 12.00 sati Nadbiskup je imao prijem za građane grada Sarajeva. U 15.30 Nadbiskup je pohodio dječji dom Egipat, a u 17.00 sati sestarsku zajednicu sestara franjevki na Bjelavama.

26. prosinac

U 11.00 sati Nadbiskup je upriličio Božićni prijem za osobe iz političkog, kulturnog i diplomatskoga kora u zgradi Svećeničkoga doma. Prigodom slavlja Božića Nadbiskup je pohodio sestarske zajednice sv. Vinka na Stupu; sv. Klare u Brestovskom i sestre SMI u Gromiljaku.

27. prosinac

U popodnevnom satima Nadbiskup je imao ručak kod sestara franjevki u Provarama, s medicinskim djelatnicima iz KC Koševo. U 17.00 sati Nadbiskup je pohodio sestarsku zajednicu KBLJ u KŠC-u.

28. prosinca

Nadbiskup je pohodio sestre Klanjateljice Krvi Kristove u Sarajevu.,

29. prosinca

U 10.00 sati Nadbiskup je primio prefekta u internatu KŠC Sv. Josip vlč. Maria Ćosića. U popodnevnom satima Nadbiskup je primio duhovnika u travničkom sjemeništu vlč. Jakova Kajinića.

30. prosinac

U 11.00 sati na blagdan svete Obitelji, Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u Bugojnu te krstio peto dijete obitelji Žulj. Popodne je pohodio župnika vlč. Lubara u župi Glavice.

31. prosinca

U 18.00 sati u katedrali Nadbiskup je predslavio Misu zahvalnicu.

1. siječnja 2013.

U 10.30 Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u katedrali, a u 15.00 sati pohodio Karmel.

2. prosinca

U 16.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u samostanu sestara uršulinki u Varaždinu prigodom provincijskoga Kapitula, a u 17.00 sati održao predavanje na temu „Profil redovnice.“ Potom se susreo s mjesnim biskupom mons. Josipom Mrzljakom u samostanu.

3. siječnja

U 9.00 sati Nadbiskup je pohodio zajednicu bivših ovisnika - Cenakol Sv. Josipa Radnika u Varaždinu, u pratnji duhovnika vlč. Biškupa. U 11.00 sati Nadbiskup je pohodio generalnu upravu Družbe SMI. U 12.00 sati Nadbiskup je imao susret s Predsjednikom RH dr. Josipovićem, a potom s ministrom Mimicom, te kardinalom Bozanićem.



4. siječnja

Nadbiskup je primio obitelj Bergamaschi, te s njima pohodio Centar za mlade.

5. siječnja

U 9.30 Nadbiskup je primio župnika i prezbitera zajednice „Missio ad gentes“ u Vogošći don Alberta Zornada u pratnji roditelja. U 14.30 Nadbiskup je predvodio obred pokopa i Misu zadušnicu za pokojnog oca od svećenika + Franje Tomaševića u Vidovicama.

6. siječnja

U 10.30 Nadbiskup je slavio Euharistiju u katedrali, a potom nazočio humanitarnom ručku u klubu Lira pod geslom „Tanjur riže za gladno dijete u Africi“ u organizaciji katedralne župe. U večernjim satima katedralni župnik preč. Pavo Šekerija imao blagoslov nadbiskupske rezidencije.

7. siječnja

U 9.00 sati Nadbiskup je nazočio Božićnoj liturgiji kod pravoslavaca, koju je predvodio gosp. Nikolaj. U 11.00 sati Nadbiskup je primio vlč. prof. Marka Stanušića. U 11.45 Nadbiskup je primio vlč. dr. Zdenka Spajića, župnika u Prudu. U 12.15 Nadbiskup je primio župnika na Stupu vlč. Miroslava Čavara. U 17.30 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara.

8. siječnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio vicerektora u VBS-u don Stipu Gale, a u 10.00 sati vlč. dr. Mirka Šimića. U 14.15 Nadbiskup je primio župnika u Brezi mons. dr. Antu Ćosića, a u 14.45 povjerenika za pastoral mladih vlč. dr. Šimu Maršića. U 15.30 Nadbiskup je primio predsjednika Federacije Živka Budimira. U 18.00 sati Nadbiskup je nazočio prijemu kod pravoslavaca prigodom slavlja Božića.

9. siječnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio župnika u Brezi mons. dr. Antu Ćosića. U 10.30 Nadbiskup je primio župnika u Uzdolu vlč. Miljenka Džaltu. U 14.30 primio je mons. Ivicu Božinovića, a u 15.00 sati gosp. Brunu Iljkića. U 16.00 sati na poziv ravnatelja vlč. Ive Jezidžića, Nadbiskup je pohodio studio Radio Marije BiH, te predmolio kronicu s članovima Marijine Legije iz Sarajeva. U 20.00 sati Nadbiskup je primio generalnog tajnika Sinode vlč. prof. Bernadića.

10. siječnja

U 8.30 Nadbiskup je primio ekonomu VBS-a vlč. Ivanovića; u 9.00 sati rektora VBS-a preč. Zubaka, a u 11.00 sati duhovnika VBS-a vlč.

Ošapa. U 11.45 Nadbiskup je primio župnika u Komušini vlč. Antu Ćosića i župnika u Maglaju vlč. Josipa Jelića. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici ordinarijata. U 17.30 Nadbiskup primio je gosp. Vanju Gavrana.

11. siječnja do 14. siječnja

Nadbiskup je u pratnji osobnoga tajnika don Davora Topića i predsjednice viših redovničkih poglavara i provincijalke ŠSF s. Ivanke Mihaljević boravio u Poljskoj u gradu Boleslawecu (Legnička biskupija). Cilj pohoda bili su ponajprije re-emigranti (poljskih korijena) iz BiH i Hrvatske kojih se više od 18 000 nakon Drugog svjetskog rata naselilo u grad Boleslawecu gdje su do danas zadržali i očuvali katoličke i kulturne tradicije Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Tom prigodom u gradskom Kulturnom centru organizirana je konferencija na kojoj je Nadbiskup govorio o Katoličkoj Crkvi u Bosni i Hercegovini na temelju podataka iz knjige: „Stanje katoličkih župa na području BiH između 1991. i 2011. godine“. Slavio je Euharistiju na blagdan Krštenja Gospodinova u koncelebraciji s mjesnim biskupom, te pohodio bogosloviju, katedralu i biskupsku rezidenciju.

15. siječnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio župnika u Vitezu fra Marka Kepića. U 11.00 sati susreo se s odgojiteljima u VBS-u. U 15.00 sati Nadbiskup je sudjelovao susretu s Uredništvom KT. U 16.00 sati Nadbiskup je sudjelovao na sjednici Stalnog vijeća BK BiH. U 20.00 sati Nadbiskup je imao susret s bogoslovima VBS-a.

16. siječnja

U 8.45 Nadbiskup je primio banjalučkog biskupa i predsjednika BK BiH mons. Franju Komaricu. U 10.00 sati Nadbiskup je primio provincijala salezijanske Družbe don Peju Orkića u pratnji ravnatelja KŠC Don Bosco don Tihomira Šutalo. U 12.00 sati Nadbiskup je primio župnika na Stupu vlč. Miroslava Čavara. U 16.00 sati Nadbiskup je primio povjerenika za mlade vlč. dr. Šimu Maršića.

17. siječnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio tajnika nuncijature mons. Josepha Arshada. U 11.00 sati Nadbiskup je primio Marcela Babića, a u 11.45 gosp. Gradimira Gojera. U 17.00 sati Nadbiskup je primio Alena Kristića.

18. siječnja

U 9.30 Nadbiskup je primio gosp. Hrvoja Šunjića. U 10.00 sati primio je župnika i prezbitera zajednice „Missio ad gentes“ u Vogošći



don Alberta Zornadu. U 11.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Slavišu Stavnjaka. U 15.30 primio je prof. Vedrana Đidu.

19. siječnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio p. Luku Lučića, SJ. U 10.30 u nazočnosti ravnatelja Caritasa vlč. dr. Šimića, Nadbiskup je primio grupu dobročinitelja iz Francuske.

20. siječnja

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u gradu Otočcu (Gospičko senjska biskupija) prigodom slavlja zaštitnika župe sv. Fabijana i Sebastijana i dana grada Otočca i Gacke doline, u koncelecijaciji s mjesnim biskupom mons. Bogovićem. U večernjim satima Nadbiskup je odsjeo u nadbiskupskom dvoru kardinala Bozanića.

21. siječnja

Zasjedanje HBK i BK BiH u Zagrebu.

22. siječnja

Teološko – pastoralni tjedan. U 12.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u sjemenišnoj crkvi na Šalati u koncelecijaciji s nad/biskupima i svećenicima. U 19.00 sati Nadbiskup je nazočio predstavljanju knjiga od profesora s KBF-a iz Sarajeva (Vlč. Mr. B. Odošić; Mons. Dr. N. Ikić i Preč. Dr. Tomaševića) u dvorani „Tribina grada Zagreba – Kaptol.“

23. siječnja

U 10.00 sati Nadbiskup je imao susret s gđo. Đurđom Adlešić, ravnateljicom Zaklade „HR bez mina.“ U 12.00 sati imao je susret s ravnateljem HBOR-a. U 16.30 predslavio je Euharistijsko slavlje u zagrebačkoj katedrali s biskupom Schwarzom i svećenicima iz biskupije Klagenfurt, te potom imao s njima večeru.

24. siječnja

U prijepodnevnim satima Nadbiskup je pohodio župnika preč. Madžarevića i sestarsku zajednicu SMI u župi Vinogradi – Slavonski Brod. U popodnevnim satima Nadbiskup je pohodio župu Gospe od brze pomoći – Slavonski Brod, te tom prigodom sudjelovao u molitvenom programu i predslavio Euharistiju o obilježavanju 170. godina od krštenja sb Josipa Stdlara.

25. siječnja

U 16.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Vijeća mladih. U 18.00 sati Nadbiskup je nazočio Slavlju Riječi u staroj pravoslavnoj crkvi prigodom završetka molitvene osmine za jedinstvo kršćana.

26. siječnja

U 9.30 Nadbiskup je primio ravnatelja Caritasa VN vlč. dr. Mirka Šimića. U 10,30 Nadbiskup je imao susret s vlč. dr. Šimom Maršić, prof. Vikicom Vujica i studenticom na KBF-u Teom Vuglec.

27. siječnja

U 9.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u župi Sv. Luke – Novi Grad, SA. U 11.00 sati Nadbiskup je pohodio samostan Karmel. U 18.00 sati Nadbiskup je nazočio prijemu kod mitropolite Nikolaja prigodom slavlja sv. Save.

28. siječnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio mons. dr. Matu Zovkića. U 11.00 sati Nadbiskup je primio sarajevskog dekana i župnika u katedrali preč. Pavu Šekeriju. U 16.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Vinka Dumančića i gosp. Gorana Zubca.

29. siječnja

U 9,15 Nadbiskup je primio ravnatelja Caritasa VN vlč. dr. Mirka Šimića. U 11.00 sati Nadbiskup je primio župnika u Zenici fra Zdravka Anđića. U 10.00 sati Nadbiskup je primio rektora NMMS Redemptoris Mater vlč. dr. Michela Capasso, vlč. Alberta Zornadu i bogoslova Jošta Mezega koji je na praktikumu u Burkina Faso. U 15.30 Nadbiskup je primio ravnatelja Svećeničkog doma vlč. Fabijana Stanušića. U 16.00 sati Nadbiskup je primio provincijalnu glavaricu sarajevske provincije SMI s. Admiratu Lučić. U 20.00 sati Nadbiskup i predsjednik BK BiH dr. Franjo Komarica imali su susret s ministrom za ljudska prava i izbjeglice BiH gosp. Damirom Ljubićem.

30. siječnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio župnika u Brezi mons. dr. Antu Ćosića. U 10.00 sati Nadbiskup je primio župnika u Glavicama vlč. Josipa Lubara. U 12.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Josipa Grubišića. U 15.00 sati Nadbiskup je primio visokog predstavnika za BiH gosp. Inzka.

31. siječnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio župnika i gvardijana na Ščitu fra Tomislava Brkovića. U 10.30 Nadbiskup je primio generalnog tajnika nadbis. Sinode vlč. dr. Maria Bernadića. U 11.00 sati Nadbiskup je primio župnika u Crkvicama vlč. Antu Dominkovića. U 16.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici ordinarijata. U 20. 00 sati Nadbiskup je nazočio tribini kod isusovaca na Grbavici.



1. veljače

U 11.00 sati Nadbiskup je primio župnika na Stupu vlč. Miroslava Čavara. U 15.00 sati Nadbiskup je primio vojnog biskupa mons. dr. Tomu Vukšića.

2. veljače

U 10.30 Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u katedrali prigodom Svijećnice i dana posvećenoga života, a potom je bio na domjenku u Svećeničkom domu. U SD imao je susret s časnom majkom sestara franjevki s. Klarom koja započinje s vizitacijom zajednica u BiH i HR.

3. veljače

U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje prigodom Prve obljetnice inauguracije NMMS Redemptoris Mater i zajednice „Missio ad gentes“ u Vogošći.

4. veljače

U 9.30 Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u Fojnici na arhiđakonatskom susretu, te održao predavanje na temu Pastoral sakramenata. U 17.30 Nadbiskup je primio Jasnu Primorac.

5. veljače

U 9.00 sati Nadbiskup je primio ravnatelja Radija Marije BiH vlč. Ivu Jezidžića. U 10.30 Nadbiskup je nazočio Komemorativnoj sjednici prigodom sjećanja na žrtve rata grada Sarajeva u Narodnom kazalištu. U 14.30 Nadbiskup je primio generalnog tajnika BK BiH mons. Ivu Tomaševića i povjerenika za pastoral mladih vlč. dr. Šimu Maršića. U 16.00 sati Nadbiskup je primio nacionalnog ravnatelja PMD u BiH don Ivana Štironju.

6. veljače

Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u Vitezu na arhiđakonatskom susretu, te održao predavanje na temu Pastoral sakramenata. U 14.30 Nadbiskup je pohodio nadbiskupijsko sjemenište „Petar Barbarić“ u Travniku. U 20.00 sati Nadbiskup je primio predsjednika HKD Napredak mons. dr. Franju Topića.

7. veljače

U 9.00 sati Nadbiskup je primio biskupa Ratka Perića. U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici - povjerenstvo za nadbiskupijsku Sinodu. U popodnevnim satima Nadbiskup je primio generalnog tajnika BK BiH mons. Ivu Tomaševića.

8. veljače

U 10.15 Nadbiskup je primio studenta u Rimu vlč. Olivera Jurišića. U 17.00 sati Nadbis-

kup je imao susret s gener. vikarom mons. Tunjićem, ekonom nadbiskupije mons. Kesedžićem i s. Vitomirom glede centra sv. Vinko.

9. veljače

U 9.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici „Umrežavanje struktura“. U 16.00 sati Nadbiskup je primio župnika s Vrbnja – Hvar, s grupom mladih. U 20.00 sati Nadbiskup je primio predsjednika BK BiH i banjalučkog biskupa mons. dr. Franju Komaricu.

10. veljače

U 10.30 Nadbiskup je imao intervju za FTV glede ubojstva svećenika don Mile Ivančića u Zavalju. U 12.30 Nadbiskup je s predsjednikom BK BiH mons. Franjom Komaricom, generalnim vikarom mons. Lukom Tunjićem, franjevačkim provincijalima, sestrama provincijalkama, te bogoslovima NMMS Redemptoris Mater dočekaao novoimenovanog apostolskog nuncija u BiH nadbiskupa Luigia Pezzuto. Potom je uslijedio susret u apostolskoj nuncijaturi. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistiju u katedrali prigodom Stepinčeva.

11. veljače

U 9.30 Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u Sivši na arhiđakonatskom susretu, te održao predavanje na temu Pastoral sakramenata. U 16.15 Nadbiskup je imao press konferenciju za medije prigodom odreknuća Sv. Oca Benedikta XVI od apostolske službe. U 17.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u crkvi sv. Vinka prigodom Dana bolesnika - blagdana Gospe Lurdske. U 19.30 Nadbiskup je bio gost u središnjem Dnevniku FTV.

12. veljače

U 9.00 sati Nadbiskup je primio fra Hrvoja Radića i fra Davora Dominovića. U 10.00 sati Nadbiskup je imao susret s profesorima KBF-a i odgojiteljima u VBS-u. U 16.00 sati Nadbiskup je s generalnim vikarom mons. Tunjićem, primio predsjednika Federacije Živka Budimira, gosp. Marka Lukića, gosp. Domazeta Lošu i gosp. Dragu Dragičevića. U 17.00 sati Nadbiskup je primio novoimenovanog apostolskog nuncija nadbiskupa Luigia Pezzuto, u pratnji tajnika nuncijature mons. Josepha Arshada.

13. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je primio đakona vlč. Marka Jukića. U 11.00 sati Nadbiskup je dao intervju za FTV – za religijski program. U 12.00 sati Nadbiskup je primio prof. dr. Zoricu Maros. U 15.00 sati Nadbiskup je bio gost u emisiji kod



Mirjane Hrge na TV Aljazeera, glede odreknuća pape Benedikta XVI od papinske službe. Prigodom početka korizme Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u katedrali.

14. veljače

U 9.30 Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u Tolisi na arhidakonatskom susretu, te održao predavanje na temu Pastoral sakramenata.

15. veljače

U 10.30 Nadbiskup je bio u Ministarstvu vanjskih poslova glede produženja diplomatske putovnice. U 15.00 sati Nadbiskup je s generalnim tajnikom BK BiH mons. Tomaševićem, primio američkog veleposlanika u BiH gosp. Moona u pratnji savjetnika Gillena. U 16.15 Nadbiskup je primio prof. Vedrana Đidu.

16. veljače

U 11.00 sati upriličen je svečani prijem Biskupske konferencije BiH u čast nuncija Pezzuta u Svećeničkom domu za predstavnike raznih razina vlasti te predstavnici diplomatskog, prosvjetnog, kulturnog i društvenog života i vojske u BiH kao i biskupi, redovnički poglavari i poglavarice i predstavnici raznih crkvenih institucija. U 16.00 sati Nadbiskup je imao intervju za TV Nova. U 16.15 Nadbiskup je primio s. Silviju, KBLj iz župe Bistrica. U 19.00 sati Nadbiskup je zajedno s biskupima BK BiH bio na večeri u apostolskoj nuncijaturi.

17. veljače

U 10.30 nastupno Misno slavlje nuncija Pezzuta u katedrali na kojem je nazočio i Nadbiskup.

18. veljače

U 9.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Ekonomskoga vijeća VN. U 11.30 Nadbiskup je primio vlč. Matu Aračića. U 14.30 Nadbiskup je primio gđu. Đurđu Adlešić. U 17.30 Nadbiskup je primio rektora NMMS Redemptoris Mater don Michela Capasso i župnika u Vogošći don Alberta Zornadu. U 20.30 Nadbiskup je nazočio u VBS-u prigodom početka duhovni vježbi za svećenike.

19. veljače

U 9.00 sati Nadbiskup je nazočio na duhovnom razmatranju u VBS-u prigodom održavanja DV za svećenike, koje je predvodio biskup mons. Ratko Perić. U 13.00 sati Nadbiskup je predvodio Euharistiju i obred pokopa za pokojnoga Jakova Iljkića, oca od vlč. Pere Iljkića u župi Modrića. U 19.15 Nadbiskup je bio na večeri u VBS-u.

20. veljače

U 11.00 sati Nadbiskup je bio na liječničkom pregledu u KC Koševo.

Od 21. veljače do 23. veljače Nadbiskup je bio u Rimu.

24. veljače

U 8.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u Karmelu, te taj dan imao redovitu vizitaciju u samostanu Karmel.

25. veljače

U 11.00 sati Nadbiskup je primio gđu. Magdalenu Ružička. U 12.00 sati Nadbiskup je primio provincijalnu glavaricu ŠSF s. Ivanku Mihaljević. U 14.30 Nadbiskup je primio župnika u Kostajnici vlč. Jozu Majića. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Ekumenskoga vijeća pri BK BiH. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u katedrali prigodom Skupštine PMD, potom bio na večeri u katedralnom župnom dvoru.

26. veljače

U 9.00 sati Nadbiskup je pohodio Misijsku središnjicu prigodom početka održavanja Skupštine PMD BiH. U 11.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Odbor za svetište – Komušina. U 14.30 Nadbiskup je imao intervju za TV KISS. U 15.30 Nadbiskup je imao intervju za Radio Federaciju. U 16.30 Nadbiskup je primio nuncija Pezzuto.

27. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Vijeća za bogoslovna sjemeništa pri BKBiH. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Vijeća za mala sjemeništa pri BK BiH. U 17.30 Nadbiskup je bio na liječničkom pregledu u KC Koševo.

28. veljače

U 9.00 sati Nadbiskup je imao intervju za Hrvatski Radio, a u 9.30 intervju za BHTV. U 11.00 sati Nadbiskup je pohodio studio Radija Marije BiH, te tom prigodom sudjelovao u emisiji „Gore srca“. U 16.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u katedrali prigodom zahvale Bogu za pontifikat pape Benedikta XVI i susreta u Godini vjere za vjernike katolike u vlasti BiH, potom je bio domjenak u SD.



NADBISKUP VRHBOSANSKI
ARCHIEPISCOPUS VRHBOSNENSIS

Natale 2012.

Santo Padre
Benedetto XVI
Città del Vaticano

Santo Padre!

Durante quest'Anno di fede in cui celebriamo il mistero della Natività di Gesù Cristo, lo celebriamo nella fede, ma nella Festa cerchiamo l'opportunità di rafforzare la nostra fede. Mentre celebriamo questo Mistero gioioso, in modo particolare ricordiamo tutti quelli che ci sono cari e ci stanno vicino nel cuore. Proprio questo è il motivo per cui a Voi Santo Padre, nel nome di tutta la Chiesa dell'arcidiocesi di Vrhbosna (Sarajevo) e in modo particolare nel proprio nome, invio i più sinceri auguri e desideri per la celebrazione di Natale.

Sappiate che siete con noi a Sarajevo e in Bosnia ed Erzegovina, perché preghiamo per Voi e mostriamo la nostra devozione e fedeltà.

Auguriamo che nell'anno 2013 La accompagna luce e forza dello Spirito Santo per il bene della Chiesa cattolica e il mondo intero.

Tra molti auguri che Lei riceverà, desideriamo che si trovi anche questo modesto augurio ma scritto dal profondo di cuore, perché, con i sacrifici quotidiani, veramente paghiamo il prezzo della fedeltà alla Chiesa e al Cristo Redentore.

Mentre La saluto con la lealtà filiale, confermo la mia fedeltà e umilmente chiedo benedizione apostolica!

Vinko card. Puljić
Vinko cardinale Puljić

L'arcivescovo metropolita di Vrhbosna

postano faksa 21. XII. 0039 06/6988 50 88

KAPTOL 7, SARAJEVO - TELEFON ++387 33 225 501 - TELEFAKS ++387 33 218 824



Dal Vaticano, 4 gennaio 2013

N. 206.000

Signor Cardinale,

in occasione del Santo Natale e per il Nuovo Anno, Ella, anche a nome di codesta Comunità diocesana, ha fatto pervenire al Sommo Pontefice fervide espressioni augurali, avvalorate dalla preghiera.

Sua Santità desidera manifestare viva riconoscenza per la premurosa testimonianza di affetto ed auspica che la nascita di Gesù Cristo, «il Dio potente, apparso come bambino e mostratosi a noi come Colui che ci ama e mediante il quale l'amore vincerà» (Benedetto XVI, Omelia, Notte di Natale 2011), aiuti a riscoprire la vera gioia e la vera luce del Natale.

Con tali voti il Santo Padre, mentre invoca la celeste intercessione dell'Immacolata Madre del Salvatore, è lieto di inviare a Vostra Eminenza e a quanti sono affidati alle sue cure pastorali l'implorata Benedizione Apostolica.

Mi valgo della circostanza per confermarmi con sensi di distinto ossequio

dell'Eminenza Vostra Rev.ma

dev.mo nel Signore

* Tarcisio Card. Bertone

Segretario di Stato

A Sua Eminenza Reverendissima
il Signor Cardinale Vinko PULJIĆ
Arcivescovo di Vrhbosna
Kaptol, 7 BiH-71000 Sarajevo
BOSNIA ED ERZEGOVINA



SEGRETERIA DI STATO

PRIMA SEZIONE · AFFARI GENERALI

Vatikan, 15. siječnja 2013.

Br. 206.000

Gospodine Kardinale,

u prigodi Božića i za Novu godinu uputili ste Svetom Ocu Benediktu XVI. srdačnu čestitku s dobrim željama i smjernim molitvama za Njegovu osobu u svoje osobno ime kao i u ime svih vjernika vrhbosanske nadbiskupije.

Njegova Svetost cijeni tu lijepu gestu te zahvaljuje na ljubaznosti i odanosti koju taj čin odražava. Petrov Nasljednik želi da utjeha Božje dobrote i Njegove ljubavi za sve ljude, koja se očitovala u Kristovu rođenju, obasja i Vas, Vaše suradnike i sve koji su povjereni Vašoj pastirskoj brizi te, kao znak mira i nade, svima rado udjeljuje zamoljeni apostolski blagoslov.

Uzoriti, dok Vam ovo priopćujem najsrdačnije Vas pozdravljam.

U Kristu Isusu odani,

✠ Angelo Becciu
Zamjenik za opće poslove

Uzoriti gospodin
Kardinal Vinko PULJIĆ
Nadbiskup metropolit vrhbosanski
SARAJEVO

IZ KORESPONDENCIJE



SEGRETERIA DI STATO

PRIMA SEZIONE - AFFARI GENERALI

Vatikan, 22. siječnja 2013.

Gospodine Kardinale,
 čast mi je prenijeti Vam poruke Njegove Svetosti i Kardinala Državnoga tajnika:

“Dok se spominjemo Vašeg imendana, u duhu sudjelujem u Vašem slavlju te Vam od srca čestitam. Želim Vam obilje Božje milosti i mira po moćnom zagovoru Vašeg nebeskog Zaštitnika te od srca udjeljujem posebni apostolski blagoslov Vama i svima koji Vam pomažu u vršenju pastirske službe.

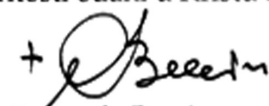
Benedikt PP. XVI.”

“U dragoj prigodi Vašeg cijenjenog imendana primite moju najiskreniju bratsku čestitku uz iskrene molitve Vašemu nebeskom Zaštitniku za Vas i za Vašu službu.

Kardinal Tarcisio Bertone, Državni tajnik”

I osobno se pridružujem dobrim željama za Vaš imendan. Moleći za Vas nebesku zaštitu svetoga Vinka, koristim prigodu pozdraviti Vas s osobitom radošću i poštovanjem.

Vašoj Uzoritosti odani u Kristu Isusu


 *Angelo Becciu

Zamjenik Državnoga tajništva

Uzoriti gospodin
 Kardinal Vinko PULJIĆ
 Nadbiskup metropolit vrhbosanski
 Kaptol 7
 BIH - 71 000 SARAJEVO



Pismo potpore biskupa Komarice kardinalu Puljiću prigodom odlaska na konklave

Banja Luka, 01. ožujka 2013.

Vaša Uzoritosti, dragi naš kardinale Vinko!

Božja Vam je providnost omogućila da ovih dana idete u Vječni Grad da već drugi put aktivno sudjelujete u konklavama i u izboru Kristova Namjesnika na zemlji i nasljednika apostolskog Prvaka sv. Petra.

Velika je to milost za Vas osobno, ali i za Crkvu u našoj domovini Bosni i Hercegovini i u našem hrvatskom narodu. Zajedno s našim bratom u biskupskoj službi kardinalom Josipom Bozanićem, nadbiskupom metropolitom zagrebačkim, i Vi ćete – u ime našeg naroda, osobito odanog Petrovoj Stolici – suodlučivati uz pomoć Duha Svetoga kojim pravcem i pod kakvom rukom će idućih godina ploviti Petrova lađa u kojoj se i mi svi nalazimo.

Dok se iskreno radujemo zbog te sretne jedinstvene činjenice, svjesni smo da Vam trebamo svi mi katolici u našoj zemlji, ali i mi pripadnici hrvatskog naroda, prisilno raseljenog po cijeloj kugli zemaljskoj, ovih dana svojim molitvama pomoći. Pozvali smo naše svećenike, redovnike, redovnice i ostale članove naših zajednica da osobito mole za sretan izbor nasljednika, drago nam pape Benedikta XVI.

Pratio Vas Božji blagoslov, zagovor Presvete Djevice Marije i sv. Petra!

Vaš brat u Kristu

*Mons. dr. Franjo Komarica
biskup banjolučki i predsjednik BK BiH*



Kardinalova homilija u katedrali Presv. Srca Isusova na svetkovinu rođenja Gospodina našega Isusa Krista

Sarajevo – Polnoćka, 25. prosinca 2012.

*Draga braćo misnici,
draga braćo i sestre u katedrali,
kao i vi braćo i sestre koji nas pratite putem elek-
tronskih medija.*

U ovoj svetoj noći slušamo riječi Izaije proroka: *Narod koji je u mraku hodio, svjetlost vidje veliku* (Iz 9,1). Svaki čovjek doživi taj mrak, kad nema pogleda u budućnost, kada ne vidi smisao života, kada doživi te trenutke traženja Boga. I upravo kad Bog dadne spoznati i otkriti svjetlo, tada čovjek otkriva smisao života. Nešto slično kao što doživješe pastiri. *Ne bojte se! Javljam vam veliku radost* (Lk 2,10). Nema veće radosti od ove što noćas slavimo. Slavimo očitovanu Božju ljubav koja se darovala u molom djetetu. Bog se rodio kao dijete, da bi nam se približio. Zato anđeli kažu pastirima „veliku radost“, jer tu doživljavamo našu radost, jer otkrivamo da smo voljena bića. Čovjek tek tada doživljava svjetlo, smisao života kad otkrije da je voljeno biće. Bog je ljubav i u ljubavi nas je stvorio. Ovim činom nas spašava i sebi približava. Zato se mi radujemo ove noći, jer se radujemo Bogu koji dolazi kao čovjek, ali i čovjeka pobožanstvenjuje, čini ga ponovno dostojanstvom ljudskim. To je veličina čovjeka, a ne po nekim ljudskim zakonima, već po Božjem daru. To je naravni dar, od samoga začeca do vječnosti. U trenutku začeca Bog daruje čovjeku dostojanstvo i čovjek postaje osoba. Zato Crkva itekako brani pravo na život, i dostojanstvo čovjeka od začeca do smrti.

Noćas na poseban način želimo otvoriti svoja srca, poput jaslica što su otvorene. Bog želi dotaknuti naše srce, ući u naš život i savjest, da ne hodamo u mrklini života, nego da u Bogu otkrijemo smisao i nadu svagdanjeg življenja. Ovih dana primio sam brojna novinarska pitanja sadržaja u kakvom ozračju katolici čekaju Božić? U ozračju vjere, jer Bog silazi u našu stvarnost, ma kakva god ona bila. Mi Boga doživljavamo u našoj stvarnosti, i u toj stvarnosti otkrivamo snagu i radost života jer smo voljna bića.

U Evandeoskom navještaju stoji da za njega

nije bilo mjesta u svratištu (Lk 2,7). Često puta čovječanstvo neda mjesta božanskom Spasitelju. Svaki čovjek to može doživjeti iz svoje sebičnosti, oholosti ili ne znam kojeg drugog mraka, da Bogu kaže ti nemaš mjesta u mom srcu. To se najčešće događa kada čovjek počne mimo Božjeg zakona, kad pogazi savjest, pogazi Božji zakon, pa se onda ostvaruje ona „ako nećeš raditi kako misliš, počneš misliti kako radiš“. Tada čovjek sam sebi stvori zakon. Zato je važno da shvatimo, svatko od nas noćas može biti otvorene jaslice. Isuse, rodi se u meni, trebaš mi kao svjetlo, kao snaga i radost života. Često ljudi ne daju Isusu mjesta. Jedan stara baka koja je sahranila svoga muža, a djeca koja su otišla u svijet već par godina ne dolaze. I uoči jednog Božića zovu baku telefonski: Mama, kako si? Sinko u iščekivanju! Znaš mama, ne možemo ni ove godine za Božić doći, jako smo zaposleni. A baka samo uzdahne, ne govori ništa. A onda sin veli: Mama odnesi onaj cvijet božićnu zvijezdu tati na grob da i on doživi Božić. A baka reče: Sine moj tata je očekivao drugo cvijeće i nije ga dočekao, umro je. Htio je poljubiti unuča i nisi ga doveo. Mama, ma on ne zna naš jezik. Sine, zna baka poljubiti ako ne zna pričati. To mi je radost Božića. I zašutjela je. Mi zaboravimo jedni na druge, a Bog je postao nama bliz, da mi postanemo bliže jedni drugima. Ne zaboravimo jedni druge, trebamo jedni druge. I zato je važno da čovjek ne hoda u mraku života i savjesti.

Zato želimo ovu noć slaviti i doživjeti, Isuse imaš mjesta u mom srcu. Imaš mjesta koje će mi dati takve radio valove srca da mogu primijetiti one koji mene trebaju, da im donesem radost života. I zato ova noć neka u nama ohrabri vjeru. Ojača vjeru da nas ne mogu slomiti sve ove bezdušne intrige koje se događaju i svi mentaliteti koji okrađaju srce i dušu. Želimo vjerom suočiti se s izazovima života, i s vjerom živjeti svoje dostojanstvo. S vjerom braniti život čovjeka, a mrtvima iskazivati svoje poštovanje. Zato želim da svatko od vas doživi tu Božju blizinu, to nutarnje svjetlo Božjeg srca, jer Bog je uzeo ljudsko srce da bi



nam pokazao da nas voli. Želim tu toplinu Božje ljubavi, da počete doma utješeni i ojačani, te spremniji suočiti se sa svim tim nedaćama. Nisu samo naša vremena teška, ne dajte se slomiti s time. Nisu ni jedna bila lagana. Sva su bila teška. A ovo su naša vremena, i u našim vremenima želimo Boga doživjeti i s Bogom živjeti, te činiti da nam bude bolje. Jer vjeru-

jem, jer ljubim, jer se u Boga pouzdajem.

Neka vam novorođeni Kralj donese tu radost vjere. I u tom duhu neka vam je čestit Božić i na dobro vam došlo sveto porođenje Isusovo. Neka vam Novorođeni osvjetli staze života, utješi srce, ojača vjeru i ražari ljubav, da shvatimo ovo je naš život i valja nam ga s Bogom živjeti. Amen.

Kardinalova homilija u katedrali Presv. Srca Isusova na blagdan Prikazanja Gospodinova (Svijećnica) i Dana posvećenoga života

Sarajevo, 2. veljača 2013.

*Dragi brate u biskupstvu;
mnogopoštovani oče Provincijale,
braćo misnici svih služba u našoj vrhbosanskoj
Crkvi,
dragi redovnici: franjevci, isusovci, salezijanci,
dragi bogoslovi – redovnički i dijecezanski,
mnogopoštovane Provincijalke,
časne sestre koje ste ovdje u katedrali,
kandidatice i postulantice,
draga braćo i sestre koji ste danas na ovu
svetkovinu došli u katedralu
kao i vi, braćo i sestre, koji nas pratite putem val-
ova Radio Marije Bosne i Hercegovine!*

Kako je već drevni običaj da mnogi koji nose ime – Marija, Mario, Marin, Marina... danas slave imendan, odmah, na početku ove propovijedi čestitam im imendan i želim da ova molitva, u prvom redu vama, redovnici i redovnice, isprosi potrebne milosti. To je i cilj današnjeg susreta - da zajedno molimo s vama i za vas, a ujedno da molimo i za sve one koji u ovoj svetkovini doživljavaju svoju zaštitnicu.

Ova svetkovina je nastala po izraelskom zakonu kao spomen izlaska iz ropstva egipatskog kada su u Egiptu bili pobijeni prvorođenci – ne samo ljudski nego i životinjski. Onda su Egipćani otvorili vrata da Izraelci izlaze iz egipatskog ropstva. Na taj spomen Izraelci su svoje prvorođene sinove otkupljivali, a sve prvine od životinja i plodova su darivali. Zato Marija i Josip, četrdeseti dan nakon poroda, dolaze u hram donijeti Isusa i otkupiti ga kao prvoro-

đenca. Odmah mi dolazi misao da je u vrijeme, dok sam bio župnik, postojao običaj da naše majke nakon poroda, kad se oporave, četrdeseti dan dođu u crkvu da ih svećenik blagoslovi. Izgubljena je bila simbolika pa je to i krivo shvaćano. Ja sam to uvijek doživljavao s posebnom pobožnošću. Dočekao bih majku na vratima crkve, doveo je pred oltar i izmolio nad njom molitve blagoslova. Jer, ona je blagoslov; ona je rodila život. To samo usput spominjem.

Danas je ta simbolika izostala, ali ostala je svetkovina Prikazanja Isusova u hramu. Na Šimunovu riječ da je ugledao „svjetlo na prosvjetljenje naroda“ Crkva blagoslivlja svijeće. Svijeća je puna simbolike. Mi, koji smo proživljavali tolike dane mraka u ratu, znamo što nam je značilo svjetlo od toga da se možeš kretati po kući, a posebno po gradu. Tako je sablasno izgledao grad kada je bio mrak. Ali, još je gori onaj mrak u ljudskoj duši kada je čovjek zaslijepljen grijehom ohološću, sebičnošću... Kada je čovjek zaslijepljen, onda u njemu vlada mrak. Upravo je Šimun ukazao na Onoga koji donosi svjetlo. „Sad otpuštaš slugu svojega, Gospodaru, po riječi svojoj, u miru! Ta vidješe oči moje spasenje tvoje, koje si pripremio pred licem svih naroda“ (Lk 2,29-31). Oči. Jesu li njegove oči stvarno vidjele spasenje? Oči njegove vidjele su samo dijete koje je Marija donijela. Ali, oči vjere – one vjere kojom je iščekivao, čeznuo – one su vidjele spasenje, svjetlo, to unutarnje svjetlo koje ga je prosvjetlilo. Doživio je ispunjenje svoga života: susreo se sa Spasiteljem.



Ta svijeća simbolizira to unutarne svjetlo koje čovjek doživljava svjetlom vjere: susret sa Spasiteljem. Središte i srž naše vjere jest: susret i život sa Spasiteljem. On je svjetlo koje prosvjetljuje čovjekovu vjeru, osmišljava život, ispunja čežnju. Nikad ne mogu pogledati u ovu svjetiljku u svetištu ove katedrale, a da se ne sjetim blaženog pape Ivana Pavla II. koji je ovdje 12. travnja 1997. darovao tu svjetiljku. Ona, kao svjetiljka mira, podsjeća na njega. On je uveo ovaj Dan posvećenog života. Osjetio je da u Crkvi uz ovu svetkovinu Prikazanja, svetkovinu svjetla, posvećeni život ima tu simboliku. Vi ste u svom životu napravili taj životni korak predanja. Što su drugo trostruki zavjeti – siromaštva, poslušnosti i čistoći nego predanje Isusu i otvaranje srca tom svjetlu.

Ta svijeća simbolizira vas koji ste svoj život na poseban način predali, posvetili Isusu. To je život koji treba gorjeti. Ova svetkovina, koja se obilježava kao Dan posvećenog života, kao da želi rasplamsati tu vatru vjere i ljubavi, vatru čežnje za onim za čim su čeznuli starac Šimun i starica Ana. Ta čežnja simbolizira čežnju svakog vjernika za ispunjenjem nutrine srca i duše. To samo Isus može učiniti. Zato želim da ova današnja svetkovina u prvom redu u cijeloj Crkvi probudi vrednovanje redovničkog zvanja kao dara u Crkvi za Crkvu. Neka se taj dar ovim Danom još više rasplamsa po radosnijem življenju tog svjetla, svjetla opredjeljenja za Isusa Krista kako bi istinski svjedočili.

Starica Ana hvalila je Boga i služila. Što je život jednog redovnika i jedne redovnice i svakog kršćanina? Hvaliti Boga i svjedočiti! To je prvo, to je naš identitet - hvaliti Boga i svjedo-

čiti. Ta svijeća je upaljena na krštenju. Tada je pružena krsna svijeća koja simbolizira svjetlo vjere i predanja. Treba razgorjeti tu svijeću kako bi istinski grijala božanskom ljubavlju i svijetlila evanđeoskim svjetlom te svjedočila opredjeljenje za Isusa Krista. Svi mi u Crkvi trebamo shvatiti vrijednost predanja i posvećenja Gospodinu, a na poseban način vi koji slobodnom voljom izabirete slijediti Krista izbliza. Mi, putnici ovom zemljom, svjesni smo da tu slobodu treba svaki dan osvajati jer često lako postajemo robovi svoje sebičnosti, javnog mnijenja i nametanja relativizma i sekularizma. Nismo mi imuni od toga. Zato Krista trebamo slijediti slobodnom voljom. To se može dogoditi ako uspijevamo osvojiti unutarne slobodu, a nema osvajanja unutarne slobode bez iskrenog vježbanja, treninga za osvajanje unutarne slobode kako bih slobodan srca mogao reći: Evo me, Gospodine – i službenika i službenice Gospodnje! Poput Marije nositi Isusa u naručju odnosno nositi ga u srcu, hvaliti ga i svjedočiti.

Zato se na današnji dan na poseban način radujem da vas ova mjesna Crkva ima; radujem se da ova mjesna Crkva može u vama imati duhovnu snagu; radujem se da mogu zajedno s vama izvršiti poslanje nove evangelizacije i u ovom vremenu hrabriti se u toj vjeri. A svaka vrijednost ima svoju cijenu. Opredjeljenja za Krista itekako zahtijeva žrtvu. To se može samo iz ljubavi i to ljubavi koja izgara. Želim da ovo današnje zajedništvo ražari tu ljubav kako bi istinski izgarali i evangelizirali te svjedočili Krista na ovim prostorima, u ovoj Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Amen.

Kardinalova propovijed u katedrali 28. veljače 2013.

Kardinalova homilija u katedrali Presv. Srca Isusova prigodom slavlja Euharistije u Godini vjere za katolike u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti BiH i zahvale Bogu za pontifikat pape Benedikta XVI, prigodom Njegova odreknuća od papinske službe

*Preuzvišeni gospodine Apostolski nuncije mons. Pezzuto,
dragi brate u biskupstvu Pero,
draga braćo misnici,
draga braćo i sestre po krsnoj milosti!*

Na početku ove besjede sve vas pozdravljam i zahvaljujem na odazivu. Svoju nakanu

ovog okupljanja iznio sam u pozivu gdje sam citirao papu Benedikta XVI. koji upravo danas odstupa od kormila Petrove lađe. Poziv sam uputio onima čije su mi adrese bile poznate zamolivši ih da poziv prenesu i svim drugima žele sudjelovati.

U poruci za Godinu vjere koja nosi naslov „Vrata vjere“, papa Benedikt XVI. želi nam pri-



svjestiti da smo kršteni. Iz tog korijena smo nikli i upoznavali svoju vjeru te bili odgajani u toj vjeri. Ova Godina vjere želi da budemo svjesni tog dara te da zasja naša življena vjera. To krsno korijenje raslo je poukom u vjeri, a još više upijanjem svjedočanstva vjere naših roditelja, odgojitelja u vjeri.

Svi mi znamo da se mnoge stvari, koje su sjale ljepotom, mogu upotrebom pohabati, istrošiti, izbljedjeti. To je ono na što nas Isus upozorava da sol bljutava ne može dati ukus hrani i da svjetlo koje se skoro ugasilo ili je skriveno ne može obasjavati put kojim nam je ići (usp. Mt 5, 13.16). Tu duhovnu žeđ, koja je tako prisutna u ovom materijaliziranom svijetu koji je proizveo ovu krizu obeshrabrenja, jedino možemo ugasiti polazeći na „zdenac žive vode“ kao što je Samarijanka išla zagrabiti i susrela Krista, izvor žive vode (Iv, 4,14).

Vidimo da je u svim planovima i razgovorima na prvom mjestu materijalni interes, a kršćanske, duhovne vrijednosti su izostale. Kriza se ne može riješiti na temelju samo profita i koristoljublja. Čovjek je kompletan kada se uravnoteži i materijalno i duhovno i ljudsko. Ne samo da su zanižane te moralne i duhovne vrijednosti, nego se u javnosti nabija kompleks manje vrijednosti onome tko se usudi iznositi načela vjere i morala.

Vjera se hrani osobnom i zajedničkom molitvom, koja je u definiciji svojoj - razgovor čovjeka i Boga. Nije samo da Bogu govorimo nego je u temeljima molitve slušati i čuti Boga. Riječ Božja oplemenjuje srca ljudi, izgrađuje savjest i utvrđuje čovjeka u uvjerenju. To se događa tamo gdje osobe, koje komuniciraju, imaju povjerenje jedni u druge. Bog ima povjerenje u nas jer nas je htio u ovom vremenu i na ovom prostoru dajući nam sposobnosti kojima možemo opravdati to Božje povjerenje. Sada je važna dimenzija da čovjek izgrađuje povjerenje u Boga i u Bogu. Biti sposoban slušati, čuti i prihvatiti ono bogatstvo kojim Bog ispunja ljudsku dušu i čovjekovo srce. Taj Božji glas u nama je po našoj savjesti koja unosi u društvo odgovornost pred Bogom za Boju zapovijed koju ostvaruje. Božje zapovijedi ne trebaju Bogu, nego je to putokaz čovjeku, kako ovom zemljom hoditi, kako urediti odnos prema sebi, blišnjemu i svemu stvorenom iznad čega je Bog Stvoritelj, Bog Otkupitelj, Bog ljubavi koji želi s čovjekom se družiti i čovjeku pomoći da

se ostvari na ovoj zemlji i pokaže iskrenu suradnju s Bogom. To je jedini put da bude sretan.

Na žalost, nemamo boljeg sustava vođenja i izgrađivanja društva od demokratskog sustava, ali ni on nije ni izdaleka savršen. Prave demokracije ne prihvaćaju nikakvu nepravdu kao sustav. To će reći da demokracija mora počivati na čvrstim temeljima, to jest na neopozivim etičkim načelima koje po svojoj naravi i svojoj ulozi predstavljaju sam temelj društvenog života. Prihvatljivi pluralizam bira između više pravednih i poštenih rješenja. Tu je katolik koji se u raznolikosti rješenja može naći, ali nikada se ne smije opredijeliti za stavove koji ruše temelj društvenog života. Tu vjernička savjest i odgovornost reagira, jer nije samo za sebe i svoje interese; čovjek je upućen jedan na drugoga. Nije demokracija gdje nema ispravnog shvaćanja osobe kao temelja uspješne demokracije. To je dostojanstvo svakog čovjeka, prava i slobode po čemu se čovjek prepoznaje kao društveno biće. Mir je uvijek plod pravednosti i učinak ljubavi.

Čitamo u dokumentu II. vatikanskog koncila o Crkvi u suvremenom svijetu: „Radost i nada, žalost i tjeskoba ljudi našeg vremena, osobito siromašnih i svih koji trpe jesu radost i nada, žalost i tjeskoba također Kristovih učenika, te nema ničeg uistinu ljudskog a da ne bi našlo odjeka u njihovu srcu. Kršćansku zajednicu sačinjavaju ljudi, koje u Kristu sjedinjene vodi Duh Sveti na njihovom hodu prema Očevu Kraljevstvu“.

Svaki od nas iz uvjerenja i osobne vjere odgovoran je za izgradnju društva i općeg dobra. Bog, nakon stvaranja, povjerio je čovjeku da bude suradnik u dovršavanju ovog svijeta. Dakle, biti suradnik s Bogom. U suradnji s Bogom treba ugrađivati Božji naravni i objavljeni zakon u ljudske zakone, koji ne mogu i ne smiju biti iznad Božjih naravnih i objavljenih zakona. Ima stvari koje ne ovise o broju ruku. To su temeljne vrijednosti koje čovjek vjere treba usvojiti, a ne rušiti.

Ovaj susret treba pomoći da svatko osobno sebe prepozna u svom vjerničkom identitetu te, ujedno, u Božjem svjetlu, a ne u svjetlu interesa te da jedni druge uvažavamo u onim stvarima gdje postoji prostor naše suradnje. Tu je put vraćanja povjerenja jednih u druge, ne u našim sposobnostima nego u ugrađenim vrijednostima iz kojih s Bogom surađujemo.



Crkva se ne smije odreći svog postulata - naviještati ono što je Krist ustanovio i ostavio kao poklad vjere. Svaki kršćanin katolik, nositelj je tog poklada vjere kroz svoje uvjerenje i vjerničko svjedočenje. Svi mi vjernici činimo taj živi organizam Crkve. I kada nastupamo, svjedočimo svoje uvjerenje. Zato mi je bila nakana da se svi jačamo u tom uvjerenju ujedinjeni u Kristu i hrabro svjedočimo u svim svojim stavovima i nastupima. Namjerno nisam htio govoriti ništa politički nego iznositi vjernička načela. Nisam vas pozvao da vas napadam ili da vas kritiziram nego da s vama i za vas da molim jer je molitva snaga koja mijenja svijet. To posebno vrijedi za ovu Godinu vjere u kojoj želim pokazati svoju pastirsku blizinu i sve vas pozvati da zajedno živimo svoju vjerničku odgovornost u izgradnji bolje budućnosti.

Pogodilo se da se ova naša molitva u Godini vjere događa upravo u trenucima kada papa Benedikt XVI. odstupa od kormila Petrove lađe. Zahvaljujemo Bogu za ovoga Papu. Dobro se sjećate da su, kada je 11. veljače 2013 najavio da će odstupiti od papinske službe, mediji prenijeli kako je grom udario u kupolu bazilike sv. Petra. Danas, kada on odlazi, vidimo da je svijet obasjan suncem. Ako već tumačimo te vanjske znakove, onda trebamo shvatiti da taj Papin potez jest potez vjere, savjesti i odgovornosti. Upravo dok mi slavimo Misu, papa Benedikt XVI. se sprema prijeći iz Vatikana u Castel Gandolfo, a večeras u 20 h prestaje njegova papinska služba. Zato ovom Svetom misom zahvaljujemo Bogu da smo imali papu Benedikta XVI. na za kormilom Petrove lađe.

Želim ukratko prikazati lik pape Benedikta XVI. Sudjelovao sam u konklavama kao jedan od kardinala kada je izabran za papu. Sada trebam ponovno poći u Rim na konklave.

Kardinal Joseph Ratzinger, papa Benedikt XVI., rođen je na Veliku subotu, 16. travnja 1927., u Marktlu na Innu, u biskupiji Passau u Njemačkoj, a istoga je dana i kršten. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1951. u Freisingu. Godine 1953. postigao je doktorat iz teologije na temu: „Narod i Božji dom u Augustinovu nauku o Crkvi“. Budući da je tako dobro upoznao i zavolio sv. Augustina, često ga je citirao u svojim govorima. Godine 1972., zajedno s Hans Urs von Balthasarom, Henrijem de Lubacom i drugim velikim teolozima utemeljio je teološki časopis *Communio*. Papa Pavao VI.

imenovao ga je 25. ožujka 1977. nadbiskupom Münchena i Freisinga, a 28. svibnja primio je biskupski red. Na Konzistoriju od 27. lipnja iste godine, Pavao VI. kreirao ga je kardinalom prezbiterom s naslovnom crkvom Santa Maria Consolatrice al Tiburtino. Godine 1978. kardinal Ratzinger sudjelovao je na konklavi koja se održala 25. i 26. kolovoza, na kojoj je izabran Ivan Pavao I. U listopadu iste godine sudjelovao je na konklavi na kojoj je izabran sada blaženi Ivan Pavao II.

Kardinal Joseph Ratzinger izabran je za nasljednika pape Ivana Pavla II. na konklavi 19. travnja 2005. godine. Papinsku inauguracijsku Misu slavio je 24. travnja, kada mu je predan palij i Ribarev prsten. U posjed svoje katedralne crkve velike bazilike sv. Ivana Lateranskog stupio je 7. svibnja. Za svoje papinske službe imao je 24 inozemna putovanja. Prvo je bilo u Koelnu u Njemačkoj za Svjetski dan mladih u kolovozu 2005. na kojem sam i sam sudjelovao. Prvu encikliku „*Deus caritas est*“ objavio je na Božić 2005, a drugu „*Spe salvi*“ 2. studenoga 2007. Treću „*Caritas in veritate*“ 29. lipnja 2009. U studenome 2012. završio je svoju trilogiju o životu i učenju Isusa Krista „*Isus iz Nazareta*“.

Na Svjetski dan bolesnika, 11. veljače 2013. Benedikt XVI. kardinalima okupljenima na konzistoriju u Vatikanu objavio je odreknuće od papinske službe: „U današnjem svijetu, izloženom brzim promjenama i potresanom veoma važnim pitanjima za život vjere, za upravljanje lađom svetog Petra i naviještanje evanđelja potrebni su također tjelesna i duševna snaga, koja se, posljednjih mjeseci, kod mene smanjila tako da moram priznati da nisam više sposoban dobro vršiti povjerenu mi službu. Zbog toga, duboko svjestan težine ovoga čina, u punoj slobodi, izjavljujem da se odričem službe Rimskog biskupa, nasljednika svetog Petra, koju su mi 19. travnja 2005. povjerili kardinali, tako da će od 28. veljače 2013., u 20 sati, stolica Svetog Petra biti upražnjena i morat će se sazvati - od strane onih kojima je to zadaća - konklave za izbor novog pape.“

U svom posljednjem nedjeljnom Angelusu hodočasnicima okupljenima 24. veljače na vatikanskom trgu Benedikt XVI. rekao je: „Gospodin me zove žuspeti se na goru, da se još više posvetim molitvi i razmatranju. Ali to ne znači napustiti Crkvu, štoviše, ako to Bog traži od mene to je upravo zato da joj mogu nastati“



viti služiti s istim predanjem i ljubavlju kojom sam to činio do sada, ali na jedan način koji više odgovara mojoj dobi i mojim snagama“.

Spojio sam večeras ove dvije stvari kako bi doživjeli sebe kao Crkvu i kao one koji osjećaju za Crkvu te su zauzeti za tu Crkvu. Dok se spremam da u nedjelju, 3. ožujka 2013. pođem u Rim, računam na vašu molitvu i praćenje cijele Crkve da što prije dobije onoga koga Bog odredi da vodi Petrovu lađu u ovim vremenima.

Svima vama, koji ste došli na ovu Svetu misu, dao sam na dar dokument Kongregacije za nauk vjere smjernica katolicima za ponašanje u političkom životu pod naslovom: „Doktrinalna nota o nekim pitanjima vezanim uz sudjelovanje katolika u političkom životu“. Nadam se da ćete dokument proučiti i istinski vjernički prihvatiti poruku i pouku kako bi mogli i u ovim vremenima biti hrabri i svjedočiti svoje vjerničko uvjerenje. Amen.

Propovijed biskupa mons. dr. Tome Vukšića u Staroj pravoslavnoj crkvi u Molitvenoj osmini za jedinstvo kršćana

Petak, 25. siječnja 2013.

Draga braćo i sestre!

Okupila nas je plemenita nakana zajedničke molitve za jedinstvo kojom se ponizno pridružujemo svjetskom pokretu svih kršćana koji nastoje oko ponovne uspostave jedinstva. Tu svoju molitvu preporučujemo zagovoru svetih arkanđela Mihovila i Gabrijela, privilegiranih članova nebeske Crkve, kojima je ova crkva posvećena, ali i moćnom zagovoru svetoga apostola Pavla čiji blagdan obraćenja katolici upravo danas proslavljaju.

Krist je tijekom svog ovozemaljskog života bio među ljudima kao Isus iz Nazareta te je tada Bog bio tako blizu da je do Njega bilo točno onoliko koliko do u Palestinu po kojoj se On u ljudskom tijelu kretao. No, poslije svog uskrsnuća, u svakomu našem „danas“ Krist nam je još bliže jer je po svom novom utjelovljenju, tj. po svome mističnome tijelu – Crkvi, na dohvat ruke. Dapače, još više! Budući da smo mi kršćani udovi toga Njegova mističnog tijela, koje je Crkva, kao što piše sv. Pavao (Ef 5,30) a on „Glava Tijela, Crkve“ (Kol 1,18), onda smo mi On, a On mi. Naravno, u mjeri u kojoj su udovi zajedno s Njim. Time ispovijedamo vjeru da Isus Krist, iako je umro i uskrsnuo, nije posvema nestao iz vremena. Odnosno, nije da nije i u našim danima. Naime, u latinskoj liturgiji uskrsnoga bdijenja, u obredu blagoslova svijeće, ispovijedajući vjeru Crkve da je Krist gospodar vremena, moli se: „Krist jučer i danas, Početak i Svršetak, Alfa i Omega. Njegova su vremena i vjekovi. Njemu slava i

vlast po sve vjekove vječnosti.“

Od Isusova uskrsnuća pa do njegova ponovnoga dolaska razdoblje je čekanja u nadi, a poslije Pedesetnice to je doba jedne Crkve i razdoblje jedne vjere. Zapravo, otada teče vrijeme vjere u Crkvi koju je Krist Gospodin, silaskom Duha Svetoga, oživotvorio upravo na taj dan (Dj 2,1 4). Međutim, mi kršćani trebamo biti svjesni da „Dan Duha“, koji je u Crkvi započeo na blagdan Pedesetnice, nije samo događaj, kako se to na mnogo strana misli i vidi, i jednom godišnje obilježava na svetkovinu Duhova, nego prije svega stanje, jer silaženje Duha Svetoga traje bez prestanka, tako da se za Crkvu može kazati da je stalna Pedesetnica, tj. stalno silaženje i djelovanje Duha, jer u Crkvi svako posvećenje, u bilo kojemu vremenu, biva po Duhu posvetitelju i u Duhu koji je u Crkvi stalno prisutan i djelatan na način duše u tijelu.

Zahvaljujući djelovanju te iste „duše u tijelu“, udovi Tijela, Crkve koja traje u vremenu, vjerni su Glavi. Zapravo, one su mjesto i način konkretnoga događanja Isusova spasiteljskoga zahvaćanja u svako vrijeme, u svaku generaciju, u svaki dan.

Osim toga, na blagdan Pedesetnice, po djelovanju Duha Svetoga, „upotpunjeno“ je Božje utjelovljenje. Naime, pri svom prvom silasku Duh je učinio da Logos u Nazaretu bude začat u krilu Djevice, da se dogodi Bogočovjek, a pri svom drugom silasku, na blagdan Duhova, u Jeruzalemu Duh Sveti je sišao na Crkvu i učinio Crkvu bogočovječanskim tijelom svojim i zauvijek ostao u njemu. Tako je blag-



dan Duhova rođendan Crkve ali također rođendan svakoga kršćanina, svakoga katolika i svakoga pravoslavca. Tako, po trajnom ostajanju Duha Svetoga u bogoljudskom tijelu Crkve, ta ista Crkva nije ništa drugo nego neprekidan Duhovdan, a sami blagdan Pedesetnice s pravom se može nazvati „završnim praznikom“ (J. Popović) zato što je na taj dan priveden kraju božanski plan spasenja. Zaživjela je Crkva i započelo razdoblje kršćanske vjere, proces vjerničkoga suobličavanja sa svojim Spasiteljem. Zapravo, Krist Gospodin je učinio sve da bi ustanovio Crkvu, organsku zajednicu Boga i čovjeka, da bi omogućio srastanje duha ljudskoga i Duha Božjega, da bi zakonom Duha oslobodio čovjeka od zakona grijeha, kako bi na svetom korijenju mogli rasti sveti plodovi. Ostvarivanjem ovoga, Blagovijest, to jest ulazak Boga u život čovjeka koji ga prihvaća, postaje stalna stvarnost, a čovjek biva obdaren pravim božanskim veličanstvom, jer mu je Bog Isus Krist vječna glava. Odnosno, Bog se uvijek utjelovljuje tamo gdje ga se prima, i jedino tamo gdje se dragovoljno i iz ljubavi prema njemu izgovara: Neka mi bude! A sve to: „Da se provede punina vremena: uglaviti u Kristu sve – na nebesima i na zemlji. U njemu, u kome i nama – predodređenima po naumu Onoga koji sve izvodi po odluci svoje volje – u dio pade da budemo na hvalu Slave njegove – mi koji smo se već prije nadali u Kristu“ (Ef 1,10 12).

Naspram tomu Božjem planu, zbog podložnosti grijehu, i dobar kršćanin, kao što je bio sv. Pavao, proživljava unutarnju borbu te često čini ono što ne bi htio (usp. Rim 7,14 25). A ako je tako s velikim svecima kakav je bio ovaj Apostol naroda, kako li su tek često grijehu poslušni loši kršćani! Takvi, okupljeni u grupe, od početka u Crkvi izazivaju podjele pa su, već prema biblijskom izvještaju, u Korintu jedni sebe nazivali Pavlovi, drugi Apolonovi, treći Kefini a tek četvrti Kristovi (usp. 1 Kor 1,10 17). I otada pa do danas, nažalost, jedva da je bilo vrijeme u kojemu nisu nastajale podjele u Crkvi.

Ta podijeljenost, bez obzira hoće li netko odgovornost za nju smjestiti na jednu ili na drugu stranu, sigurno je protivna Isusovoj volji koji je osnovao samo jednu Crkvu i htio da ona uvijek ostane samo jedna i jedincata. Tražio je upravo to od Oca u svojoj velikosvećeničkoj molitvi kad je govorio, kao što smo malo-

prije čuli u navještaju iz Evanđelja: „Ne molim samo za ove nego i za one koji će na njihove riječi vjerovati u mene: da svi budu jedno kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu da svijet uzvjeruje da si me ti poslao“ (Iv 17,20 21).

Upravo zbog Isusove volje, istina je da stvar jedinstva i jedincatosti Crkve nadilazi bilo čiju pojedinačnu volju, mudrost i mišljenje. Pitanje „jedne“ nadilazi čak i volju same Crkve. I kao što je svima poznato, u istočnoj kršćanskoj tradiciji slavenskoga jezičkoga kruga ispovijeda se vjera u Crkvu ovako: „Viêriuiu ... Vo iedînu, sviatîuiu, sobôrnuuiu i apóstolskuiu Tsêrkov.“ A katolici ispovijedaju tu istu vjeru kad izgovaraju: „Vjerujemo... U jednu svetu katoličku i apostolsku Crkvu.“ Tako vjera u „jednu“ i briga za njezino jedinstvo jesu stvari dogme o Crkvi.

Polazeći od te naše zajedničke vjerske istine, u nastojanjima oko ponovne uspostave jedinstva kršćana valja nam slijediti Isusov način prepoznavanja dobra, svuda gdje ono postoji. U tom smislu može se reći da je količina nečije otvorenosti za dobro drugoga redovito proporcionalna stupnju sigurnosti u vlastiti identitet. Naime, samo onaj, čiji je identitet prepoznatljivo siguran, duhovno oslobođen i radosno življen, radosno priznaje svako dobro i izvan granica vlastitoga. Kao poticaj za takvo ponašanje, neka ovdje bude spomenut Isusov susret sa satnikom rimske vojske, poganinom (Lk 7,1 10). Ustvari, taj satnik je imao bolesna slugu pa je Isusu, za kojega je čuo, poslao svoje židovske prijatelje, da ga zamole da ozdravi njegova slugu. Kad je Isus pošao u satnikov dom, ovaj mu je rekao: Nisam dostojan da uđeš pod krov moj. (...) Nego reci riječ da ozdravi sluga moj. A onda čitamo u Evanđelju: „Čuvši to, zadivi mu se Isus pa se okrenu mnoštvu koje je išlo za njim i reče: 'Kažem vam, ni u Izraelu ne nađoh tolike vjere'" (Lk 7,9).

Ovaj Lukin izvještaj nesumnjivo je velika pouka svima koji slijede različita uvjerenja, a prije svega Isusovim sljedbenicima, katolicima i pravoslavicima. Odnosno, spremnost priznati dobro, gdje god ono postoji, preduvjet je uspostave zajedništva, pa i boljih odnosa među katolicima i pravoslavicima. Sama pak podjela, koju u Crkvi obično nazivamo raskol, općenito govoreći a teološki gledano, nastaje onda kad između nekih dijelova Crkve nastupa stanje bez međusobnih odno-



sa, kad se prihvaća da svaka strana odvojeno živi sama za sebe. Stoga teolog postaje prilično nesiguran kad ga se pita da precizno odgovori na pitanje: kad je dovršena podjela Crkve?

Što se mene tiče, nadam se da se dovršena podjela između Pravoslavlja i Katoličanstva, iako ona stvarno postoji u mjeri u kojoj postoje dvije različite Crkve, ako ga se vidi kao konačno teološko stanje bez međusobnih odnosa i kao stanje posvemašnjega nedostatka međusobne ljubavi, još uvijek nije dovršila i da se takva neće nikada dovršiti. Zato večeras treba naglasiti da su ova naša okupljanja, u kojima

svoju molitvu upućujemo Gospodinu Bogu za ponovnu uspostavu izvornoga jedinstva, izravno očitovanje još uvijek postojećega zajedništva i srećom nedovršene podjele. Neka sveti arkanđeli Mihovil i Gabrijel, kao i sveti apostol Pavao, svojim zagovorom priteknu u pomoć te ovaj naš duhovni ekumenizam preraste u lijepu tradiciju, trajan duhovni doprinos procesu povratka međusobnoga povjerenja i jedinstva te ostvarenje molitve: Bože, daj mir i jedinstvo Crkvi svojoj kršćanskoj! Amen!

Tomo Vukšić, vojni biskup

Predavanje biskupa Pere Sudara o redovništvu i novoj evangelizaciji

Redovnici i nova evangelizacija

*(Franjevačka teologija – Nedžarići, 9. ožujka 2013.
predavanje tijekom XI. Izborne skupštine KVRPP BiH)*

Uvod

Iako se može dobiti dojam da ponavljam ono što se nerijetko čuje u ovakvim prigodama, ipak ću vam povjeriti svoj osjećaj nelagode što sam pristao govoriti vam o temi koju, zasigurno, po samoj naravi stvari, svatko od vas poznaje bolje od mene. A pristao sam jer me zamolila s. Ivanka i jer se radilo o ovoj Skupštini. Nadam se da će me kod vas i pred vama, bar donekle, opravdati ova dobra volja i iskrena nakana.

Inače mi se čini da bi ovakve vrste zadaća, to jest iznošenja spoznaja o određenim temama, trebalo povjeravati isključivo ljudima od znanja i znanosti koji imaju temeljne preduvjete da se spremne. A nikako i nikada nama koji, zbog okolnosti u kojima živimo i radimo, vrijeme za pripremu moramo krasti od sebe i drugih. No, što je tu je, imajte strpljenja kojih četrdesetak minuta.

Ovo moje promišljanje se ne će, niti može upuštati u strukturalne i asketske aspekte redovništva niti u narav njegova identiteta pa

ni u njegove današnje izazove. Stoga ću, u pet kratkih točaka, pokušati naznačiti mjesto redovnika u novoj evangelizaciji i način na koji bi zajednice koje predvodite mogle pridonijeti rješavanju nekih, čini mi se, važnih pitanja Crkve i društva u Bosni i Hercegovini. Temu bi valjalo produbiti kroz raspravu tražeći odgovore na pitanja kao što su: kako se općecrkvena načela odnosa redovništva i crkvene hijerarhije uklapaju i uprisutnjuju u ovdašnje unutar crkvene odnose? Kako sve ono što osjećamo kao općehrvatsko povezujemo i živimo s bosansko-hercegovačkom stvarnošću i kršćanskim zasadama? Kakve izazove stavlja pred nas novonastalo stanje Crkve, hrvatskoga naroda i čovjeka u BiH u kontekstu nove evangelizacije?

1. Nova Evangelizacija – što je, na koga se odnosi i komu je namijenjena?

Bilo je potrebno pola stoljeća da bi se od ideje o potrebi nove evangelizacije,¹ preko svijesti o njezinoj urgentnosti,² prispjelo k njezi-

1 Usp. Pavao VI, *Insegnamenti VI*, Vaticano 1969. str. 316.

2 Usp. Benedikt XVI, *Homilija na zatvaranju specijalne sinode biskupa Bliskog Istoka 24.10.2010, u: Oservatore Romano 25-26.10.201. str. 8.*



noj konkretnoj primjeni³. Čini se da je upravo papa Pavao VI koji je, nalijevajući saborske nove mjehove vinom nove interpretacije starih a uvijek novih teoloških sadržaja i crkvenih normi, naznačio temeljno značenje nove evangelizacije označivši je kao *davanje novog odgovora na nove potrebe*.⁴ Sam pojam *nova evangelizacija* će uvesti papa Ivan Pavao II prigodom pastoralnog pohoda Poljskoj 1979.⁵ Novina evangelizacije se ne sastoji u započinjanju svega iznova, već ... uključiti se u dugi hod naviještanja *Evandjelja*⁶ tako da to naviještanje bude novo u svom žaru, metodama i izričajima.⁷ Na tome tragu će, prije deset godina, biti rečeno da nova evangelizacija ne treba izmišljanje „novoga programa“. Program već postoji: to je onaj koji oduvijek proizlazi iz *evandjelja* i žive predaje.⁸ Padom velikih protukršćanskih sistema na europskom kontinentu, nacizma i zatim komunizma, postavlja se hitan zadatak, da se ponovo ljudima Europe ponudi osloboditeljska poruka *Evandjelja*. Što se Zapad više odvaja od svojih kršćanskih korijena, to više postaje misijski teren, u obliku raznovidnih 'areopaga'.⁹

Nova evangelizacija je namijenjena *prvenstveno osobama koje su se, iako krštene, udaljile od Crkve i žive bez da se nadahnjuju na kršćanskoj praksi [...], da se pomogne tim ljudima u ponovnom susretu s Gospodinom, koji jedini daje duboki smisao i mir našem bivstvovanju; da im omogući ponovno otkrivanje vjere, izvora milosti koja donosi radost i nadu u njihov osobni, obiteljski i društveni život*.¹⁰ A naviještanje se odvija u *suvremenom društvu, u kojemu postoji intelektualna i ideološka odvojenost od Krista i Njegove Crkve;*

individualizam koji ukida odgovornost čovjeka prema drugomu; racionalizam koji religiju pretvara u „osobno pitanje“; te vrlo izraženo smanjenje prakticiranja vjere kod krštenika.¹¹

Pored svih nastojanja da ga se, i na temelju gore citiranih izjava crkvenoga učiteljstva, poblizje definira, pojam nove evangelizacije će ostati *ne uvijek jasan i definiran*¹² jer nova evangelizacija *ne znači obvezu izrade jedinstvenog i jednakog oblika za sve uvjete*.¹³ Naprotiv, riječ je o sposobnosti Crkve *znati čitati i odgonetati nove pojave ... da bi u njih ušla i pretvarala ih u mjesta svjedočenja i naviještanja Evandjelja*¹⁴ pomažući društvima i cijelim kontinentima *odrediti ponovno svoju budućnost u susretu s osobom i porukom Isusa Krista*.¹⁵ Zadaća nove evangelizacije bi se, prije svega, imala shvatiti kao napor same Crkve da prepozna, upozna i prihvati novonastalo stanje u svijetu i svoje mjesto u njemu. Nakon što upozna i prihvati stanje u kojem se, nerijetko mimo ili protiv svoje volje, našla, Crkvi se otvaraju preduvjeti da u tome novonastalome stanju i okolnostima svjedoči i naviješta. Nova evangelizacija se, dakle, odnosi, najprije, na samu Crkvu. I to na cijelu Crkvu. Ovu činjenicu će Sinoda biskupa o evangelizaciji snažno naglasiti dovikujući Pavlovski: *jao onome koji misli da se nova evangelizacija ne odnosi na njega*.¹⁶ U tome kontekstu se može reći da je jedan od preduvjeta nove evangelizacije *buđenje i produbljanje svijesti da su svi kršteni, na jednak način, u dostojanstvu djece Božje, da svi čine Crkvu i da im je temeljna zadaća naviještati Evandjelje*. To je jedan od velikih ali još na praktičnoj razini neubranih plodova Sabora.

- 3 Usp. Benedikt XVI, *Motu proprio Ubicumque et semper*, na: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/apost.letters/documents/hf_ben-xvi_apl_20100921_ubicumque-et-semper_it.html (10.09.2010)
- 4 Pavao VI, *Insegnamenti VI*, str. 316.
- 5 Usp. *Homilija na Misi u svetištu Sv. Križa*, u: AAS 71(1979.), 865.
- 6 *Poruka narodu Božjem s XIII. redovnog zasjedanja Biskupske sinode*, br. 2.
- 7 Ivan Pavao II, *Govor XIX zasjedanju CELAMA*, Port-au-Prince 9. ožujka 1983., br. 3.
- 8 Ivan Pavao II, *Ulaskom u novo tisućljeće*, KS, Zagreb 2001, str. 37.
- 9 Ivan Pavao Drugi, *Nadolaskom trećeg tisućljeća*, Zagreb 1996. KS, str. 64, br. 57.
- 10 Benedikt XVI., *Homilija na misi svečanog otvaranja XIII redovnog zasjedanja Biskupske sinode u Rimu*, 7. listopada 2012.
- 11 Kardinal D. Wuerl, *Izvešće nakon rasprave na Sinodi*, na: bitno.net
- 12 Sinoda biskupa, *Nuova evangelizzazione per la trasmissione della fede cristiana*, *Lineamenta n. 5* u: www.vatican.va/roman-curia/synod/documents
- 13 Benedikt XVI, *Ubicumque ...*(uvodni dio)
- 14 *Lineamenta ...* br. 6.
- 15 Ivan Pavao II, *Ecclesia in Europa n. 2*, u: AAS 95(2003.),650
- 16 *Poruka Božjem narodu ...*, br. 5.



Ne postavljajući u pitanje ništa od onoga što je primila kao sadržaj naviještanja i svjesna da ne može mijenjati uvjete u kojima je pozvana svoju zadaću izvršavati, Crkvi ostaje napor propitivanja o prikladnosti vlastitoga poimanja i prihvaćanja svijeta u kojemu joj je živjeti i djelovati. Sinodalni oci poručuju da *nova evangelizacija ima u svojem središtu Krista i pozornost prema ljudskoj osobi, da bi se ostvario susret s Njim. No, Njegovi su horizonti široki kao svijet, i ne završavaju sa nijednim ljudskim iskustvom. To znači da ona njeguje s posebnom pažnjom dijalog s kulturama, u uvjerenju da se može naći u svakoj od njih "sjeme Riječi" o kojem su pričali drevni oci. Napose, novoj evangelizaciji je potreban obnovljeni savez između vjere i razuma, u uvjerenju da vjera ima svoje resurse da prihvati svaki plod zdravog razuma otvorenog transcendenciji i ima snagu sanirati grance i proturječnosti u koje razum može pasti.*¹⁷

2. Redovnici u novoj evangelizaciji

Dublja i iscrpna obrada ove teme bi tražila daleko više vremena nego ga, ovom prilikom, imamo. Stoga se ograničavam samo na temeljne naznake. Teško bi bilo govoriti o ulozi redovnika u novoj evangelizaciji bez tijesne povezanosti sa saborskom teologijom redovništva. Čini mi se, da temelj uloge redovnika u novoj evangelizaciji valja, među ostalim, tražiti i u prvoj rečenici *Dekreta o prilagođenoj obnovi redovničkoga života*. Ondje se, naime, kaže: *Nastojanje oko savršene ljubavi po evanđeoskim savjetima proističe iz nauka i primjera božanskoga Učitelja, a pojavljuje se kao sjajan znak nebeskoga kraljevstva (1,1)*. I dalje: *Prilagođena obnova redovničkoga života istodobno obuhvaća neprestano vraćanje na izvore svoga kršćanskoga života i na izvorno nadahnuće redovničkih ustanova, s jedne strane, i njihovu prilagodbu promijenjenim prilikama vremena, s druge strane (2,1)*. Tri su temeljna pojma saborske nauke o redovništvu koji, na najizravniji način, upućuju i na bit nove evangelizacije i redovnike čine prikladnima da se u nju uključe *zanosno* (Benedikt XVI) i plodno. Riječ je, dakle, o savršenoj ljubavi, o vraćanju na izvore i o prilagodbi promijenjenim prilikama vremena. Ako bi se u jednoj rečenici morao tražiti

odgovor onoj starici koja je pitala u čemu nije valjala stara evangelizacija pa se uvodi nova, onda bi se, bojim se, moralo odgovoriti da se negdje zametnula, nekako izgubila bit Evandjelja a onda i samoga Boga a to je konkretna ljubav prema čovjeku jer je čovjek. Savršena ljubav prema čovjeku, utemeljena na vjeri u Boga i hranjena iz te vjere, uključuje dvije neraskidivo povezane stvarnosti, to jest, prvenstveno, zauzetost za čovjekovo vječno spasenje i trud oko njegova ljudskog dostojanstva na ovome svijetu. Lažno se i besplodno trudi oko spasenja duša svatko komu su ljudsko dostojanstvo i temeljna ljudska prava i u Crkvi i u redovničkim zajednicama samo naklapanje modernista! Ali ovo dvostruko očitovanje jedne jedinstvene i zato savršene ljubavi ostvaruje se samo kroz zalaganje života.¹⁸ Bog je u ljudsku narav utkao sposobnost smislenoga zalaganja života samo zbog neprolaznih, vječnih vrednota. I Isus je položio život snagom svijesti da će ga ponovno zadobiti.¹⁹ U tome kontekstu Sabor ističe da su redovnici *sjajan znak nebeskoga kraljevstva (1,1)* i da *vrlo cijeni način njihova ... života ... i čvrsto se pouzda u njihova tako plodna, skrovita i javna djela (25,1)*.

Mislim da se može ustvrditi kako je svaka velika karizma u Crkvi bila barem jedan vid svojevrstne nove evangelizacije za Crkvu. A karizma je velika ako je svojom porukom i svojim plodovima nadživjela vrijeme u kojemu je nastala i prilagodila se novim vremenima i okolnostima te postala trajnom baštinom Kristove Crkve. U tome kontekstu u korijenu svake redovničke zajednice se nalazi skrovito sjeme nove evangelizacije. Imajući, barem implicitno, na umu ovu temeljnu oznaku redovništva, Sabor redovnike podsjeća i potiče da *vjerno zadrže i razvijaju vlastitu djelatnost i neka je, imajući pred očima korist cijele Crkve i biskupija, prilagode potrebama vremena i mjesta (20,1)*. Naime, uzaludan bi bio napor prilagođavanja promijenjenim prilikama ako se ne bi zahvaćao sadržaj s izvora. Vraćajući se svome izvoru, karizmi utemeljitelja, svaka redovnička zajednica se vraća Kristu i njegovoj poruci. S druge strane, vraćanje na izvore bi ostalo bez ploda ako se ne bi vodilo računa o prijemčivo-

¹⁷ Isto, br. 10.

¹⁸ Usp. Iv 15, 13.

¹⁹ Zbog toga me i ljubi Otac što polažem život svoj da ga opet uzmem. Iv 10, 17.



sti sadržaja u promijenjenim uvjetima. Papa Ivan Pavao II će, u tome duhu, doviknuti redovnicima: *Vi nemate samo slavnu povijest koje se treba sjećati i koju treba pripovijedati, nego veliku povijest koju treba izgraditi! Gledajte u budućnost, u koju vas šalje Duh da s vama učini još velikih stvari.*²⁰ U tome kontekstu Salvatore Currò tvrdi da su redovnici u proom redu nove evangelizacije ako ona znači i hrabrost mjeriti se i s novim izazovima i kušati nove putove.²¹ A nova evangelizacija znači upravo to.

Kolika je potreba nove evangelizacije i pred kakvim izazovima se nalazi Crkva daje naslutiti i sama činjenica da, prema provedenoj anketi, u jednoj europskoj katoličkoj zemlji jedva jedna trećina praktičnih katolika vjeruje u život vječni. Postavlja se vrlo akutno i aktualno, a iznad svega, bolno pitanje, kako takvim katolicima djelotvorno prenijeti duboko logičnu poruku svetoga Pavla: *Ako nema uskrsnuća ... uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša.*²² Ovo pitanje dobiva na svojoj težini u kontekstu vremena u kojemu riječi sve manje dotiču srca ljudi i kao da ih uopće ne zahvaćaju u njihovim životnim stavovima. Što ostaje kao novi način naviještanja uskrsnuća kao srži Evandjelja ako je sve očitiije da *previše govora o Bogu može nerijetko postati zaprekom događaju Boga koji govori?*²³ Čini se da će nova evangelizacija, pored propovijedanja Evandjelja od čega Crkva ne može odustati, sve više trebati redovnike koji onim što jesu, više od onoga što govore pa i rade, postaju *znakovi posvemašnje raspoloživosti prema Bogu, Crkvi i ljudima pa time i povoljsteno sredstvo za uspješnu evangelizaciju ... koje može zadiviti i nekršćane.*²⁴

Duboko svjesni ove činjenice, sinodalni oci su u svojoj Poruci naglasili ovu središnju temu nove evangelizacije te se, na izravan način, obratili redovnicima. *Božji dar, koga vjera uprisutnjuje nije samo jednostavno obećanje boljih uvjeta u ovom svijetu, već navještaj da je krajnji smisao života izvan ovog svijeta, u punom zajedništvu s Bogom koje nas čeka na kraju vremena. Posebni svjedoci tog vanzemaljskog horizonta smisla ljudskog bivstvova-*

*nja su u Crkvi i svijetu oni koje je Gospodin pozvao na posvećeni život, život koji jer je upravo potpuno posvećen njemu, u ostvarivanju siromaštva, čistoće i poslušnosti, je znak budućeg svijeta koji relativizira svako dobro ovoga svijeta. Od članova Biskupske sinode neka dođe našoj braći i sestrama zahvalnost za njihovu vjernost Gospodinovom pozivu i za doprinos koji su dali i daju poslanju Crkve, poticaj na nadu u situacijama koje nisu lake za njih u ovim vremenima promjena, poziv da se potvrde kao svjedoci i promicatelji nove evangelizacije u različitim područjima života ovisno o karizmi koju im postavlja njihova pojedinačna ustanova.*²⁵ Čini mi se važnim naglasiti da Sinoda redovnike potiče i poziva da budu svjedoci i promicatelji nove evangelizacije. I u tome nam valja prepoznati činjenicu i potrebu da su redovnici onim što jesu, to jest onim što opredjeljenje njihova života izražava, svjedoci i promicatelji nove evangelizacije. Živeći ono što po zavjetima jesu, redovnici sudjeluju u poslanju Crkve da naviješta i promiče istinu o Bogu i čovjeku kako ju je živio i objavio božanski Učitelj.

3. Stanje Crkve u BiH

Usuđujem se, pred vama, redovničkim poglavarima iznijeti uvjerenje da se u Crkvi u BiH u zadnjim stoljećima ništa relevantno pozitivno ali ni manje pozitivno nije dogodilo bez redovnika i njihova udjela. Stoga je utemeljeno zaključiti da se bez vas neće dogoditi ni nova evangelizacija. Bez mogućnosti i, u ovome osvrtnu, bez potrebe upuštanja u podrobniju analizu stanja Crkve u BiH, čini mi se uputnim, u kontekstu teme, ukazati samo na jednu temeljnu ali odlučujuću oznaku toga stanja, e da bi se uočila i naznačila zadaća redovnika u novoj evangelizaciji. Naime, uspjeh nove evangelizacije, kako god da se shvati, prvenstveno je vezan za stanje duha u samoj Crkvi jer, da bi evangelizirala, Crkva, to jest njezini članovi, trebaju biti evangelizirani. Uostalom, govor o stanju Crkve u BiH je moguće gotovo isključivo na temelju subjektivnoga

20 Apostolska pobudnica *Posvećeni život*, 110.

21 S. Currò, *Riflessione dei superiori maggiori dell'USG, Vita Consacrata e nuova evangelizzazione*, u: *Testimoni*, 6/2012. i na: *Vocazioni.net*, str. 11.

22 1 Kor 15, 13-14.

23 S. Currò, *Nav. dj.*, str. 6.

24 Pavao VI, *Evangelii nuntiandi*, br. 69.

25 *Poruka Božjem narodu ...* br. 7.



opažanja, dojmova i zaključivanja. Zato taj govor ne može biti cjelovit a, vjerojatno, ni objektivn. Naime, nedostaju, čini mi se, trijezna i nepristrana proučavanja a onda i procjene stanja naše Crkve kao i uloge redovništva u njoj. Ponekad dobivam dojam da mi sami o sebi a, onda, i drugi o nama govorimo nekako, bilo pozitivno, bilo negativno, odviše navijački.

Ono što se čini očitim i neospornim jest činjenica da se Crkva u BiH već desetljećima nalazi u stanju straha i tjeskobe. Naime, prijetnje izvane i, napose, suprotstavljenosti iznutra urodile su, možda i nesvjesnim, ali stvarnim osjećaj ugroženosti i svojevrsne bespomoćnosti. Istina takvu dijagnozu je teško potkrijepiti navodima iz službenih tekstova jer su, uglavnom, pisani pod vidom stanja kakvo bi trebalo biti ili kakvim se želi a ne kakvo stvarno jest. Međutim, gotovo redovito pozivanje na povijesna stradanja²⁶ koje kao da je u vremenima zadnjega rata i poraća kulminiralo²⁷ rezultiralo je krivim uvjerenjem da su Crkvi u ovoj zemlji, ako ne dani, a ono godine ili desetljeća odbrojana. U takvome stanju duha Crkva se sve više navikava zauzimati svojevrsan obranaški stav koji joj, s vremenom, postaje svojevrsnim uvjetnim refleksom i trebat će vremena da ga se oslobodimo. Koliko god moglo izgledati čudnim, u svjetlu rečenoga je razumljivo da se Crkva bolje snalazila dok joj je pristup društvenim događanjima bio onemogućen nego kada je, s demokratskim promjenama, dobila punu slobodu djelovanja u zamjenu za područje djelovanja. Ostaje otvoreno pitanje umješnosti vodstva Crkve i kakvoće vjere puka u vremenu izlaska iz sakristije. Usudio bih se ustvrditi da se vodstvo Crkve, vođeno bogobojaznošću i čovjekoljubljem više nego teološkom vizijom vlastite uloge ili nekim programom, u svome djelovanju nije iznevjerilo Evanđelju niti se ogriješilo

lo o čovjeka. Međutim, ne bih se usudio ustvrditi da je dostatno prepoznalo znakove i zahtjeve vremena i do kraja izvršilo svoju ulogu na planu šire društvene zajednice u vremenima sveopće kušnje ljudskosti. Pod pojmom vodstva Crkve podrazumijevam i redovničke poglavare, iako vi, strogo gledano, niste dio hijerarhije! Na drugoj strani, valja priznati da tradicionalna vjera puka nije tome puku bila dostatnim nadahnućem i snagom za djelovanje u skladu s Evanđeljem a vodeće političke i ideološke struje su se našle u svojevrsnome raskoraku.

Zato se ne bih složio s, gotovo prevladavajućim, uvjerenjem da su aktualno stanje katoličkoga puka i položaj Katoličke crkve u bosansko-hercegovačkome društvu takvi kakvi jesu danas samo zbog neprijateljskog djelovanje drugih. A bojati se da bi ovakvo uvriježeno mišljenje moglo postati dodatnom zaprekom oslobađanju osjećaja ugroženosti i pozitivnome odnosu Crkve prema stvarnosti društva kojemu je pozvana sijati sjeme nove evangelizacije.

4. Stanje bosansko-hercegovačkog društva

U odnosu na bosansko-hercegovačko društvo, čini mi se potrebnim ukazati na jedno njegovo svojstvo zbog kojega su, protivno temeljnom evanđeoskom shvaćanju, klijali, ni pošto bezazleni, i unutar crkveni prijepori. Koliko god se bosansko-hercegovačko društvo s pravom moglo gledati, prije svega, kao složeno zbog svojih razlika i suprotstavljenosti, to nije jedini i za vjernika ne bi smio biti prioritetni vid i pristup tome društvu. Istina, negativno povijesno pamćenje, zločini ratova, nepravde i nasilja poraća kao i mira uvelike su zasjenile pozitivne strane i mogućnosti ovoga društva i dobrano usporavale pa i zaustavljale njegov napredak. Ljudi, čiju viziju svijeta

26 ... bosanski biskup ... zbog životne opasnosti ... prenio svoje sjedište u Đakovo ... Nakon oslobođenja Slavonije ispod turske vlasti ... stanje bosanskih katolika postalo je još nesnošljivije ... (Pastirska poslanica bosansko-hercegovačkih biskupa, Sarajevo 1981, str. 7 i 9.

Danas boravimo po šumama poput divljih zvižeri, pošto smo napustili pet glavnih samostana, jer nismo mogli nadonositi Turcima jela i pića ... Uvijek nas tuku, muče, vrše bezbrojna nasilja i zlostavljanja nad nama. (Fra Martin Brguljanin 1655. Kongregaciji za raširenje vjere, u: Fra Ignacije Gavran, *Suputnici bosanske povijesti*, Sarajevo-Zagreb, str.63-64.

Ni povijest Crkve, makar bila zapisana na tvrdi kamen, nije nam uspjela prenijeti poruku koliko je puta Crkva u Bosni i Hercegovini bila bacana u prah i pepeo i odrezivana poput mladice kad god je ponovno nicala iz skrivena korijena. Bila je to povijest borbe između života i smrti, nade i tjeskobe. ... svome smiraju ide još jedan težak i po posljedicama koban rušilački vihor u kojem smo ... stradali kao nikad dosada, nad nama se poput Damaklova mača, po tko zna koji put, niže prijetuće pitanje našeg fizičkog opstanka. (Poslanica biskupa BK BiH, Sarajevo 26. siječnja 1995. u: *Pastirske poslanice, izjave i apeli katoličkih biskupa BiH 1990-1997*, Sarajevo 1997, str. 97 i 83.

27 Usp. *Poslanice biskupa BK BiH ... Sarajevo 1997. i 2009.*



istinski prožima i oplemenjuje vjera u Boga ljubitelja čovjeka, razlike toga svijeta i njegovih društava, između ostaloga, prepoznaju i prihvaćaju kao izraz i potvrdu Božje dobrote. I to ne samo one nacionalne i kulturne razlike nego i vjerske. Prihvaćajući i pozitivno uvažavajući vjerske razlike, vjernik ne dokazuje samo spremnost poštivati čovjeka i njegovo dostojanstvo nego potvrđuje vjerodostojnost i autentičnost svoje vjere.

Uz ideološku netrpeljivost, nacionalnu zagriženost i socijalnu isključivost, političku i ekonomsku besperspektivnost kontekst ovog društva je u velikoj mjeri danas opterećen i nejasnim i nedorečenim mjestom i ulogom vjere i religije. To je ostavilo i ostavlja previše prostora za ciljano svrstavanje vjerskih zajednica i Crkava među čimbenike negativnih naboja.²⁸ Budući da se zloporaba opravdanih razlika posve negativno odražava na svagdašnji život ljudi, sve veći broj građana ove zemlje počinje razlike vjere pa i samu vjeru doživljavati kao nešto u sebi negativno. Za razliku od protuvjerskih i protureligijskih fenomena u zapadnoeuropskim sredinama čiji protagonisti odbacuju ideju Boga i transcendencije, u bosansko-hercegovačkom društvu se sve više javljaju protivnici Crkava i vjerskih zajednica koji brane čistoću ideje Boga od onoga što ovdje, prema njihovoj shvaćanju, zastupaju i čine Crkve i vjerske zajednice.²⁹ I zbog toga smo, bojim se, sve više pred opasnošću u komunizmu svikle samo izokrenute hipokrizije. Naime, tada se veliki broj građana javno ponašao prema vjeri neodređeno a privatno i u krugu obitelji je živio svoje vjersko uvjerenje. S padom komunizma skoro svi ti ljudi su se javno svrstali među vjernike ali i zbog gore navedenih razloga oni sve manje žive prema načelima vjere koju deklarativno ispovijedaju.

Sve to zahtijeva pročišćenje mjesta i uloge vjere i religije u životu čovjeka i društva. Aktivna uloga Crkve tu ne bi smjela izostati. Bosansko-hercegovačko društvo je Crkvi izazov, ne samo zbog njezine potrebe i zahtjeva da se u njemu održi, nego i zbog naravi njezina posl-

anja. Jedno od temeljnih svojstava Kristove Crkve jest općeljudska otvorenost, uvažavanje i prihvaćanje različitosti. A u temelju toga odnosa je ona *savršena ljubav* kao poziv i izazov redovnicima ali i svima koji u Krista vjeruju. Življenje i kršćansko djelovanje u nacionalno i, pogotovo, vjerski izmiješanome bosansko-hercegovačkom društvu mnogima od nas je postalo besmisleno pa, gotovo, izdajnički. Međutim, bilo bi dostatno prisjetiti se samo najdirljivijih Isusovih pohvala vjere onih koji drugačije vjeruju (žena Feničanka, Samaritanac, Rimski satnik ...) pa da se prepozna važnost mjesta i uzvišenost poslanja Crkve u ovoj i zbog razlika vjere beznađem opustošenoj zemlji. K tome, kao da uporno zaboravljamo da smo mi potomci pogana. Bit spasonosno ako ne budemo li i pređi! Tu bi nam mogla pomoći dobro shvaćena i ostvarena nova evangelizacija!

5. Unutar crkvene rane - izazov novoj evangelizaciji

Ako bi se morala izdvojiti prvotna zadaća Katolička crkve u BiH a s njom i izazov novoj evangelizaciji pa s tim i redovnicima u njoj, bilo bi to, bez obzira na sve druge prioritete, nastojanje oko njezinoga ostanka i opstanka u ovoj zemlji. Bespredmetno bi bilo postavljati pitanja zašto su se Crkva i hrvatski narod našli u stanju u kojemu su danas i tražiti odgovore na ta pitanja. Mislim da nam je sam način postavljanja pitanja i davanja odgovora, i na planu unutar crkvenih odnosa, već donio više štete nego koristi. Međutim, kako god se stvari promatrale i postavljale, ostaje činjenica da se broj katolika u BiH iz godine u godinu smanjuje. Primjerice, u Vrhbosanskoj nadbiskupiji se broj katolika u 2012. godini smanjio za 3.055. Iz te činjenice proizlaze neke obveze za svakoga katolika i za Crkvu u cjelini. Ako je nova evangelizacija *novi pogled na budućnost Crkve*³⁰ valja nam se pitati kamo usmjeriti taj pogled i na koji način djelovati? Uvjeren sam da Crkva ostanku i opstanku Hrvata katolika u BiH ne može kvalitativno doprinijeti isklju-

28 ... teško je promišljati religijsko i etičko, kada je u pitanju aktualnost bosanskohercegovačkog društva, a ne dati za pravo francuskom filozofu Janu Baudrillardu, koji kaže da je zlo potpuno prirodno, dok je postojanje dobra u sferi čuda. D. Abazović, *Religija u tranziciji*, Sarajevo 2010. Rabić, str. 8.

29 *Vjera je ta koja spaja izvana a razdvaja unutar BiH. Ondje*, str. 10.

30 Kardinal D. Wuerl, *Izvoješće nakon rasprave na Sinodi*, na: bitno.net



čivim i izoliranim nastojanjem oko ovoga cilja. Naime, ljudi iz ove zemlje, Hrvati katolici prije svih, ne bježe toliko od materijalne bijede, nacionalne i vjerske ugroženosti koliko od razloga te bijede i diskriminacije. U ovoj zemlji su dovedene u pitanje one općeljudske vrednote bez kojih život postaje jedva moguć. Zato i poslanje Crkve poprima svoju specifičnu težinu. U tome ozračju nova evangelizacija bi uključivala i nastojanje oko općeljudskih a kroz to i temeljeno evanđeoskih vrednota. Imamo li hrabrosti glasno kazati da naš kršćanski odnos prema čovjeku ne može biti uvjetovan trenutnim položajem što ga Hrvati i katolici imaju u ovoj zemlji. Kao i to da naš odnos prema ovoj i našoj domovini ne može biti vezan isključivo za političke odnose u njoj jer to, zasigurno, ne bi bilo u skladu s kršćanskom antropologijom i socijalnim naukom Crkve. Evanđeoski kvasac istine o čovjeku, koji bi novom evangelizacijom valjalo ponuditi, može i treba doprinijeti ljudskim međuodnosima koji su preduvjet svih drugih odnosa. Svojim doprinosom kakvoći međuljudskih odnosa Crkva će doprinijeti ozdravljenju bosansko-hercegovačkoga društva a kroz to pomoći stvaranju uvjeta i za ravnopravniji položaj Hrvata katolika. Čini mi se da bi nam cjelovitije čitanje Evanđelja, to jest nova evangelizacija mogla pomoći shvatiti da se opće i posebno ne isključuju nego dopunjuju i omogućavaju.³¹ To će reći da naše evanđeosko zalaganje za dobrobit ove zemlje i ljudi u njoj ne umanjuje nego konkretizira našu ljubav prema vlastitome narodu i doprinosi stvaranju uvjeta za njegov ostanak i opstanak! Jasno, kao što je strpljivost osnovno mjerilo snage, tako je i mjera mjerilo mudrosti. U ovome kontekstu je neophodno trajno se podsjećati na Isusovu pouku da budemo mudri kao zmije a bezazleni kao golubovi.³² Bezazlenost nas osposobljava za otvorenost prema drugima a mudrost uči da to ne može biti činjeno tako da bude na štetu ljubavi prema onome što jesmo i komu pripadamo. Nerijetko mi se čini da ne pravimo razliku između naivnosti i bezazlenosti! Upravo vrijeme rata i poraća nam to bolno pokazuje, kako na političkome, tako na crkvenome polju djelovanja.

Međutim, da bi se kvalitetno angažirala u

društvu i zasjeočila općeljudske vrijednote Evanđelja i potvrdila vjernost sebi, Crkva bi svoje unutar crkvene odnose, u duhu nove evangelizacije, mora sve više uskladiti s Evanđeljem. Nisu potrebne dubinske analize da bi se uočila potreba evangelizacije unutar crkvenih odnosa, uključujući i njihovu redovničku sastavnicu. Možda je potrebno puno više hrabrosti da bi se to priznalo! Našemu mentalitetu je svojstveno ne otvarati teška pitanja i ne dirati bolne rane. Barem ne tamo gdje bi to bilo potrebno i korisno i od strane onih čija je to prvotna zadaća. Ali ih, zato, s lakoćom otvaramo i po njima kopamo tamo gdje više šteti nego koristi. Veliki znak vjere i evanđeoske hrabrosti bi bilo nastojanje da se dogodi obrat. To jest da se teška pitanja otvaraju i u duhu vjere raspravljaju tamo gdje ih je moguće, ako ne rješavati, onda, barem, smisleno i s vjerom podnositi. Smatram sretnom okolnošću već ustaljenu praksu zajedničkih radnih susreta članova BK i Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH. To je mjesto na kojemu je potrebno i moguće raspravljati pitanja odnosa redovnika i biskupa ordinarija i davati odgovore na konkretne teškoće. Nema veće štete od one kada se dar bogatstva prometne u nesreću siromaštva! To se, možda, i može dogoditi bez osobne krivnje ali nikako bez štete za opće dobro, u ovome slučaju za Narod Božji. Da bi se Bogom dano bogatstvo očuvalo i dobro duša zaštitilo, trebat će svestranoga iskrenog nastojanja da bi se došlo do koncilskoga sklada između autonomije i uključenosti te poštovanja i prihvaćanja. Edino je tako moguće ozdravljati od bahatosti i isključivosti na jednoj i podaništva i poltronstva na drugoj strani.

Osim pitanja načelnoga odnosa redovnika prema dijecezanskome kleru koji, uvelike, registrira i prati modalitet i tonalitet odnosa redovništva i hijerarhije, zadnja desetljeća su izrodila i neke druge i drugačije odnose pred kojima se, opet poradi vjerodostojnosti, ne bi smjele zatvarati oči i ne otvarati usta. U ovome ratu je kulminirala jedna dodatna opasna podjela Crkve u BiH. To je ona regionalna koja je, za trenutak, gotovo nadrasla i potisnula onu između redovničkih i dijecezanskih svećenika. I dok je razlog onaj prvoj pseudo crkvene,

31 Usp. Mk 9, 40.

32 Usp. Mt 10, 16.



ovoj drugoj je čisto političke naravi. U prvoj su se redovnice različito svrstale. U drugoj su, uglavnom, slijedile crtu razdvajanja. Povremeno iskrenje u medijima ukazuje na dubinu jaza. Ne vjerujem da bi ova podjela mogla biti otklonjena nekim sladunjavim pozivima a još manje ishitrenim djelovanjem. Zasigurno će trebati vremena a i izvanjske okolnosti će, uvjeren sam, sve više pozitivno djelovati. Međutim, pozitivan primjer i ciljano djelovanje crkvenih i redovničkih poglavara ne bi ostalo bez učinka.

Želio bih ukazati na još jedan odnos unutar naroda Božjega a koji bi, vrlo brzo, mogao očitovati svoje negativne učinke i pretvoriti se u zapreku novoj evangelizaciji. A držim da su upravo redovnici i redovnice pozvani na tome području dati svoj pozitivan primjer. To je odnos klerika i posvećenih osoba, na jednoj, i laika, na drugoj strani. Te, još, važniji odnos muškaraca i žena! I u ovoj točki su nas učinci Sabora, kako oni pozitivni, tako oni negativni, zaobišli. Ova Crkva ima još, ali bojim se, malo vremena da razvoj tih odnosa usmjeri u evanđeoskome duhu.

Nakon što pokaže više pozornosti i zauzetosti za ova, čini mi se, temeljna pitanja ili, ako hoćete, opredjeljenja u kojima se dokazuje ljudska zrelost i crkvena ukorijenjenost, Crkva u BiH i redovnici u njoj će moći vjerodostojnije i plodnije provesti novu evangelizaciju na onim poljima i pitanjima na koja upućuju i upozoravaju smjernice opće Crkve i napose Poruka Sinode. U njihovu središtu su dva temeljna zahtjeva i cilja nove evangelizacije, a to su *voditi muškarce i žene našeg vremena Isusu* jer tako, kao kršćani, izvršavamo svoje temeljno poslanje i odgovaramo na *potrebu oživljavanja vjere koja je u opasnosti zatamnjenja*.³³ Redovnici će, po uzoru na božanskog Učitelja, u okviru ovoga temeljnog kršćanskog poslanja i služenja čovjeku naći snaga i prostora za svjedočanstvo povlaštene blizine i solidarnosti sa slabima, siromasima i onima koji su životom ranjeni. Time će, na najbolji način, potvrditi autentičnost življenja vlastitoga poslanja ali i nove evangelizacije.³⁴ Nova evangelizacija u BiH bi ostala

manjkavom ako bi u ovoj Crkvi ponestalo iskrenih zagovornika a napose djelatnika praštanja i pomirenja među ljudima i narodima ali i Crkvama i religijama. To će biti mučan i dugotrajan proces. Međutim, moralna je obveza živuće generacije snagom vjere otvarati taj proces. Žive rane mogu doticati samo oni u čijim srcima plamsa ljubav prema čovjeku. A ljubav uvijek nalazi načina koji raspršuje sumnje i otklanja nepovjerenje. Samo u ozračju iskrenoga prihvaćanja čovjeka jer je čovjek, dijete Božje moguće je otvarati, tako potrebne, prostore životnoga dijaloga s vjerama i kulturama. Ja bih ovo vidio kao specifično polje nove evangelizacije Crkve u BiH!

Zaključak

Držim da bi Katolička crkva u BiH, a s njom i u njoj i redovnici, s posebnom pozornošću trebala prihvatiti upozorenje Poruke Sinode da *je naša dužnost pobijediti bojazan vjerom, obeshrabrenje nadom i ravnodušnost ljubavlju*.³⁵ Bojati se kako nema puno mjesta na kugli zemaljskoj na kojima ljudi toliko trebaju istinske vjere, čvrste nade i nepatvorene ljubavi kao u BiH! Ne poznajem ni jednu redovničku karizmu koja, na ovaj ili onaj način, ne bi sadržavala ovo troje. I površnim poznavanjem stanja Crkve u BiH, znam da ona bez redovnika ne bi bila u stanju ni izbliza odgovoriti ovom duboko evanđeoskome pozivu. Tijekom susreta europskih i afričkih biskupa priupitao me jedan biskup za teškoće koje Crkva u BiH ima s redovnicima. Odgovorio sam mu da, između ostalih, imamo i pastoralnih nesporazumima sa redovnicima. Ali sam nadodao da bismo imali puno više teškoća, pa i onih pastoralnih, kada ne bismo imali redovnika. Kao završetak ovih mojih natuknica o ulozi redovnika u novoj evangelizaciji, držim korisnim naglasiti ono što, zasigurno, svi znamo. A to je potreba veće svijesti o naravnoj međuovisnosti i skladu između punine života, snage i prosperiteta redovničkih zajednica i uspješnosti poslanja Crkve u BiH. Na temelju saborske nauke, teologija naglašava da je *dobro Crkve svrha i najviše pravilo posvećenoga života*³⁶ te da *biskupi, promičući redovnički život, vrše svoju iskon-*

33 Poruka Božjem narodu ... br. 2.

34 Onđje, br. 12.

35 Onđje, br. 5.

36 J. Galot, *Redovnici i obnova*, Zagreb, 1973., str. 40



*sku pastoralnu zadaću.*³⁷ Stoga je prvi preduvjet nove evangelizacije, ali i našega opstanka, izlazak iz lažne dileme da bi vodstvu Crkve bilo lakše bez redovnika a redovnicima bez crkvenih pastoralnih normi koje ih obvezuju i biskupa kojima su u pastoralu posve podređeni. Naime, samo svijest o posvemašnjoj međusobnoj upućenosti i identičnosti cilja može otkloniti napast da nam i Evanđelje postane sredstvo crkvene i društvene nadmoći pojedinaca ili zajednica.

Katolička crkva u BiH i redovnici u njoj imaju, istina, tešku ali slavnu prošlost. Nikome ne treba dokazivati da nam sadašnjost a, čini se, ni budućnost, bar za skoro vrijeme, neće biti vedrije. Ali prošlost uči da nam je Bog uvijek davao dostatno snage da se breme života

iznese i baklja vjere preda dalje. Stoga mi se čini da bi našu novu evangelizaciju, u užemu, unutar crkvenomu značenju, valjalo shvatiti i prihvatiti kao obnovljenu vjernost našoj prošlosti tako da preraste u posredovanje postojanosti vjere otaca naraštaju njihovih sinova. To na još izraženiji način vrijedi za vas redovnike i redovnice. Ništa od karizmi vaših utemeljitelja nije danas manje potrebno čovjeku i Crkvi u BiH nego je to bilo u vremenima vašega nastanka. Valja to samo u duhu zahtjeva nove evangelizacije pretvoriti u *življenje prema prilikama mjesta i vremena* i to s novim žarom, metodama i izričajima.

³⁷ Kongregacija za redovnike i ustanove posvećenog života i Kongregacija za biskupe, *Mutuae relationes*, 9c, u: *Enchiridion vaticanum*, VI/603.



Nastupno Misno slavlje nuncija Pezzuta u sarajevskoj katedrali

U nedjelju, 17. veljače u sarajevskoj katedrali Srca Isusova novi apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini i u Crnoj Gori nadbiskup Luigi Pezzuto (Luidi Pecuto) predvodio je nastupnu Svetu misu u zajedništvu s nadbiskupom metropolitom vrhbosanskim kardinalom Vinkom Puljićem, s biskupom banjolučkom i predsjednikom Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. dr. Franjo Komaricom te s pomoćnim biskupom banjolučkim mons. dr. Marko Semrenom i uz suslavlje šesnaest svećenika. Sudjelovao je i veći broj časnih sestara raznih družbi među kojima i sestra Ivanka Mihaljević, provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki i predsjednica Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH, te s. Terezija Karača, provincijalna glavarica sestara milosrdnica Provincije Majke Divne – Sarajevo. Tijekom Euharistijskog slavlja asistirali su bogoslovi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa predvođeni mons. mr. Tomom Kneževićem, a na Misi je sudjelovala cijela bogoslovna zajednica na čelu s poglavarima.

Pozdrav svima uputio je kardinal Puljić izražavajući radost što mogu slaviti Euharistiju s novim nuncijem Pezzutom te s njime i za njega moliti. „Dragi apostolski nuncije nadbiskupe Luigi Pezzuto, dobro došli u Bosnu i Hercegovinu, u Sarajevo, u ovu prvostolnicu! Pozdravljam Vas i želim da istinski s nama i molite i naviještate evanđelje te hrabrite ovu Crkvu na prostorima Bosne i Hercegovine. U Vama gledamo produženu ruku Svetog Oca. Iako 28. veljače odstupa od svoje apostolske službe kao rimski biskup, mi smo posebno zahvalni Bogu što smo živjeli u vremenu kad je on vodio Petrovu lađu kroz ova teška vremena“, kazao je kardinal Puljić ističući da će svi, zajedno s nuncijem Pezzutom, uputiti molitve zahvale i blagoslova za papu Benedikta XVI., ali i moliti da, nakon njegova odstupanja Duh Sveti djeluje u Crkvi kako bi po Božjem nadahnuću izabrali novog papu. „Vaše veliko iskustvo kao apostolskog nuncija u raznim državama svijeta dobro će doći ovoj zemlji koja živi svoja teška vremena – nestabilna, nesigurna, neriješena. Vi ćete sigurno biti glasnik mira, glasnik pravde, glasnik jednakih prava u ovoj

zemlji. Zato smo radosni što ste s nama i što s nama zajedno želite ohrabriti ovu krajevnu Crkvu u Bosni i Hercegovini. U ime svih prisutnih izričem Vam iskrenu dobrodošlicu“, kazao je kardinal Puljić.

U prigodnoj propovijedi nuncij Pezzuto je rekao da se raduje što je na početku svoje nove misije povezan sa svima u prelijepoj katedrali, posvećenoj Srcu Isusovu i da zajedno mogu slaviti Gospodina i zahvaljivati mu. „Na ovom našem prvom molitvenom susretu oko oltara Gospodnjeg, izričem zahvalnost Svetom Ocu što mi je povjerio važnu i delikatnu zadaću njegova predstavnika u Bosni i Hercegovini i čast mi je prenijeti svima vama posebni blagoslov Svetoga Oca“, rekao je nuncij Pezzuto te istaknuo da Sveta Stolica nije nikako zaboravila zalaganje koje je poduzeo blaženi papa Ivan Pavao II. 13. travnja 1997, kada je pred odlazak u Vatikan iz države Bosne i Hercegovine obećao svim stanovnicima Bosne i Hercegovine: „Niste napušteni. S vama smo. Bit ćemo s vama još više. U duhu ostajem s vama. Ostajem u duhu s vašim obiteljima i s vašim zajednicama!“ Naglasio je kako je neprekidni niz papinskih predstavnika u Bosni i Hercegovini jasan je znak vremenskog kontinuiteta u tom zalaganju. „Došao sam među vas s dubokom duhovnom radošću“, kazao je nuncij Pezzuto upućujući pozdrav kardinalu Puljiću, biskupima Komarici i Semrenu, svećenicima, redovnicima, redovnicama i svoj dragoj braći i sestrama koji su mu se pridružili na Svetoj misi da zazovu svjetlo i pomoć Duha Svetoga na početku njegove službe u krajevnoj Crkvi u Bosni i Hercegovini, posebno u Godini vjere.

„Sa strepnjom počinjem veoma zahtjevnu službu u državi koja puno znači Svetoj Stolici, a takva je Bosna i Hercegovina“, rekao je nuncij Pezzuto naglasivši da se uzda u pomoć Gospodinovu i podršku svih koji će ga pratiti molitvama kako bi mogao davati najbolje što posjeduje u obavljanju poslanja koje mu je povjerio Sveti Otac. „Zagovor i zaštita Blažene Djevice Marije i zaštitnika Bosne i Hercegovine sv. Ilije omogućit će mi da se zajedno s vama sučelim s izazovima pred kojima stoji



ova država i krajevna Crkva u njoj“, kazao je nuncij Pezzuto. Potom je protumačio evanđeoski misni odlomak koji prikazuje jednu od najtajnovitijih zgoda Isusova života: kušnju kojoj je bio izložen u pustinji uz uplitanje đavla. „Zgoda o Isusovoj kušnji potiče nas da razmišljamo o svojim kušnjama. Za razliku od Isusa svi smo mi skloni zlu i trebamo se stalno boriti protiv svojih mana. Trebamo se braniti oružjem koje nam stoji na raspolaganju, a to su poniznost, ljubav i molitva“, pojasnio je nuncij Pezzuto.

Podsjećajući da se nalaze u Godini vjere kada su pozvani uporno otkrivati kako se prava i autentična vjera otvara ljubavi, nuncij Pezzuto je naglasio da se vjera u stvari ne svodi na filozofiju ili apstraktnu misao. „Kršćanska vjera treba se nužno pretvarati u djela ljubavi. Ako u svom iskustvu vjere susretnemo Boga, iz toga susreta nije moguće isključiti čovjeka. Ako primijetimo da u našoj vjeri nedostaje takva otvorenost za ljubav, trebamo zaključiti da naša vjera nije autentična; nije istinski kršćanska“, rekao je nuncij Pezzuto zaželjevši cijeloj krajevnoj Crkvi na početku svoje službe u Bosni i Hercegovini „da ovo dragocjeno vrijeme žive oživljavajući vjeru u Isusa, da gaje lju-

bav prema Bogu Ocu koja se služiteljski otvara prema svima onima što će ih susretati na svom životnom putovanju“.

Tijekom Mise pjevao je Katedralni mješoviti zbor „Josip Stadler“ pod ravnanjem vlč. Marka Stanušića.

Sveti Otac Benedikt XVI. imenovao je 17. studenog 2012. nadbiskupa Luigija Pezzuta apostolskim nuncijem u Bosni i Hercegovini i u Crnoj Gori. Mons. Luigi Pezzuto rođen je 30. travnja 1946. godine u Squinzanu (Skvincano) u Italiji. Za svećenika je zaređen 25. rujna 1971. godine, doktor je teologije. U diplomatskoj službi Vatikana je od 1. travnja 1978. godine i službovao je u Papinskim predstavništvima u: Gani, Paragvaju, Novoj Gvineji, Brazilu, Senegal, Ruandi i Portugalu. Otpravnikom poslova ad instar u Apostolskoj nuncijaturi u Kongu i u Gabonu, imenovan je 18. listopada 1995., a 7. prosinca 1996. apostolskim nuncijem u istim državama. Dana 22. svibnja 1999. godine imenovan je apostolskim nuncijem u Tanzaniji a 2. travnja 2005. apostolskim nuncijem u El Salvadoru i s te službe dolazi u Bosnu i Hercegovinu. Od stranih jezika govori: francuski, španjolski, portugalski i engleski.

(kta)

Susret članova župnih vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

9. ožujka 2013.

U dvorani Pavla VI. u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu, 9. ožujka 2013 održan je susret članova Župnih pastoralnih i Župnih ekonomskih vijeća Vrhbosanske nadbiskupije. Sudjelovalo je oko 300 vijećnika koji su pristigli iz svih dijelova nadbiskupije.

Na početku susreta sudionike je pozdravio generalni vikar mons. mr. Luka Tunjić napomenuvši da se nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić nalazi u Rimu radi konklava tijekom kojih će biti izabran novi papa. Podsjetio je da se nalaze u Godini vjere te da su u tijeku pripreme za Sinodu Vrhbosanske nadbiskupije što je i razlog da je za ovaj susret izabrana tema: „Sinoda Vrhbosanske nadbiskupije pred izazovom nove evangelizacije“.

Predavanje na spomenutu temu održao je profesor na Katoličkom bogoslovnom fakulte-

tu vlč. dr. Mario Bernadić istaknuvši važnost Sinode koja će biti pripremana nekoliko godina i koja će imati za cilj utvrđivanje vjere i nastojanje oko jedinstva cjelokupne mjesne Crkve. Kazao je da je komunizam bio opasan za vjernike te da kapitalizam nije ništa manje opasan. „Za ovo novo vrijeme, koje je izazovno i opasno, trebamo učvrstiti svoju vjeru i naći nove putove za rast naše vjere“, istaknuo je profesor dr. Bernadić.

Zahvalivši dr. Bernadiću na izlaganju, pastoralni vikar mons. Bosiljko Rajić spomenuo je tri cilja o kojima bi mogli razmišljati, kako ih provesti u župnim zajednicama. Prema njegovim riječima, prvi cilj je nova evangelizacija, o kojoj je govorio i prof. Bernadić, a koju treba prihvatiti i primijeniti u župnim zajednicama. Kao drugi cilj naveo je rast u vjeri i ostvariva-



nje tog rasta u obiteljima i župnim zajednicama. „Ovaj poziv nam dolazi iz poruke pape Benedikta XVI. koji je uputio u ovoj Godini vjere prigodom njezina proglašenja potičući na ponosno i hrabro svjedočenje vlastite vjere“, kazao je mons. Rajić dodajući da treći cilj jest ostvarenje i doprinos Župnih pastoralnih i Župnih ekonomskih vijeća u župnim zajednicama na tom planu.

Usljedi je diskusija na temu spomenutih ciljeva tijekom koje su vijećnici istaknuli važnost duhovne obnove, odgoja djece i mladih i stalni napor oko svjedočenja svoje vjere u sredini u kojoj žive. Razmišljali su i o vlastitoj ulozi koju bi mogli preuzeti kako bi doprinijeli rastu župne zajednice. Rečeno je da i danas treba produbljivati vlastitu vjeru i naviještati je u svakodnevnicima.

Tijekom susreta iznesene su razne ideje o načinu na koji bi vijeća mogla doprinijeti rastu vjere pred današnjim izazovima u kojima se Crkva nalazi. Vijećnici su pokazali svijest da su i oni pozvani, predvođeni svećenicima, raditi na još boljoj organiziranosti u župnim zajednicama i naviještanju radosne vijesti u svojim sredinama.

Nakon radnog dijela, vijećnici su sudjelovali na Svetoj misi u katedrali Srca Isusova. Euharistiju je predvodio mons. Tunjić uz suslavlje 38 svećenika. U prigodnoj propovijedi pozvao je sve da ispituju svoju vjeru i naprave korak u pravcu osobnog obraćenja i osobnog dodatnog napora u shvaćanja nove evangelizacije. „Na-

dam se da smo svi svjesni da naše vjere i nove evangelizacije nema bez osobe Isusa Krista. Bez milosti osobnog upoznavanja Isusa Krista i to kontinuiranog upoznavanja i svakodnevnog odnosa s Njim. Najvažniji je zapravo osobni susret s Kristom, osobno iskustvo Boga“, istaknuo je mons. Tunjić.

„Godina vjere koju nam je, kao milosno vrijeme proglasio papa Benedikt XVI., idealno je vrijeme za traženje i nalaženje sebe, za propitivanje svoje vjere, svog odnosa prema Bogu i bližnjima. To je poklonjeno vrijeme za izvlačenje bogatstva iz Božje riznice, i to onog bogatstva koje će oplemeniti naše živote, učvrstiti i ojačati našu vjeru. Koje će nam dati snagu, da onu ljubav i sreću koju sam u molitvenom susretu s Kristom osjetio, trajno živim i drugima svjedočim. Tada ćete sigurno i kao vijećnici u svojim župama lakše prihvaćati sve poticaje i svesrdnije surađivati sa župnikom i cijelom župnom zajednicom, na vaše osobno duhovno dobro ali i na dobro svih vjernika. To uporno traženje i susretanje s Bogom, otvorenost poticajima Njegova Duha te autentično življenje i svjedočenje svoga kršćanstva je zapravo nova evangelizacija“, kazao je mons. Tunjić.

Poslije Svete mise bila je zajednička okrjepa i druženje koje je bilo prigoda da vijećnici izmijene misli i ideje te da jedni druge pobliže upoznaju.

(Mons. Bosiljko Rajić/kta)

Novo vodstvo Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH

Jedanaesta izborna skupština Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine (KVRPP BiH) održana je 9. ožujka na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. Skupštinom je predsjedala predsjednica Konferencije s. Ivanka Mihaljević.

Na Skupštini su sudjelovali svi provincijalni poglavari i poglavarice sa sjedištem u BiH te devet predstavnika muških i ženskih redovničkih zajednica čiji članovi djeluju u Bosni i Hercegovini, s provincijalnim sjedištem izvan BiH. Na Skupštini je sudjelovao apostolski nuncij u BiH nadbiskup Luggi Pezzuto, delegat Biskupske konferencije BiH vrhbosanski

pomoćni biskup dr. Pero Sudar te predstavnica Hrvatske Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica provincijalna glavarića sestara Uršulinki s. Jasna Lučić.

Nakon uvodnih riječi s. Ivanke Mihaljević te pozdrava biskupa Sudara uslijedilo je predavanje na temu „Redovnici i nova evangelizacija“. U svom predavanju biskup Sudar je kroz pet točaka približio važnost i ulogu redovništva u novoj evangelizaciji. Govoreći općenito o novoj evangelizaciji, te o redovnicima u novoj evangelizaciji, stanju Crkve u BiH, stanju bosansko-hercegovačkog društva kao i unutar crkvenom stanju koje je ujedno i izazov nove



evangelizacije, biskup Sudar je istaknuo kako je uspjeh nove evangelizacije prvenstveno vezan za stanje duha u samoj Crkvi jer, da bi evangelizirala, Crkva, to jest njezini članovi, trebaju biti evangelizirani. "Katolička crkva u BiH i redovnici u njoj imaju, istina, tešku ali slavnu prošlost. Nikome ne treba dokazivati da nam sadašnjost a, čini se, ni budućnost, bar za skoro vrijeme, neće biti vedrija. Ali prošlost uči da nam je Bog uvijek davao dostatno snage da se breme života iznese i baklja vjere preda dalje. Stoga je dobro novu evangelizaciju, u užem, unutar crkvenom značenju, shvatiti i prihvatiti kao obnovljenu vjernost našoj prošlosti tako da preraste u posredovanje postojanosti vjere otaca naraštaju njihovih sinova. To na još izraženiji način vrijedi za vas redovnike i redovnice. Ništa od karizmi vaših utemeljitelja nije danas manje potrebno čovjeku i Crkvi u BiH nego je to bilo u vremenima vašega nastanka. Valja to samo u duhu zahtjeva nove evangelizacije pretvoriti u življenje prema prilikama mjesta i vremena i to s novim žarom, metodama i izričajima" istaknuo je biskup Sudar.

Apostolski nuncij u BiH mons. Luigi Pezzuto u svom obraćanju sudionicima Skupštine izrazio je radost i zahvalnost zbog susreta i upoznavanja predstavnika različitih redovničkih zajednica u BiH te osvrnuvši se na temu Skupštine istaknuo kako je za novu evangelizaciju neophodno crkveno zajedništvo i osjećaj crkvenosti.

Usljedilo je euharistijsko slavlje koje je predslavio apostolski nuncij u BiH u suslavlju s mons. Perom Sudarom, provincijalom Bosne

Srebrene fra Lovrom Gavranom, provincijalom Hercegovačke franjevačke provincije fra Ivanom Sesarom, gvardijanom Franjevačke teologije fra Milom Babićem te prezbiterima članovima Konferencije i profesorima Franjevačke teologije u Sarajevu. Svečano euharistijsko slavlje pratio je skladnim pjevanjem zbor franjevačkih bogoslova pod ravnanjem fra Emanuela Josića.

U popodnevnom radu pročelnici povjerenstava koja djeluju pri KVRPP BiH podnijeli su izvješća. Usljedilo je trogodišnje izvješće o radu i aktivnostima Konferencije koje je izložila predsjednica s. Ivanka Mihaljević.

U izbornom dijelu Skupštine za novog predsjednika Konferencije izabran je fra Lovro Gavran provincijal Franjevačke provincije Sv. Križa Bosne Srebrene, a za dopredsjednicu s. Franka Bagarić provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki provincije Sv. Obitelji.

Novi predsjednik Konferencije fra Lovro Gavran rođen je 1954. u Velikom Prnjavoru, kod Doboja. Franjevačku klasičnu gimnaziju završio je u Visokom, teologiju u Sarajevu, a za svećenika je zaređen 1981. u Đakovici na Kosovu. Vršio je službe župnog vikara, župnika, gvardijana, definitora i zamjenika generalnog delegata Franjevačkog reda za Albansku franjevačku provinciju, te jedno vrijeme predavao dogmatiku na Nacionalnom katehetskom institutu u Skadru. Na Provincijskom kapitulatu 2009. izabran je za provincijala Franjevačke provincije Sv. Križa Bosne Srebrene.

(kta/kvrppbih)

Kardinal Vinko Puljić o novoizabranom papi Franji

„Za mene su ovo ponovno bile duhovne vježbe u kojima sam doživio Crkvu iznutra koja je sasvim nešto drugo od onog što svjetovni mediji objavljuju. Katolička Crkva nije vezana ni za kontinent ni za narod. I to je upravo odisalo kroz cijelo vrijeme naših razmišljanja i kroz vrijeme izbora. Sigurno, ovaj papa dolazi izvan Europe, na svoj način posebno iz kontinenta na kojem se nalazi najveći broj katolika. Uzima ime Franjo, a prvi je papa isusovac. To je vrlo znakovito, a posebno će to biti vrlo znakovito i za isusovce i za franjevce, i za cijelu Južnu Ameriku, zapravo i za cijeli svijet. Papa koji vodi

Crkvu Katoličku, koja nije zatvorena u jedan kontinent, nego postoji za cijeli svijet.“ Ovako je izbor novoga pape u ekskluzivnom razgovoru za HKR komentirao nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić.

Osvrćući se na papinu spontanost i poniznost u prvom obraćanju „gradu i svijetu“, kardinal Puljić je dodao: „Vjerujem da čovjek koji je proživio sa svojim narodom siromaštvo i koji na svoj način preživljava siromaštvo, odgojen je u tom duhu da ima srce za čovjeka, ne da bude ukalupljen. Vjerujem da je to odmah pokazao nakon pristanka sinoć u Sikstinskoj



kapeli. Odmah se vidjelo na njemu da on zauzima jasan stav, čovjek je Crkve, čovjek Kristov, čovjek vjere, čovjek molitve, posebno je Gospin čovjek, i on će sigurno iz tog duha pobožnosti itekako imati srca za čovjeka.“

Što je papa Franjo rekao kardinalu Puljiću sinoć u Sikstinskoj kapeli, kada su mu svi kardinali dolazili osobno i obećali poslušnost? „Čim sam mu prišao odmah me pozdravio ovim riječima: „A ti si iz trpeće Crkve“. Dakle - čim je to rekao bez ikakvog mog predstavljanja - zna odakle dolazim. Iako nismo dugo razgovarali, samim time što je rekao to iz 'Crkve mučenika, trpeće Crkve' odmah mi je bilo jasno da ima razumijevanja za našu situaciju.“

Što je kardinal Puljić rekao novome papi? „Zaželio sam mu snagu Duha Svetoga da može kao papa odgovoriti u ovom vremenima vodeći Crkvu, jer ovo su zaista izazovna vremena za Crkvu kada treba Crkva ponovno hrabro, vjerodostojno naviještati i svjedočiti.“

Iako iščekujemo papino tumačenje imena Franjo koje je uzeo, kardinal Puljić misli da je time želio uputiti posebnu poruku franjevačkom redu, ali i cijeloj Katoličkoj Crkvi: „u jednostavnosti naviještati i svjedočiti evanđelje. To je zapravo i smisao njegova nastupa u koj-

em je pokazao da upravo takav želi biti.“

Kardinal Puljić komentira i intenzivnu molitvenu potporu cijele Crkve koja je pratila kardinale u izboru 266. pape: „Od najmanjeg čovjeka pa do najviših crkvenih struktura, svi su bili uključeni u tu molitvu. I mislim da sam ovaj puta u konklavama osjetio veću molitvenu povezanost, nego u onima 2005., posebno kroz tolike poruke i e-mailove koje sam dobio prije ulaska u konklave, tako da sam prema tome mogao zaključiti koliko su ljudi senzibilizirani za molitvu, da istinski Duh Sveti djeluje. I to što su molili to su i izmolili.“

Na kraju je još komentirao koliko profil pape Franje odgovara onome što je o novome papi uoči izbora rekao dekan Kardinalskog zbora Angelo Sodano na misi „pro eligendo Pontifice“? „I jest bit jednoga pape da sam ispovijedi vjeru - Ti si Krist, Sin Boga živoga - i da sam utvrdi braću u vjeri. To je profil pape i zato smatram da je ovaj Papa dovoljno hrabar da unatoč svim izazovima - velikim i ne baš bezazlenim - međutim snaga vjere može nadići sve te izazove i Crkva će pobijediti svjedočeći i ostajući vjerna Bogu.“

(kta/hkr)

Svećeničko ređenje 2012. godine u Sarajevu

U petak, 29. lipnja u sarajevskoj katedrali Presvetog Srca Isusova u Sarajevu uzoriti kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski, tijekom svečanog Misnog slavlja, u koncelecijaciji četrdeset svećenika, zaredio je trinaest đakona za svećenike, od kojih četvoricu za Vrhbosansku nadbiskupiju i devetoricu za Franjevačku provinciju Bosnu Srebrnu.

Na početku Misnog slavlja kardinal Puljić je pozdravio ponajprije provincijala franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Lovru Gavrana, zatim braću misnike, profesore Katoličkog bogoslovnog fakulteta i Franjevačke teologije u Sarajevu te odgojitelje dviju Bogoslovija, župnike župa iz kojih dolaze ređenici, roditelje i rodbinu kandidata te bogoslove, časne sestre i sve vjernike. Čestitao je imendan svima koji za svoga zaštitnika imaju sv. Petra ili sv. Pavla, a čestitku je uputio i svećenicima koji toga dana slave obljetnicu svoga ređenja.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je govorio o pripravi održavanja sinode Vrhbosanske nadbiskupije. Istaknuo je da geslo priprave i proslave Sinode izabran u duhu apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla te poziva pape Benedikta XVI. cijeloj Crkvi na novu evangelizaciju: „Sve obnoviti u Kristu“(usp. Ef 1, 10). „Nakon ratnih stradanja i poratnih nastojanja, osjećam potrebu zajednički tražiti rješenja kako bi ova izranjena mjesna Crkva vrhbosanska pronašla snagu i radosnu nadu za ostanak i opstanak na ovim prostorima“, kazao je kardinal Puljić. Pojasnivši definiciju biskupijske Sinode prema Zakoniku kanonskog prava, napomenuo je da je želja vrhbosanske Crkve okupiti se na nadbiskupijskoj Sinodi, upoznati dublje svoju stvarnost te u osluškivanju razmišljanja vjernika, svećenika, redovnika i redovnica, prosuđivati znakove vremena. Kazao je da će se tijekom Sinode, kroz promatranje po-



ratnih prilika na teritoriju Vrhbosanske nadbiskupije kao i katoličke tradicije te velikog utjecaja sekularizma, tražiti rješenja utemeljena na vjeri i nadi u uskrslog Krista i cjelokupnom naku Crkve. Izrazivši želju da župe iznova otkriju svoje mjesto u vrhbosanskoj Crkvi i aktivno sudjeluju u zajedničkom poslanju, pozvao je da se po župama, obiteljima, samostanima i crkvenim odgojnim zavodima moli za uspjeh Sinode kako bi se na taj način doprinosilo ostvarivanju njezina zacrtanog programa. Kazao je da će u tom molitvenom zajedništvu župnici predvoditi svoje župne zajednice te pomoći u odabiru članova za pripreme i radne komisije zadužene za promišljanje pojedinih pitanja i općeg doprinosa radu Sinode.

Obraćajući se potom ređenima, potaknuo ih je da njihovo današnje „evo me“ bude istinsko svjedočanstvo vjere. Navodeći primjer sv. Petra, potaknuo ih je da se od Krista ne daju odijeliti i onda kad osjećaju svu svoju slabost te da svjedoče da Krista vole i iz te ljubavi hrabro kroče, križ nose i ne boje se žrtve. Izrazivši mišljenje da živimo u vremenu u kojem se Crkvi želi oduzeti kredibilitet svećeničkog poslanja, ređenike je pozvao na hrabro svjedočenje i stupanje Kristovim stopama, kako bi po njima Riječ Božja istinski bila prisutna u ovim vremenima i na ovim prostorima. Vjernike je pozvao da svećenike prate svojom molitvom „kako oni nikad ne bi osramotili Onoga koji ih je pozvao i darovao im ovo veliko povjerenje“. Obrativši se na kraju nazočnim bogoslovima, potaknuo ih je da se odupru svakodnevnim unutrašnjim kušnjama i izazovima svijeta, te ih je pozvao da u današnjem ređenju vide svoje ohrabrenje.

Nakon propovijedi uslijedio je obred ređenja.

Tijekom Mise pjevao je zbor bogoslova Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa „Stjepan Hadrović“ pod ravnanjem vlč. Marka Stanušića.

Po završetku Euharistijskog slavlja nastavljeno je druženje oko obiteljskog stola u dvjema Bogoslovijama.

Za Vrhbosansku nadbiskupiju za svećenike zaređeni su sljedeći đakoni: 1. vlč. Miodrag

Brkan (župa Presvetog Trojstva - Novi Travnik), 2. vlč. Josip Budimir (župa Uzašašća Gospodinova - Novi Travnik), 3. vlč. Goran Kosić (župa Imena Marijina - Oštra Luka-Bok), 4. i vlč. Ivan Rako (župa Uzašašća Gospodinova - Novi Travnik).

Kandidati zaređeni za svećenike za Franjevačku provinciju Bosnu Srebrenu su: 1. fra Miroslav Jonjić (župa sv. Mihovila arkandela - Ovčarevo), 2. fra Nikola Kozina (župa sv. Juraja mučenika - Vitez), 3. fra Ivica Matišić (župa Uznesenja Blažene Djevice Marije - Gornji Vakuf-Uskoplje), 4. fra Željko Nikolić (župa sv. Petra i Pavla - Tuzla), 5. fra Stjepan Pavličević (župa Uznesenja Blažene Djevice Marije - Rama-Ščit), 6. fra Jurica Periša (župa Svih Svetih - Livno), 7. fra Robert Slišković (župa Uznesenja Blažene Djevice Marije - Kreševo), 8. fra Ivica Tomas (župa Uznesenja Blažene Djevice Marije - Osova) i 9. fra Nikica Tomas (župa Uznesenja Blažene Djevice Marije - Osova).

Na kraju Mise kardinal Puljić je ređenima podijelio dekrete kojima ih imenuje na sljedeće službe: fra Miroslava Jonjića za župnog vikara u Osovi; fra Nikolu Kozinu za župnog vikara u Busovači; fra Željka Nikolića za župnog vikara u Sivši; fra Stjepana Pavličevića za župnog vikara u Vitezu; fra Juricu Periša za župnog vikara u Podmilačju; fra Ivicu Tomasa za župnog vikara u Tuzli; fra Nikicu Tomasa za župnog vikara u Bugojnu; vlč. Miodraga Brkana za župnog vikara u Otinovcima i Kupresu; vlč. Josipa Budimira za župnog vikara na Stupu u Sarajevu; vlč. Gorana Kosića za župnog vikara u Žepču i vlč. Ivana Raku na studij crkvene glazbe u Salzburgu.

Mladomisnici Vrhbosanske nadbiskupije, koji su ređeni u Puli, obavljati će sljedeće službe: vlč. Alberto Zornada imenovan je župnikom župe u formiranju u sarajevskom predgrađu Vogošća i vlč. David Lenin Trujillo Regalado imenovan je župnim vikarom u katedralnoj župi Srca Isusova u Sarajevu.

(kta)



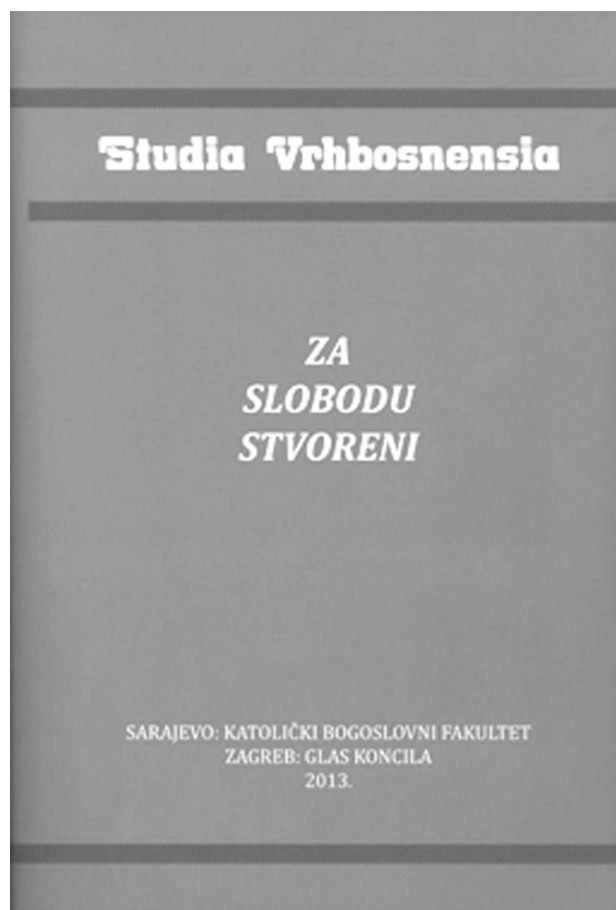
Zbornik radova u čast prof. Dr. Tomislava Jožića

U povodu 70 godina života i 35. obljetnice profesorskog djelovanja dr. Tomislava Jožića, u suizdanju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Sarajevu i Glasa Koncila, objavljen je zbornik radova "Za slobodu stvoreni", koji su uredili Drago Župarić i Karlo Višaticki. Zbornik je svojevrsan dar profesoru za njegov jubilej, koji je na KBFu u Sarajevu predavao predmete iz moralne teologije.

Zbornik donosi četrnaest priloga priznatih hrvatskih teologa i bibličara Marinka Perkovića, Velimira Valjana, Stanka Lasića, Zorice Maros, Ante Komadine, Ljubomira Berberovića, Luke Tomaševića, Mate Zovkića, Bože Odobašića, Ilije Čabraje, Franje Topića, Stjepana Balobana, Nike Ikića i Drage Župarića. Radovi su podijeljeni u pet tematskih cjelina "Moral", "Bioetika", "Sveto pismo", "Opće teme", "Duhovnost/dogmatika".

Djelo donosi biografiju profesora Jožića te bibliografiju njegovih knjiga, članaka te recenzija.

Sloboda je jedna od moralnih vrednota. Čovjek se slobodno odlučuje za svoja opredjeljenja, a negacija slobode je zlo - grijeh. Stoga naslov zbornika, napisao je u predgovoru zborniku Pavo Jurišić, dekan KBF-a u Sarajevu, odražava ideje koje je Pavao izrekao u svojoj Poslanici Galaćanima: "Za slobodu nas Krist oslobodi!" (Gal 5,1)



Novoobjavljeni zbornik, tiskan u veljači 2013. godine, u čast profesoru dr. Jožiću doprinos je i obogaćenje teološke literature na hrvatskom jeziku.



+ Fra Vinko Petrović (1930.-2013.)

Franjevac Bosne Srebre

Dana 18. veljače 2013. u Rami, u 83. godini života preminuo je u Gospodinu fra Vinko Petrović, član Franjevačke provincije Bosne Srebre i samostanskog bratstva u Rami na Šćitu. Misa zadušnica za pokojnog fra Vinka bit će u srijedu, 20. veljače 2013. u 13 sati u župnoj crkvi na Šćitu – župa Rama-Šćit, a poslije je ukop na groblju u Ripcima.

Pokojni fra Vinko je rođen 4. travnja 1930. u mjestu Prozor, župa Presvetog Srca Isusova - Prozor, od roditelja Ive i Ane r. Zane. Na krštenju je dobio ime Tomislav. U obitelji Ive i Ane se rodilo ukupno desetero djece: četiri sina i šest kćeri. U toj obitelji će tri sina postati svećenici. Tomislav (kasnije fra Vinko) je osnovnu školu pohađao u Prozoru u periodu 1939-1943. i u Travniku od 1943-1945. godine. Srednju školu završio je u Visokom u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji, u periodu od 1945-1949. godine. Teološki fakultet je završio u Sarajevu na Franjevačkoj teologiji od 1952-1957. Franjevački habit je obukao 5. listopada 1949. u Kraljevoj Sutjesci, a prve redovničke zavjete je položio 6. listopada 1950. godine u Kraljevoj Sutjesci. Svećane zavjete položio je 7. listopada 1953. u Sarajevu. Subđakonat je primio 1. studenog 1955. u Sarajevu, a đakonat 18. ožujka 1956. u Sarajevu. Za prezbitera ga je zaređio sarajevski nadbiskup mons. Marko Alaupović 1. srpnja 1956. u Sarajevu. Imao je dva brata svećenika, koji su bili članovi Vrhbosanske nadbiskupije: vlč. Zvonko (1932-2004) i preč. Miroslav (1919-1990), koji je bio rezidencijalni kanonik VN.

Pokojni fra Vinko je službovao kao župni vikar u župama: Rama-Šćit (1959-1962; 1964-

68;), Tolisa (1962), Ulice (1962-1963), Vijaka (1963-1964), Dobretići (1968-1970), Tramošnica (1970), Kraljeva Sutjeska (1970-77), Šurkovac (1977-79) i Fojnica (1979-1983). Od 1983. godine je ponovno župni vikar u Rami-Šćitu, a zadnje godine svog života do smrti je obnašao službu ispovjednika u samostanu Rama-Šćit. Godine 2006. proslavio je na Šćitu svoju Zlatnu misu.

Misu zadušnicu za pokojnog fra Vinka predvodio je provincijal Bosne Srebre, fra Lovro Gavran, u srijedu, 20. veljače 2013. u 13 sati u crkvi na Šćitu.

U svojoj oproštajnoj riječi, gvardijan i župnik župe Rama-Šćit, fra Tomislav Brković, između ostalog rekao je: „*Fra Vinko je bio vrlo originalna, jedinstvena, kompleksna, svojevrsna i nenadomjestiva ličnost. Bio je usamljeni individualac koji je znao stvarati svoj vlastiti svijet i živjeti u svom vlastitom ambijentu. Bio je nepokolebljiv u svom uvjerenju, prihvaćanju života i životnim odlukama. ...Anegdote i uspomene su kao ključanica kroz koju se vidi više nego kroz širom otvorena vrata! Upravo je fra Vinkov život bio takav, kao ključanica kroz koju se širi pogled u daljinu. A što će se dogoditi u daljini to često puta nije znao ni shvaćao pokojni fra Vinko... Veselje je izražavao harmonikom i pjesmom. Nedostajat će njegova harmonika i njegova riječ 'bolan'! Iskustva iz Drugog svjetskog rata, odnosno neimaština i glad povezane s ratom, odredili su najvećim dijelom i njegov život.*“

Poslije Svete mise je ukopan na groblju u Ripcima.

Ilija Orkić

STATISTIČKI PODACI ŽUPA PO DEKANATIMA ZA 2012. GODINU - Vrhbosanska nadbiskupija

R. br.	Župa	Broj vjernika	Domać.	K r š t e n i				Prvopri- česnici	Krizma	Crkveno vjenčani				U m r l i			
				do 1 god.	od 1 do 7 god.	iznad 7 god.	Ukupno			između dvoje katolika	između katolika i kršt. nekatolika	između katolika i nekrštenoga	Ukupno vjenčanih	provideni sv. Sakramentima	neprovideni zbog nagle smrti	neprovideni zbog nezvanja svećenika	Ukupno
I. Kreševski dekanat																	
1	Banbrdo	2.141	751	17	0	0	17	16	57	3	0	0	3	18	6	10	34
2	Brestovsko	1.700	567	24	0	0	24	22	0	10	0	0	10	20	9	0	29
3	Busovača	6.925	2.311	53	6	5	64	82	105	34	0	0	34	49	27	5	81
4	Deževica	137	71	1	0	1	2	0	0	1	0	0	1	6	0	0	6
5	Fojnica	3.038	1.137	23	5	0	28	40	0	16	0	0	16	37	4	4	45
6	Gromiljak	2.239	722	19	0	0	19	21	0	8	0	0	8	13	14	3	30
7	Kiseljak	5.586	1.842	68	0	0	68	76	0	29	0	1	30	6	3	36	45
8	Kreševo	3.775	1.347	36	2	0	38	20	0	25	1	0	26	49	5	13	67
9	Visoko	317	130	1	0	0	1	3	0	0	0	0	0	2	1	1	4
	Ukupno:	25.858	8.878	242	13	6	261	280	162	126	1	1	128	200	69	72	341
II. Ramski dekanat																	
1	Doljani	246	92	4	0	0	4	0	0	0	0	0	0	7	0	2	9
2	Gračac	1.029	291	15	0	0	15	11	0	6	0	0	6	10	5	0	15
3	Obrti	38	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	12
4	Prozor	3.988	967	56	0	0	56	51	0	24	0	0	24	14	15	0	29
5	Rama - Ščit	2.695	605	32	0	0	32	30	0	25	0	0	25	10	12	0	32
6	Rumboci	1.494	345	15	0	0	15	26	0	7	0	0	7	13	9	0	22
7	Solak. Kula	23	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
8	Uzdol	331	144	0	0	0	0	6	0	4	0	0	4	7	2	0	9
9	Podhum-Žitače	123	68	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	5	0	4	9
	Ukupno:	9.967	2.545	124	0	0	124	124	0	66	0	0	66	80	43	6	139



III.	Sarajevski dekanat															
1	Čemerno	255	133	0	4	0	4	0	0	0	0	0	1	1	4	6
2	Goražde	7	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Pale	85	16	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Briješće	248	111	0	2	1	2	1	2	1	2	1	1	0	5	6
5	Dobrinja	613	280	2	2	5	6	4	1	1	1	5	3	7	15	15
6	Grbavica	537	270	2	0	0	2	1	0	0	0	9	2	4	15	15
7	Marijin Dvor	1.500	900	7	5	9	21	7	21	4	7	16	5	16	37	37
8	Novi Grad	1.784	970	4	1	3	8	10	18	1	10	11	10	10	31	31
9	Novo Sarajevo	2.920	1.410	20	0	0	20	11	27	5	3	26	19	24	69	69
10	Katedrala	1.340	780	10	3	3	16	4	20	7	0	20	0	21	41	41
11	Stup	2.550	910	25	2	1	28	21	27	4	0	14	4	37	55	55
12	Tarčin	129	61	0	0	0	0	3	2	1	0	2	1	1	4	4
	Ukupno:	11.968	5.846	70	21	18	109	62	122	23	3	32	45	129	279	279
	Vogošća ž.n.	220	105	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	4	4
IV.	Sutješki dekanat															
1	Borovica	76	47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	2	1	9
2	Breza	298	147	0	0	0	0	2	3	1	1	2	8	2	5	15
3	Haljinići	79	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
4	Ilijaš	230	105	1	0	0	1	0	0	1	0	1	6	1	7	14
5	Jelaške	310	101	2	0	0	2	0	9	1	1	2	2	0	1	3
6	Kakanj	1.213	544	11	2	1	14	5	18	5	0	5	24	3	8	35
7	Krajijeva Sutj.	1.474	668	7	1	0	8	16	0	7	1	8	37	10	4	51
8	Olovo	17	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Vareš	2.068	997	7	2	2	11	36	39	5	0	5	36	6	23	65
10	Vijaka	327	161	2	1	0	3	4	5	3	0	3	11	4	2	17
11	Vukanovići	184	73	1	0	0	1	4	0	0	0	0	4	0	0	4
	Ukupno:	6.276	2.887	31	6	3	40	67	74	23	3	26	135	28	51	214
V.	Bugojanski dekanat															
1	Bistrica/Uskop	1.011	275	6	0	0	6	0	0	3	0	3	10	2	5	17
2	Bugojno	3.148	1.293	33	4	2	39	30	0	16	0	18	73	11	10	94
3	Dobretići	287	121	2	0	0	2	5	0	1	0	1	5	6	8	19
4	Glavice	328	108	4	0	0	4	2	0	2	0	2	1	0	0	1

DODATAK



5	G. Vakuf-Uskop	4.375	1.343	33	0	0	0	33	43	0	19	0	0	0	19	68	3	0	71
6	Kandija	573	202	6	0	0	0	6	6	0	2	0	0	0	2	5	0	5	10
7	Kupres	2.274	672	15	0	0	0	15	30	0	8	1	0	9	5	2	0	7	
8	Otinovci-Kupres	159	48	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	9	1	0	10	
9	Podmilačje	2.482	845	59	0	1	50	39	0	18	0	0	0	18	24	6	9	39	
10	Rastičevo	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	
11	Skopalj. Grač.	912	265	10	0	0	10	6	0	5	0	0	0	5	6	4	6	16	
12	Suho Polje	403	135	9	0	0	9	12	0	7	0	0	0	7	10	1	0	11	
	Ukupno:	15.954	5.308	180	4	3	177	173	0	81	1	2	84	217	36	43	296		

VI. Travniki dekanat:																			
1	Brajkovići	444	177	2	12	39	53	0	0	5	0	0	0	5	12	6	2	20	
2	Bućići	1.568	474	13	0	0	13	17	45	11	0	0	0	11	12	2	4	18	
3	Dolac	2.315	867	33	0	2	35	17	70	14	1	1	16	34	4	9	47		
4	Guča Gora	846	306	8	0	0	8	11	19	6	0	0	6	26	1	6	33		
5	Korićani	14	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1		
6	Nova Bila	4.246	1.359	50	3	0	53	56	178	23	1	0	24	35	11	5	51		
7	Novi Travnik-P.	3.154	983	33	2	0	35	51	141	19	0	0	19	16	5	5	26		
8	Novi Travnik-U.	1.858	625	14	0	0	14	17	60	6	0	0	6	12	2	3	17		
9	Ovčarevo	1.978	705	24	0	0	24	21	75	12	0	0	12	17	4	10	31		
10	Pećine	147	58	1	0	0	1	2	1	2	0	0	2	1	0	5	6		
11	Podkraj	445	153	8	0	0	8	3	18	3	0	0	3	10	5	0	15		
12	Rankovići	1.786	518	18	0	0	18	16	46	7	0	0	7	14	3	2	19		
13	Rostovo	38	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	2	6		
14	Travnik	1.496	648	8	2	0	10	6	25	5	1	0	6	24	6	4	34		
15	Turbe	381	142	0	0	0	0	0	5	1	0	0	1	6	4	0	10		
16	Vitez	12.108	3.784	146	1	1	148	161	202	65	0	0	65	67	13	25	105		
	Ukupno:	32.824	10.827	358	20	42	420	378	885	179	3	1	183	291	66	82	439		

VII. Žepački dekanat																			
1	Bistrica k. Ž.	987	272	13	0	0	13	10	41	5	0	0	5	6	3	0	9		
2	Globarica	547	170	3	0	0	3	8	0	3	0	0	3	6	0	0	6		
3	Lovnica	474	123	8	0	0	8	2	18	3	0	0	3	2	1	0	3		
4	Lug-Brankov.	1.548	443	16	0	0	16	14	88	11	0	0	11	10	2	0	12		



5	Maglaj	635	216	3	0	0	0	3	6	12	6	1	0	0	7	7	0	2	9
6	Novi Šeher	3.471	1.016	47	1	0	48	40	107	18	18	2	0	20	10	14	42	42	
7	Osova	2.889	817	48	0	0	48	29	103	20	29	1	0	21	3	4	36	36	
8	Radunice	306	107	4	0	0	4	4	9	2	8	0	0	2	0	0	8	8	
9	Zavidovići	1.351	565	7	0	1	8	8	0	4	19	0	0	4	2	13	34	34	
10	ZE-Crkvica	1.891	820	8	2	4	14	7	16	4	17	0	0	4	9	6	32	32	
11	ZE-Čajdraš	542	220	4	0	0	4	8	7	0	9	0	2	2	0	1	10	10	
12	ZE-Klopče	406	182	6	1	0	7	0	6	3	4	0	0	3	1	2	7	7	
13	ZE-Sv. Ilija	2.000	967	6	2	7	15	14	15	15	42	1	0	16	9	11	62	62	
14	ZE-Sv. Josip	2.068	946	11	3	1	15	10	10	8	24	0	1	9	11	24	59	59	
15	Žepče	5.061	1.522	52	1	0	53	68	94	27	25	0	0	27	10	10	45	45	
Ukupno:		24.176	8.386	236	10	13	259	228	526	129	226	5	3	137	61	87	374	374	

VIII. Derventski dekanat																			
1	Bijelo Brdo	52	21	2	2	0	4	1	0	0	3	0	0	0	7	0	0	7	RS
2	Bos. Brod	110	77	0	0	0	0	0	0	0	21	0	0	0	6	9	36	36	RS
3	Brusnica	38	20	1	0	0	1	1	0	0	3	0	0	0	1	0	4	4	RS
4	Bukovica	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	RS
5	Cer	31	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2	RS
6	Derventa	284	167	5	5	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	RS
7	Foča k. Derv.	156	83	4	1	0	5	0	0	0	19	0	0	2	0	0	21	21	RS
8	GM-Sijekovac	13	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	RS
9	Kolibe	7	4	1	0	0	1	0	0	0	4	0	1	2	0	0	6	6	RS
10	Korače	94	50	3	0	0	3	0	0	0	4	0	0	0	4	0	8	8	RS
11	Kulina	11	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	RS
12	Novo Selo-Pre.	143	62	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	6	9	20	20	20	RS
13	Plehan	91	56	3	0	0	3	3	0	0	2	0	0	1	3	0	5	5	RS
14	Sočanica	6	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	RS
15	Žeravac	82	40	1	0	0	1	0	0	0	5	0	0	1	4	0	9	9	RS
Ukupno:		1.121	617	20	8	0	28	5	0	7	70	0	1	8	29	19	118	118	

IX. Tuzlanski dekanat																			
1	Breške	1.450	630	8	0	0	8	16	26	3	21	0	0	3	8	20	49	49	
2	Dragunja	1.420	450	5	0	0	5	7	9	0	12	0	0	0	0	9	21	21	

DODATAK



3	Drijenča	276	123	4	3	267	274	3	6	98	1	0	0	99	12	3	0	15
4	Husino	1.180	511	3	1	0	4	5	24	2	0	0	2	2	7	3	15	25
5	Lukavac	1.650	680	9	4	0	13	3	21	4	0	0	4	4	8	1	22	31
6	Morančani	1.470	567	15	1	0	16	20	31	15	0	1	16	16	21	9	10	40
7	Par Selo	909	385	7	0	0	7	3	14	4	0	0	4	4	11	0	8	19
8	Šikara	1.717	738	10	4	1	15	5	21	9	1	0	10	10	18	8	17	43
9	Tuzla	4.200	1.746	23	7	5	35	21	0	14	1	0	15	15	24	14	50	88
10	Zvornik	92	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
11	Živinice	1.904	755	8	0	0	8	5	43	0	1	0	1	1	10	33	0	43
	Ukupno:	16.268	6.629	92	20	273	385	88	195	149	4	1	154	144	79	152	375	

X.	Usorski dekanat																	
1	Bežija	140	90	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	16	0	0	16
2	Doboj	645	312	5	1	2	8	2	2	0	1	0	1	1	11	4	4	19
3	G. Komušina	7	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
4	Jelah	844	316	5	0	0	0	10	0	1	0	0	1	3	2	3	8	8
5	Komušina	195	101	3	0	1	4	2	7	3	1	0	4	10	1	4	15	15
6	Sivša	2.991	946	35	0	0	35	34	0	17	2	0	19	20	20	13	53	53
7	Teslić	759	270	4	0	0	4	0	17	2	0	0	2	9	6	0	15	15
8	Ularice	629	208	9	0	0	9	9	0	4	2	0	6	3	3	1	7	7
9	Žabljak	1.030	315	8	0	0	8	14	0	3	0	0	3	11	2	2	15	15
	Ukupno:	7.240	2.563	70	1	3	69	71	26	30	6	1	37	84	38	27	149	

XI.	Brčanski dekanat																	
1	Bijeljina	80	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	5	7
2	Boče	747	396	6	0	0	6	9	0	3	1	1	5	9	0	8	17	17
3	Brčko	568	251	5	1	1	7	0	0	1	0	1	2	6	5	8	19	19
4	Dubrave	3.063	1.190	25	0	0	25	34	90	15	0	0	15	27	34	0	61	61
5	Gorice	235	122	2	0	0	2	1	6	1	1	0	2	0	3	2	5	5
6	Krepić	116	73	1	0	0	1	2	0	0	0	0	0	2	0	4	6	6
7	Poljaci	425	202	3	0	0	3	4	13	1	0	0	1	8	2	2	12	12
8	Špionica	1.300	487	12	2	2	16	14	42	12	0	0	12	15	1	2	18	18
9	Ulice	711	304	7	0	0	7	6	0	6	0	0	6	34	0	1	35	35
10	Zovik	1.334	432	10	0	0	10	9	30	1	0	0	1	23	10	0	33	33
	Ukupno:	8.579	3.457	71	4	3	78	79	181	40	2	2	44	125	56	32	213	

STATISTIKA PO DEKANATIMA 2012. godine

R. br.	Dekanat	Broj vjernika	Domać.	K r š t e n i			Prvopri česnici	Krizm	Crkveno vjenčani				U m r l i			
				do 1 god.	od 1 do 7 god.	iznad 7 god.			Ukupno	između dvoje katolika	između katolika i kršt. nekatolika	između katolika i nekrštenoga	Ukupno vjenčanih	provideni sv. Sakramentima	neprovideni zbog smrti	neprovideni zbog nevezanja svećenika
1	Kreševski	25.858	8.878	242	13	6	261	162	126	1	1	128	200	69	72	341
2	Ramski	9.967	2.545	124	0	0	124	0	66	0	0	66	80	43	6	139
3	Sarajevski	11.968	5.846	70	21	18	109	122	23	3	6	32	105	45	129	279
4	Sutješki	6.276	2.887	31	6	3	40	74	23	3	1	26	135	28	51	214
5	Bugojanski	15.954	5.308	180	4	3	187	0	81	1	2	84	217	36	43	296
6	Travnički	32.824	10.827	358	20	42	420	885	179	3	1	183	291	66	82	439
7	Žepački	24.176	8.386	236	10	13	259	526	129	5	3	137	226	61	87	374
8	Derventski	1.121	617	20	8	0	28	0	7	0	1	8	70	29	19	118
9	Tuzlanski	16.268	6.629	92	20	273	385	195	149	4	1	154	144	79	152	375
10	Usorski	7.240	2.563	70	1	3	74	26	30	6	1	37	84	38	27	149
11	Brčanski	8.579	3.457	71	4	3	78	181	40	2	2	44	125	56	32	213
12	Doborski	9.043	3.301	66	11	15	92	174	192	7	5	204	178	43	42	263
13	Šamački	22.973	6.923	190	3	2	195	240	100	2	2	104	226	54	35	315
	Ukupno:	192.247	68.167	1.750	121	381	2.252	2.585	1.145	37	26	1.207	2.081	647	777	3.515

Vogošća ž.n.	220	105	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	4	4
ukupno	192.467	68.272	1.750	121	381	2252	1776	2.857	1.145	37	26	1207	2081	647	781	3.519



ANNO DELLA FEDE 2012
2013